

Slavje železnice

Proslava dneva železničarjev v Sevnici - Priznanja

Pred dnevom železničarjev, ki ga slavijo v spomin na žrtve na Zaloški cesti, je bila 10. aprila svečanost delavcev železniškega vozlišča tozda Promet iz Zidanega mosta v Sevnici.

To vozlišče zajema postaje do Dobove in zaposluje okrog 600 ljudi. Prav zidanmoško vozlišče je eno najbolj obremenjenih v Evropi. Največji tovorni promet opravijo na krški železniški postaji, kjer večina ma za Tovarno celuloze in papirja Djuro Salaj letno pretovorijo okrog 1,1 milijona ton blaga. V tem srednjeročnem obdobju, verjetno že prihodnje leto, bodo v Krškem zgradili novo postajo. Dopolnjena bo z avtobusno postajo, kar bo prvi tak primer skupnega vlaganja med tema vrstama prevoza.

Na tej slovesnosti so podelili bronaste železničarske značke za 10-letno zvestobo kolektivu 15 delavcem, 14-im pa srebrne značke za 20-letno delo. Železničarski upokojenec Jože Ivanjšek iz Krškega je prejel državno odlikovanje red dela s srebrnim vencem. V kulturnem delu spreda je nastopila zidanmoška železničarska godba, ki bo prihodnje leto slavila osemdesetletnico. Zaplesala je folklorna skupina iz Roštanja, sodelovali so tudi učenci osnovne šole Sava Kladnika iz Sevnice.

A. Z.

KAKO DELAJO DELEGACIJE?

Posvet o delovanju delegatskega sistema bo za območje ljubljanske regije - petek, 24. aprila, v Domžalah. Na njem bodo ločeno, po zborih, razpravljali o delovanju delegacij in delegatov v zborih združenega dela, zborih krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih zbora. Za posvet so dali pobudo skupščina SRS, republiška konferenca SZDL, republiško vodstvo Zveze sindikatov, pri izvedbi pa bodo sodelovali regijski organi.

STALNA ZBIRKA NOB PRED OTVORITVIJO

V soboto, 25. aprila ob 17.30, bodo v novem oddelku NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja v Novem mestu odprli stalno zbirko, posvečeno revolucionarni preteklosti Dolenjske. Razstavljenih bo več kot 1000 fotografij in drugih dokumentov.

S KOLESI 300 KILOMETROV PO DOLENJSKI

Prizadevni delavci novomeškega kolesarskega kluba bodo odprli jutri ob 12. uri z Glavnega trga 300 km dolgo „Dolenjsko transverzalo“, ki bo povezovala 7 občin. Iz Novega mesta se bodo podali kolesarji najprej do Brezic in nato preko Sevnice do Trebnjega; od tod do Ivančne Gorice in Muljave, kjer se bodo obrnili in nadaljevali pot po dolini Krke do Dolenjskih Toplic. Sledil bo najtežji del - vzpon po partizanski magistrali do Brezja, nato pa še v Crnomelj, Vinico ter skozi Metliko nazaj v Novo mesto.

Po otvoritvi transverzale in razdelitvi šestih kontrolnih žigov po trasi, bodo prišli na račun ljubiteljske rekreativnega kolesarjenja: dobili bodo posebne izkaznice, kjer bodo morali zbrati vse žige - po opravljeni poti pa jih čaka lepa medalja. Vse podrobnosti dobite vsako sredo od 16. - 18. ure v prostorih kolesarskega kluba Novo mesto na Loki!

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Krajane z območja krajevnih skupnosti, predstavnike družbenopolitičnih organizacij, delovnih kolektivov ter mladino vabimo na sestanek z novinarji Dolenjskega lista. V torek, 21. aprila ob 18. uri, bomo imeli uredništvo v gosteh v

ŠMARJETI

Ker v kraju ni nobene gostilne, se dobimo na krajevno običajen način v šoli. Priložnost je, da pred javnostjo razgrnete vse, kar vam uspeva in tudi kar vas teži.

SLOVESNOSTI NA JAVKAH - V ponedeljek dopoldan so se nosilci kurirčkove pošte za krajsi čas ustavili na vrhu Gorjancev, kjer je že tradicionalna slovesna predaja pošte belokranjskih kurirjev nosilec torbe iz novomeške občine. Ob tej priložnosti so na Vahti pripravili pravi partizanski miting, ki so se ga udeležili pionirji suhorske in stopiške osnovne šole ter družbenopolitični delavci obeh občin. Kulturni program, prepleten s plesom, pesmijo in recitacijami, so pripravili pionirji obeh šol. Ob koncu je mladim govoril o svojih spominih na sprejem prve kurirčkove pošte pri predsedniku Titu prvoborec Ivan Somrak, ki je deset let skrbel za varnost predsednika republike. (Foto: Pavlin)

BOŠTANJ: REFERENDUM USPEL

Glasovanje na referendumu 12. aprila je dobro uspelo. Za uvedbo krajevnega samoprispevka se je izreklo 65,4 odstotka volilcev. Odziv volilcev na glasovanju je bil visok. Za uvedbo samoprispevka po stopnji 1,5 odstotka rokami pa je poskrbel tako, da je na krmila vgradil napravo za ogrevanje samoprispevek) je glasovalo 1.191 volilcev. Proti jih je bilo 578, neveljavnih glasovnic pa je bilo 44. Prvi so zaključili glasovanje ob 10. uri na Šmarčni, na Križu in Kompolju so jim sledili čez pol ure. Na Logu so najprej glasovali, nato so se zopet lotili kopanja jarkov za telefon.

SPOMINSKI PARK - Tudi v Domu starejših občanov v Šmihelu pri Novem mestu so se vključili v akcijo „88 dreves za predsednika Tita“. Skupaj z dijaki KŠC Grm in mladinci osebja iz doma bodo na livadi za domom uredili spominski park. Prvi dan se je v akcijo vključil tudi najstarejši oskrbovanec doma 92-letni Tone Travižan (levo). (Foto: J. Pavlin)

„Krka“ končuje največjo naložbo

Letos bodo postopoma predajali namenu 10 novih objektov v Ločni, ki sodijo v izgradnjo obratov za proizvodnjo in predelavo bazičnih farmacevtskih surovin

Na tiskovni konferenci, ki je bila 8. aprila v novomeški Krki oz. v Šmarjskih Toplicah, je

inž. Janez Bulc, direktor sektorja za investicije, s sodelavci obvestil novinarje raznih časopisov in RTV iz vse države o skorajšnjem dokončanju doslej največje Krkine naložbe v bazično proizvodnjo ter o poteku obnove Inisa, kjer se bo čez leto dni začela proizvodnja steklenih izolacijskih materialov.

Pri programu izgradnje obratov za proizvodnjo bazičnih farmacevtskih surovin, ki je domačinom bolj znan kot „Program 64“, kakršen je bil krajsi delovni naslov naložbe, gre za gradnjo 18.000 m² površin v 10 različnih objektih. V investiciji, ki jo je Krka začela uresničevati leta 1979 in je imela v srednjeročnih planih republike in države pred-

nostni pomen, so združena sredstva 16 sovlagateljev iz različnih krajev Jugoslavije.

Gre za novi obrat fermentacije, v katerem bodo proizvajali 6.300 ton farmacevtskih surovin, kot: antibiotikov, encimov in vitaminov po lastnih tehnoloških postopkih. Novo v tovrstni proizvodnji, ki v manjšem obsegu v Krki že teče, je tudi to, da odpadnih voda ne bodo več spuščali preko čistilne naprave v Krko, marveč bodo iz njih s predelavo pridobili še 2 surovini, uporabni za dodatek živalski krmi in za industrijo usnja, piva ter sadnih sokov. Tehnološki postopek so odkrili v Krkinem razvojnem inštitutu.

V temeljiti rekonstrukciji je še obrat kemijske sinteze za proizvod-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Veliko za malo cvenka

Številke kažejo, da se je modobčinska kulturna akcija „Spoznajmo se“ vsestransko splečala - Na slavnostnem zaključku prihodnji četrtek v Novem mestu bo govoril Franc Šali

S sobotnim gostovanjem trebanjskih kulturnih skupin v Šentjerneju in črnomaljskih v Metliki in Gradcu se je na Dolenjskem končala prva ciklusna modobčinska kulturna izmenjava pod geslom „Spoznajmo se“.

Slovesen zaključek akcije, ki je tekla od januarja in bila posvečena 40-letnici ustanovitve OF in 40-letnici vstaje slovenskega naroda, bo v četrtek, 23. aprila, v Dolenjski galeriji v Novem mestu. Na slavnosti

KIPAR JANEZ BOLJKA RAZSTAVLJA V KRKI

V avli poslovnih prostorov novomeške tovarne zdravil Krke bodo danes ob 13. uri odprli razstavo kiparskih in grafičnih del znanega slovenskega likovnega umetnika in dobitnika številnih nagrad Janeza Boljke. O njegovem delu bo na otvoritvi govoril slovenski književnik in publicist Taras Kermauner.

bodo po govoru Franca Šalija, izvršnega sekretarja CK ZKS, podelili sodelujočim kulturnim skupinam priznanja pokrovitelja, Modobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko.

V akciji, ki je bila prva te vrste na Slovenskem, se je zvrstilo 33 kulturnih prireditev, ki jih je obiskalo okoli 5.700 gledalcev in poslušalcev. V črnomaljski občini je bilo 16, v metliški 5, v trebanjski 9 in v novomeški 3 prireditve. Vključenih je bilo 40 najrazličnejših kulturnih skupin (pevske zbori, folkloristi, likovniki, instrumentalisti, lutkarji, recitatorji itd.) iz 22 društev oziroma okoli 870 nastopajočih. Prireditve so bile v krajevnih skupnostih oziroma v manjših krajevnih središčih.

Ko je organizacijski odbor na ponedeljkovi seji pregledoval te podatke, je menil, da je bil smoter akcije „Spoznajmo se“ v celoti dosežen. Se posebej je poudaril dejstvo, da je bila akcija izrazito stabilizacijska, saj so morali za vse prireditve odšteti vsega 30 starih milijonov. Tudi glede stroškov je bila torej ta akcija res nekaj izjemnega.

I. Z.

Slabosti še senčijo prednosti

S posveta v Semiču: delegacije krajevnih skupnosti so tvornejši člen delegatskega skupščinskega sistema - Napredek pri gradivih, obveščanju in strokovni pomoči

Še leto dni in izteklo se bo že drugo mandatno obdobje pri delovanju delegatskega skupščinskega sistema. Tovrstni način samoupravnega odločanja ima številne prednosti, seveda pa ni tudi brez pomanjkljivosti.

Manj govoriti o prvih in več o tem, kako odpraviti druge - to je bil namen družbenopolitičnih delavcev iz štirih dolenjskih občin, ki so se 9. aprila zbrali v Semiču na posvetu o delovanju delegatskega sistema. Razpravljanje, združeno s pre-

gledom žgočih gospodarskih in političnih vprašanj, je potekalo ločeno po zborih občinske skupščine, prisostvovali smo razčlenjenju področja dejavnosti zbora krajevnih skupnosti.

V črnomaljski občini sodijo, da je prav delo delegacij krajevnih skupnosti najbolj živahno, kar hkrati pomeni, da so ljudje v glavnem dojemli možnost, ki jim jih delegatski sistem nudi pri uveljavljanju raznovrstnih interesov. Vseh delegacij kajpak ni moč dajati za zgled, manj zavzetosti je v tistih krajevnih skupnostih, kjer zlasti Socialistična zveza ne dela tako, kot bi morala.

Delegacije so v zadnjem času deležne večje strokovne pomoči, tudi z obsežnimi gradivi jih ne zagrinjajo po nepotrebnem, delegatom so na voljo celo izvlečki.

Dojemljivejša so tudi pisana gradiva, ki jih prejemajo delegacije zbora krajevnih skupnosti metliške občinske skupščine. Zal se še zmeraj dogaja, da jih delegati dobijo v roke prepozno, tako niti delegacije ni mogoče sklicati, kaj šele da bi se delegati o stvareh lahko pogovorili s krajski. Delegatsko delo v metliških krajevnih skupnostih je povsem ljubiteljsko, če lahko uporabimo ta izraz. Zato je prihajalo do nejasnosti po strokovni plati; zvečine so jih odpravili s pozornejšim obveščanjem in obveščanjem. Manj je storjenega za povratno obveščanje, ne nazadnje pa velja omeniti še to, da se ponekod izogibajo delegatske poti in se zatekajo po pomoč k vplivnim možem.

Da bi bili kos številnim nalogam, so za delegate v novomeški občini pripravili več oblik izobraževanja.

Vseeno pa drži, da so delegacije krajevnih skupnosti preobremenjene, pogosto niso deležne pravišnje pomoči družbenopolitičnih organizacij, tudi usklajevanja je premalo, zato se ne dogaja tako redko, da delegacija neke krajevnne skupnosti v ustreznem zboru občinske skupščine zagovarja povsem drugačno stališče kot, denimo, delegacija iste krajevnne skupnosti v skupščini te ali one samoupravne interesne skupnosti. Nesporno pa je, da je med dolenjskimi občinami novomeška največ storila za obveščanje, saj glasila Odločajmo ne prejemajo samo delegati, ampak vsa gospodinjstva.

Kot v drugih se tudi v trebanjski občini trudijo, da bi bilo na dnevnih redih sej občinske skupščine čim manj točk in tako zagotovljeno celovitejšo razpravljanje. To gre kajpak na roke tudi delegacijam krajevnih skupnosti, žal pa opažajo, da slednje skušajo doseči skupščin-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Jubilej pobratenja Kočevja z Dolino

Letos mineva 10 let od podpisa listine o pobratenu med občinama Kočevje in Dolina pri Trstu. Osrednja svečanost ob tem jubileju bo v Občini Dolina v petek, 24. aprila, in sicer v Prešernovem gledališču v Boljuncu. Razen močnejše delegacije iz občine Kočevje, v kateri bodo predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, se bodo svečanosti udeležili kot gostje tudi predstavniki Furlanije - Julijske krajine in republike Slovenije. V avli Prešernovega gledališča bodo odprli razstavo dokumentov, predvsem fotografij in člankov, o stikih obeh občin, ki niso potekali le na ravni vodstev obeh občin in političnih organizacij, ampak tudi kulture, šolstva, telesne kulture, kmetijstva, raznih organizacij in društev itd.

Ob tej priložnosti bodo proslavili tudi praznik dela, 1. maj. J. S.

„PRIVEZANE“ DEVIZE - Hmelj je naša znana izvozna industrijska rastlina, prodana vnaprej. Mercator, sevnški Kmetijski kombinat ima lepe nasade zlasti v Loku pri Zidanem mostu in Šentjanžu. Lepo vreme so dobro izkoristili. Minuli teden so ujeli znozanek zaradi dolge zime. Na sliki: napenjanje vrvic, po katerih se bo vzpenjal hmelj. (Foto: Železnik)

Stanje v gibanju nevrščeneosti, položaj na jugu Afrike in dvostransko sodelovanje so najpomembnejše teme razgovorov, ki jih ima jugoslovanska delegacija, ki jo vodi predsednik predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović, in se muči te dni na obisku v nekaterih afriških državah.

Cvijetin Mijatović je doslej obiskal Zambijo, Tanzanijo in Zanzibar. Predsednik predsedstva SFRJ je sploh prvi tuji državnik, ki je kdajkoli obiskal Zanzibar, otok ob afriški vzhodni obali.

Sicer pa je ta obisk nadaljevanje plodnih stikov, ki jih je z afriškimi državami navezal in utrdil pokojni predsednik Tito. To so poudarjali v vseh razgovorih z jugoslovanskimi gosti.

Nadaljevanje plodnih stikov z nevrščenimi

Sicer pa v vseh razgovorih izčrpno razpravljajo zlasti o položaju v gibanju nevrščenih, za katero so nekateri zadnje čase govorili, da je v krizi. In vendar nevrščeneost ni v krizi, v krizi so današnji mednarodni odnosi, za katere je značilno, da se v njih vse bolj uveljavlja politika sile, vmešavanje v notranje zadeve drugih, intervencije in grožnje.

VZHODNA EVROPA: KONGRESI

Po kongresu češkoslovaških komunistov, ki se je minuli teden končal v Pragi, se je v Berlinu začel deseti kongres Enotne socialistične partije Nemčije.

Češkoslovaški komunisti so imeli v kongresni dvorani uglednega gosta: generalnega sekretarja Komunistične partije Sovjetske zveze Leonida Brežnjeva. Njegova navzočnost je pomenila za Prago posebno priznanje, izostalo pa je ob tej priložnosti tisto, kar so mnogi pričakovali, namreč njegova obširnejša ocena dogajanja na Poljskem. To je namesto nje podal predvsem Gustav Husak, ki so ga na kongresu

znova izvolili za voditelja češkoslovaških komunistov.

On in nekateri drugi govorniki so sedanji položaj na Poljskem primerjali s položajem na Češkoslovaškem leta 1968, ko je prišlo do posredovanja čet Varšavske pogodbe. Sicer pa so češkoslovaški komunisti na svojem kongresu predvsem poudarjali, da je treba še bolj skrbeti za nadaljnje izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev v državi, ki se mimogrede reče, že tako ponša z najvišjo življenjsko raven v vseh vzhodnoevropskih državah tako imenovane „realnega socializma“.

Tudi Erich Honecker, generalni sekretar Enotne socialistične partije Nemčije je v svojem izredno obširnem (govoril je pet ur) referatu na začetku kongresa v Berlinu v ospredje postavil predvsem gospodarska vprašanja in v zvezi s tem življenjsko raven še posebej.

Kaže, da prihaja to v ospredje zanimanja vsakdanje in tudi dolgoročne partijske misli ter prakse v vzhodnoevropskih socialističnih državah. Ob tem terjajo še večjo delovno disciplino, zavzetost in prizadevanost pri izpolnjevanju planskih nalog ter uresničevanju partijske linije – vendar pa brez globljih sprememb družbenega sistema in splošnih okvirov.

Delati več in bolje, iskati notranje rezerve, oboje pa v okvirih sedaj veljavnih norm ali po domače povedano „pravil igre“ – to je temeljno navodilo za ravnanje komunistov v vzhodnoevropskih državah.

Ta načela bodo brzkone doživela precejšen izživ julija na izrednem kongresu poljskih komunistov. V tej državi namreč delovni ljudje terjajo prav spremembe in novosti, za katere v drugih državah socialističnega tabora nočejo slišati. Poljaki hočejo na primer samoupravljanje, ki naj sproži nove pobude in poišče nove poti za napredek in predvsem izhod iz sedanjih zadreg.

JANEZ ČUČEK

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

„Deveti kongres ZKS in 12. kongres ZKJ naj bi še bolj razčlenila, razširila in utrdila smer, začrtano na 11. kongresu ZKJ in okreplila občutek, da lahko hitreje in bolj uspešno napredujemo, če nadaljujemo po tej poti. Jugoslavija se je utrdila na načelih federativne, socialistične, samoupravne in nevrščeneostne usmeritve. Še naprej moramo potrpežljivo in dolgoročno graditi tisto, kar nas v Jugoslaviji združuje, kar nam kot celoti omogoča hitrejši napredek na začrtanih temeljih“. To je med drugim poudaril predsednik slovenskih komunistov France Popit v intervjuju slovenski izdaji „Komunista“.

Utrjevanje smeri

Zagotovo lahko govorimo o večji učinkovitosti osnovnih organizacij ZK, kot je bila pred leti. Zveza komunistov je veliko bolj organizirana. Dogovori v osnovnih organizacijah ZK za akcije komunistov so veliko bolj pogostni in konkretni. Spremembe so opazne, zlasti če primerjamo sedanjo organiziranost in akcijsko učinkovitost z obdobjem liberalizma, ko se osnovne organizacije niso sestajale tudi po dve leti in več. Tedaj so v šali govorili: kolikor več je plenumov CK toliko manj je sestankov osnovnih organizacij ZK. Napredek je tudi v tem, da komunisti vedo, kaj hočejo doseči, kje so problemi in tudi poti, kako jih premagovati. Žal, še vedno znajo bolje analizirati razmere, identificirati probleme in zastaviti akcijo, pri njeni realizaciji pa marsikdaj ne gre do konca, ostanejo sredi poti.

Število članstva hitro narašča in se je v zadnjih desetih letih podvojilo. To je vsekakor odraz zaupanja v Zvezo komunistov in tudi prepričanja, da z vključevanjem v organizacijo

lahko storimo več za napredek v naši družbi. Tako se je v ZK vključilo zlasti veliko mladih, žensk in tudi delavcev. Vsekakor se je povečala kvaliteta aktivnosti, čeprav ne bi mogli trditi, da je odnos vedno prenosorazmeren. Ponekod niso dovolj upoštevali kriterijev za sprejem v ZK, zlasti tistih, ki za vsakega novo sprejetega člana terjajo oceno dosedanje njegove družbenopolitične aktivnosti. Premalo je tudi kasnejše selekcije in spremljanja aktivnosti vsakega člana, kako se kalni in usposablja, kako se dviguje njegova idejna raven in podobno.

Seveda so primeri karizmatičnosti, čeprav mislim, da ne smemo pretiravati. Jasno, da ni v redu, če osnovna organizacija sprejme nekoga v ZK zato, da bi „imel vse pogoje“ za zasedbo vodilnega mesta. S tem delajo ZK škodo, izkazujejo sektarstvo, ker napačno, enostransko pojmujejo kriterij moralno-politične neporečnosti, ki se na žalost vedno ne pokriva s članstvom v ZK.

Dejstvo je, da je tam, kjer se komunisti zavedajo svoje vloge in niso samo opazovalci razmer, manj konfliktov v nesamoupravni obliki. Če omenim primer ravnarstva železarne, lahko rečem, da so komunisti poznali probleme, ki so razburjali delavce, niso pa jih reševali. Ko pa je prišlo do zaostrovanja in so šli v akcijo, so obvladali in tudi rešili nastale težave. Šele tedaj se je pokazalo, kakšno moč imajo, kaj lahko storijo, če so enotni in dobro organizirani. Ob takih primerih ne gre samo za togo partijsko disciplino, temveč za spoznanje in pripravljenost, kako stvari spreminjati. Zato je koristno večkrat oceniti razmere in vzroke, zakaj komunisti omahujejo in niso dovolj aktivni. Takim ocenam pa se marsikje, če se le da, izognejo.

MILAN MEDEN

1. MAJ IZLETI

1. po domovini.

- AVNOJ – po poteh naše slavne revolucije: 25. do 27. 4. 81, avtobus
- BEOGRAD – NOVI SAD – OSIJEK: 1. do 3. 5. 81, avtobus
- BEOGRAD IN SAMOSTANI: 26. 4. do 2. 5. 81, avtobus

2. tujina

- KOROŠKA – VRBA – HEILIGENBLUT – GROSSGLOCKNER: 25. do 27. 4. 81, avtobus
- AZURNA OBALA: 29. 4. do 3. 5. 81, avtobus
- BERLIN V. IN Z. – POTSDAM: 24. do 27. 4. 81, letalo iz Ljubljane
- ZLATA PRAGA: 30. 4. do 3. 5. 81, avtobus
- BRATISLAVA – BRNO: 1. 5. do 3. 5. 81, avtobus
- BRATISLAVA: 25. 4. do 2. 5. 81, avtobus
- MAROKO: 24. 4. do 29. 4. 81, letalo

SMUCANJE ZA 1. MAJ

- KAPRUN: 25. 4. do 2. 5. 81, avtobus

1. MAJ OB MORJU IN V HRIBIH

Ankaran, Portorož, Poreč, Vrsar, Kupari – Dubrovnik, Omišalj, Bled, Kranjska gora, Jezersko, Čateške in Dolenjske Toplice, Radenci: 30. 4. do 3. 5. 81

STROKOVNI SEJMI

- DUESSELDORF – INTERPACK: mednarodni sejem pakirnih strojev embalaže in slaščičarskih strojev: 18. 5. do 21. 5. 81, letalo
- MUENCHEN – IFAT 6: mednarodni sejem strojev in naprav za vzdrževanje kanalizacije, za smetarstvo in zimsko službo: 24. 6. do 26. 6. 81, avtobus
- MUENCHEN – ELEKTRONIKA: 1. 6. do 3. 6. 81, avtobus

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

GLOBTOUR NOVO MESTO, Cesta komandanta Staneta 19, telefon: (068) 25-125 in ostale poslovalnice GLOBTOUR

Kmet trka na odprta vrata

Res potrebuje še sindikat, ko pa imajo že svojo zadrugo? – Za boljše delo zadruga se je treba boriti znotraj nje, ne pa od strani kot nekaka opozicija

Kmetijska zadruga ali sindikat? Bolj bi ustrezalo: kmetijska zadruga in sindikat. A tisti kmetje, ki se najbolj zavzemajo, da bi tudi oni imeli svoj sindikat, navadno ne mislijo tako. V sindikatu bi se radi organizirali zato, da bi imeli protiutež ali nekakšno organizirano opozicijo nasproti kmetijski zadrugi, s katere delom in poslovanjem niso zadovoljni.

Zadružniki, oziroma združeni kmetje imajo vsekakor pravico – lahko rečemo, da je to celo njihova dolžnost – zahtevati, da se slabo delo njihove kmetijske zadruga in temeljne zadržne organizacije izboljša. Treba pa je dobro premisliti, kako to uresničevati. Ali bi bil kmečki sindikat res najustreznejša organizacija za to?

Ob primerjavi dejavnosti sindikata in delavskega sveta v delovni organizaciji se pokaže, da sindikat nikjer ne nadomešča delavcem njihovih samoupravnih organov niti jih ne more nadomestiti. Tako tudi sindikat kmetov kot družbenopolitična organizacija ne bo mogel nadomestiti gospodarske

izboljšajo svoje delo ali se poslovijo od njega.

Zakaj voditi od zunaj boj s celo kmetijsko zadrugo ali TZO, ko lahko znotraj nje ocenjujejo delo posameznih delavcev ter hkrati predlagajo, kako naj ga izboljšajo. Zahtevajo lahko, da zadrugi delavci kot celota in vsak zase opravljajo svoje delo tako, kot bo po mnenju združenih kmetov najbolj koristno tudi zanje.

To ne nasprotuje ustanoviti sindikata kmetov. Popolnoma zgrešeno pa bi bilo, če bi kmetje hoteli svojo dejavnost preusmeriti na sindikat in bi se še bolj izločili iz neposredne dejavnosti kmetijske zadruga in temeljne zadržne organizacije.

JOŽE PETEK

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“ NOVO MESTO – TOZD PROJEKTIVNI BIRO

objavlja
proste delovne naloge in opravila:

1. 1 DIPLOMIRANE GA STROJNEGA INŽENIRJA ZA DELO V ODDELKU STROJNIH INSTALACIJ
2. 1 STROJNEGA TEHNIKA ZA DELO V ODDELKU STROJNIH INSTALACIJ

POGOJI za sprejem:

1. dokončana II. stopnja fakultete za strojništvo – lahko tudi začetnik
2. dokončana srednja šola (strojna smer) lahko tudi začetnik z odsluženim vojaškim rokom

Kandidata bosta pridobila lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP „PIONIR“, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelek, 68000 Novo mesto.

kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa. 276/16-81

„LABOD“, tovarna oblačil NOVO MESTO TOZD TEMENICA

objavlja
prosta dela in naloge

1. VODJA PROIZVODNJE

- Pogoji:
– VIŠ, SS – konfekcijska smer
– 3 leta delovnih izkušenj
– poskusna doba 3 mesece

Za dela in naloge vodja proizvodnje se sklone delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev v 15 dneh po dnevu objave na naslov: DO „LABOD“ – TOZD TEMENICA, Trebnje, Stari trg 50, splošna služba.

„LABOD“, tovarna oblačil
TOZD TEMENICA
275/16-81

kmetov kot delavcev – trditev, da le sodelujejo z njo, je zgrešena – zato imajo v samoupravnih organih številčnejše zastopstvo.

Mnogi kmetje pa „svojo“ zadrugo le kritizirajo in od nje zahtevajo, naj bolj upošteva njihov korist. Po njihovem mnenju so kmetijska zadruga le delavci v upravi in ne tudi oni in njihovi samoupravni organi. Z njo si še vedno stojijo nasproti, kot da so vsak na drugem bregu široke reke. Ali bo sindikat tisti most, ki jih bo zblizal? Ali ga morda imajo za jutrišnji oddelek, s katerim bi prisilili zadrugo, da bi bolj služila njim?

Upam, da malo pretiravanja ne škoduje, kajti tako si je neustrezna razmerja laže predstavljati. Kmetje pa ne potrebujejo nobenega juriša ali pritiska na svojo zadrugo od zunaj. Imajo vse možnosti usidri se po zakoniti poti ob volitvah samoupravnih organov v njej in zahtevati od slabih delavcev, da

AMERIŠKI PREDSEDNIK RONALD REAGAN je zapustil bolnišnico, v kateri so ga operirali po atentatu. Zdravniki pravijo, da presenetljivo dobro okrevaja, kljub temu pa bo še poldrugi mesec v domači bolniški negi. Medtem pa je ameriška policija prijela še dva domnevna atentatorja, ki ju sumijo, da sta pripravljala napad na ameriškega predsednika. Eden od njiju je Edward M. Richardson, ki so ga prijeli na avtobusu, ko je imel pri sebi revolver. V njegovi hotelski sobi so namreč našli pisno, v katerem je bilo zapisano, da je Ronald Reagan „določen, da umre“. Hkrati pa ob vsem tem sociologi ugotavljajo, da se nasilje v Združenih državah Amerike vse bolj širi. Američani imajo v svojih domovih nič manj kot devetdeset milijonov kosov različnega strelnega orožja – nekateri celo metalce raket. Vsi poskušajo, da bi prepovedali prodajo orožja (ki ga je sedaj v večini ameriških zveznih držav moč kupiti tako preprosto kot zaborjivo), so bili zaman. Še celo Ronald Reagan je lani med predvolilno kampanjo poudaril, da orožje ne ubija, marveč ljudje... Toda ne brez orožja...

ZAHODNI ČASOPISI SO OB IZSTRELITVI ameriškega vesoljskega vozila Shuttle pisali, da se je ob obali blizu Cape Canaverala zbralo neobičajno mnogo tujih (zlasti pa sovjetskih) ribiških ladij. Razlog, so zapisali, kajpak ni bil v obilici rib, marveč v tem, da je bila prenekateri ribiška ladja opremljena z elektronskimi radijskimi in optičnimi napravami, s katerimi so skrbno spremljali priprave na izstrelitev vesoljske ladje... Veliko radovednežev, ki jih ne zanimajo ribe, ampak vesoljska tehnologija...

MEDTEM PA SO V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI NEKEGA 86-letnega jetnika odpeljali v bolnišnico na petnajstodnevni zdravniški pregled zaradi bronhitisa. No, boste rekli, pa kaj je v tem tako nenavadnega, da bi veljalo na to posebej opozoriti? Nenavadno je samo to, da je jetnikovo ime Rudolf Hess in da je bil mož do leta 1940 namestnik Adolfa Hitlerja. Potem pa je samovoljno vzel letalo in odletel na Škotsko, kjer je skočil s padalom. Pri priči so ga prijeli, po vojni pa obsodili na do smrtne ječo, ki jo še sedaj prestaja zaradi zločinov... Jetnik z dolgim stažem in obilo časa za pokoro...

VSI KUŽKI PO INJEKCIJO – Na območju novomeške občine poteka običajno cepljenje psov, ki je za lastnike in živalce mučno opravilo, pa vendar potrebno, kajti necepljeni psi nimajo pravice bivanja in lahko jih pokončajo. Posnetek je s cepljenja v Šmarjeških Toplicah. (Foto: R. Bačer)

IZKUŠNJE IZ RODA V ROD – Sevniške teritorialce je med rednimi vajami v nedeljo obiskal proslavljeni komandant Kozjanskega odreda Marjan Jerin. Pogovor je stalna oblika izmenjave izkušenj in oživljanja tradicij s člani borčevske organizacije. (Foto: Železnik)

POJOČI KONFEKCIJARJI – V soboto sta v Sevnici družno nastopila mešana pevka zbora metliške Beti in sevniške Lisce. Občinstvo je pristrčno pozdravilo številne izvedbe koroških pesmi, ki jih imata na sporedu oba zbora. Na sliki: pevovodja Franc Milek ob slovesu. (Foto: Železnik)

PRIZNANJE – Za uspešno opravljene naloge jugoslovanskih pionirskih iger v minullem letu ga je pionirskemu odredu Borcev brežiške čete z osnovne šole bratov Ribarjev v Brežicah v soboto izročil predstavnik republiške Zveze prijateljev mladine. (Foto: M. Zupancič)

Obiski in sestanki niso rešili IGK

Vendarle žarki upanja, saj se poslovanje v zadnjih mesecih izboljšuje – Izguba je narasla že na 52 milijonov dinarjev – Gorenje ne more sanirati

Kljub vrsti visokih obiskov in sestankov, sanacijskih programov, obljubam o velikem izvozu na zahodno tržišče je Industrija gradbene keramike z Račjega sela še vedno tam, kjer je že vsa leta ta od začetka obratovanja dalje: v izgubi, ki pa se vsako leto poveča za milijon ali dva in znaša po lanskem zaključnem računu že 52 milijonov dinarjev.

Kazalo je, da se bo tovarna povezala z Gorenjem iz Velenja, katerega strokovnjaki so že pripravljali sanacijski program, ko je zaradi težav velenjske delovne organizacije vse skupaj padlo v vodo. Tako so se vodstvo tega tozda SCT in vsi družbenopolitični dejavniki iz trebanjske občine ponovno znašli pred starim problemom, kako spraviti tovarno na noge. Vendar je v vsem tem že tudi nekaj razlik, saj kaže da SCT ni več pripravljen v nedogled podpirati bolnika z Račjega sela. Namesto sanacije bi bili pripravljeni v tovarni začeti s preusmeritvijo ali likvidacijo, za to možnost pa se ne ogrevajo v trebanjski občini. Skoda bi bilo namreč zavreči 600 milijonov vredna osnovna sredstva, prav tako pa je škoda izredno kvalitetne osnovne surovine, katere je še za najmanj sto let obratovanja.

Tako so se v predsedstvih družbenopolitičnih organizacij dogovorili za hitro in učinkovito ukrepanje. S problemi IGK naj bi se ukvarjala posebna komisija, ki naj analizira

poslovanje IGK v lanskem letu, saj obstajajo resni dvomi, ali je sploh bilo mogoče „pridelati“ toliko izgube. Prav tako je treba analizirati poslovanje v prvih treh mesecih letošnjega leta, saj kaže, da se rezultati nekatere izboljšujejo in zdaj ni bilo več toliko izgube. Prav tako je treba začeti odločno akcijo za sanacijo, o kateri naj bi spregovorili že čez mesec dni, ko mora SCT pripraviti svoj program.

Skratka, upanja za rešitev te tovarne se spet prebujajo, zde se celo realna, saj so v zadnjih treh mesecih precej zmanjšali obseg izmečka pa tudi dosedanja direktor Marijan Umek je dobil podporo za kandidacijo. Kaj bo v resnici mogoče narediti v naslednjih mesecih, še ni mogoče predvideti. Res pa je – vsaj tako je bilo slišati na skupni seji predsedstev sindikata in Socialistične zveze – da bo za socialno varnost delavcev poskrbljeno. J. S.

razcepljenost jugoslovanskega tržišča, premajhen vpliv kmetov na delitev dohodka, odliv kadrov iz kmetijstva, pomanjkanje reprodukcijskih materialov, visoke cene in splošno negotovost kmetov. Ob takih težavah, ki vsekakor ne vplivajo dobro na večanje pridelovanja hrane, je težko pri kmetih vzdrževati zaupanje v kmetijske zadruge. Zato so se člani tega posveta odločili, da je treba na III. kongresu spregovoriti o teh vprašanjih. Vso kmetijsko politiko pa je treba načrtovati dolgoročneje, saj ob takih preskokih, do katerih prihaja, ni mogoče zagotavljati nepretrganega pridelovanja, še manj je pričakovati, da bi kmetje samoiniciativno povečevali količine pridelkov. V sedanjem položaju so se namreč na neki način znašli v slepi ulici, saj so površine, na katerih pridelujejo zdaj, premajhne, združevanje zemlje in denarja pa gre le prepočasi. J. S.

Dvakrat plačani

Pri izrabi delovnega časa so še velike rezerv

Družbeni pravobranilec samoupravljanja v Novem mestu, ki deluje za celotno dolensko regijo, je ob koncu letošnjega tromesečja ugotovil in opozoril, da ni bilo dosti narejenega na področju smotne izrabe delovnega časa, kar sodi k stabilizacijskim programom. Tudi to je eden od vzrokov za nizko doseženo produktivnost.

Zlasti gre za neurejeno področje del v nekaterih delovnih organizacijah, kjer delavci delajo le krajši čas, prejema pa osebni dohodek za vse predvidene ure, ne glede na to, da opravljajo razne honorarne službe in predavanja. Gre za dvojno in dvakrat plačano delo v istem času.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja meni, da je izboljšanje veliko delovnega časa tudi zaradi stalnih zamud pri prihajanju na delo, zato predlaga, da bi začeli širšo družbeno akcijo, s katero bi odpravljali prometne konice in uvedli stopničast delovni čas. S tem bi se izboljšala izraba delovnega časa, očitni pa bi bili tudi prihranki pri gorivu, zlasti v Novem mestu, kjer se kolona vozil ob 14. uri vleče iz Bršljina do mesta tudi po 40 minut.

Podobne pripombe so že nekajkrat prišle tudi iz podjetij, slišali smo jih že lani na raznih sestankih, vendar doslej ni zaznati nobenega resnega prizadevanja, da bi se stvari spremenile. R. B.

Utrditi zaupanje

Sporočilo kmetijcev III. kongresu samoupravljalcev

Ne glede na to, da je razprava o samoupravni organiziranosti kmetov v dolenski regiji spet potekala skoraj brez kmetov, je vendarle odprla kopico vprašanj, ki so več ali manj znana že dolgo časa, dobivajo pa v času pred III. kongresom samoupravljalcev nove poudarke. Prav III. kongresu je bila namreč omenjena razprava posvečena, pripravil pa jo je republiški odbor sindikata delavcev kmetijstva in živilske industrije Slovenije.

V razpravi, katere so se udeležili predstavniki vseh kmetijskih delovnih organizacij Dolenske, predsedniki združenih svetov, SOZD-a KIT, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev v kmetijstvu Miro Jug in predsednik komisije za samoupravljanje Drago Ceter, je bilo spet izrečenih precej pritožb čez

Um caruje...

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Novi pogledi na oskrbo vinograde zemlje

Podor ali zeleno gnojenje je začasna (enoletna) ozelenitev vinograda. Ta tehnološki ukrep uporabljamo z uspehom že vrsto let zato, ker vinogradnikom primanjkuje hlevskega gnoja, oziroma ker je spravilo in zakopavanje hlevskega gnoja v vinograde zemljo drago in zamudno delo. Raznašanje hlevskega gnoja po vinogradu je težko delo, za katero vedno bolj primanjkuje delavcev. Ker vinograde zemlja zahteva zlasti humus, manjkajoče hranilne snovi pa lahko dodajamo z umetnimi gnojili, je najboljša rešitev tega problema setev rastlin, primernih za podor.

Vloga podora je naslednja: stročnice (leguminoze) dovajajo rastlinam zračni dušik, kalij, se ustvarja pri razpadanju zelene gnote, fosfor pa te rastline mobilizirajo (zbrejejo) iz zemeljskih zalog;

– druge rastline za podor dovajajo zemlji organsko gnoto in razen dovajanja dušika delujejo podobno kot stročnice; – rastline za podor dušijo rast škodljivih plevelov, poleg tega preprečujejo nepotrebno izgubo dušika, ki smo ga dali v obliki umetnih gnojil, in zbirajo ostale, trtam potrebne rudninske snovi, ki so v zemlji;

– ker te rastline zemljo prekrijejo z „zeleno odejo“, preprečujejo izpiranje zemlje, zlasti izpiranje drobnih humusnih delcev in hranilnih snovi.

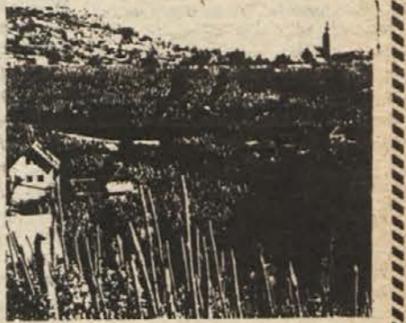
Za podor prihajajo v poštev naslednje rastline:

Detelja za popravo vinograde zemlje

Pred sajenjem trt, zlasti če nameravamo star vinograd po izkrčenju trt takoj na novo zasaditi, so koristne zlasti lucerna, esparzeta in nokota.

Lucerna (*Medicago sativa*) ima globoke in močne korenine. V mokri zemlji ne uspeva. Sejemo jo v star, prekopan, dobro poravnani vinograd spomladi, nekoliko pozneje, ko se zemlja ugrije. V vinogradu jo pustimo 3 do 4 leta. Zemljo bogati s 27.000 kg zelene gnote, 230 kg čistega dušika, 90 kg čistega kalija in 40 kg čistega fosforja na 1 ha.

Esparzeta (*Onobrychis sativa*) ali turška detelja je trpežna rastlina za puste lege, za brežine. Kot večletna rastlina je podobna lucerni. Sejemo jo v istem času kot lucerno.

Nokota (*Lotus corniculatus*) je zlasti primerna za puste in suhe zemlje in lege, kjer niti lucerna ne bi uspela. To velja predvsem za pečene zemlje. Sejemo jo spomladi kot druge detelje.

Metuljice za podor

Grašica; pri njej ločimo zimsko in jaro grašico. Grašico po navadi sejemo pomešano z ovsom ali oljno repico. Zemljo bogati s 120 kg čistega dušika, 165 kg čistega kalija in 50 kg čistega fosforja na 1 ha in seveda z zeleno gnoto (20 ton).

Lupina, imenovana tudi volčji bob, ima kot podorina veliko vrednost. Sejemo je konec aprila, ko e ni treba več bati mraza. Zemljo bogati z 20.000 kg zelene gnote, 150 kg čistega dušika, 45 kg čistega kalija in 33 kg čistega fosforja na 1 ha.

Črna detelja uspeva v težkih zemljah. Za podor jo sejemo spomladi. Zemljo bogati s 25.000 kg zelene gnote, 1.170 kg čistega sejemo spomladi. Zemljo bogati s 25.000 kg zelene gnote, s 170 kg čistega

Rdeča detelja ali inkarnatka. Za podor jo sejemo v avgustu. Podorjemo jo prve dni maja v začetku cvetenja. Zemljo bogati z 18.000 kg zelene gnote, s 120 kg čistega dušika, 58 kg čistega kalija in 22 kg čistega fosforja na 1 ha.

Drugi posevki za podor

Zitarice, kot so pšenica, rž, oves in ječmen, ozimna in jara, so primerne za podor. Podorjemo jih takoj, ko najbolj bujne rastline pokažejo prve klase. Izvzemši z dušikom bogatijo zemljo zlasti z velikimi količinami zelene gnote ter s kalijem in fosforjem.

Oljna repica daje veliko zelene gnote in raste v času, ko trta počiva. Sejemo jo v drugi polovici avgusta. Podorjemo jo takoj, ko je večina rastlin pokazala cvetove. Zemljo bogati s 30.000 kg zelene gnote na 1 ha.

Facelija. Sejemo jo aprila in podorjemo v avgustu.

Za vse rastline, ki jih sejemo za podor, moramo zemljo dobro pripraviti, preorati in pobranati. Stročnicam gnojimo s fosforjem in kalijem (PK gnojila), drugim rastlinam za podor pa tudi z dušikom (NPK gnojila).

Med vinogradniki se je setev rastlin za podor že močno uveljavila, zlasti kot nadomestilo za gnojenje s hlevskim gnojem. Zato ta agrotehnični ukrep v vinogradništvu ni več nobena novost in jo lahko priporočamo za vse vinograde zemlje in lege.

KRŠKO: ZBOR OBRTRNIKOV

Krški obrtniki so v nedeljo na zboru ugodno ocenili delo obrtnega združenja v minullem letu. Precej pripomb pa so imeli na račun inšpekcijskih služb, ki bi naj bolj opozarjale na pomanjkljivosti, ne pa da se številni obrtniki znajdejo pred sodnikom za prekrške, zaradi neustrezno izpolnjenih obrazcev. Delavska univerza v Krškem bo pripravila razne seminarje za obrtnike in pri njih zaposlene delavce. Letos naj bi bilo med samostojnim osebnim delom in združenim delom več sodelovanja. Vsi pa so pohvalili vzoren osnutek programa razvoja drobnega gospodarstva za obdobje 1981–1985, ki bo v javni razpravi do 20. aprila. Več prihodnjič!

Sejmišča

NOVO MESTO: Sejmišče se je spet malo bolj razživelo. Naprodaj je bilo 267, prodanih pa 211 prašičev. Pujski so veljali 2.500 do 3.200 din, od tri do pet mesecev stari prašiči, ki jih je bilo naprodaj le 6, pa 3.200 do 3.800 dinarjev.

BREŽICE: Še dvakrat bolj je bilo založeno brežiško sejmišče, kjer so rejci ponujali 548 pujskov in 10 nad tri mesece starih prašičev. Prodali so jih 521; pujske po 120 din, starejše prašiče pa po 60 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Še boljši rani hibridi

Po vsestranski uporabnosti, zanesljivosti pridelka, koristnosti in povečevanju površin se nobena poljščina ne more kosati s korožo. Zlasti vzgoja zgo dnejših sort in sodobna agrotehnika sta pripomogli, da se je razširila tudi proti severu in v višjih predelih. Avstrija seje 4-krat več korože kot pred 20 leti, Francija skoraj 3-krat več, Poljska 5-krat več, Zvezna republika Nemčija pa celo 22-krat več.

V istem času se je površina koruznih polj v Sloveniji povečala le za tretjino, vendar mnogo več kot površina drugih poljščin. Zanesljivo je mogoče trditi, da se bodo koruzne njive večale na račun krompirjevih, saj je krompir postal zelo nezanesljiva kultura in mu ne morejo dosti pomagati niti tako vratolomni skoki cen, kot smo jih doživeli letos.

Na Dolenskem zavzema koroža približno 27 odstotkov vseh njivskih površin. Odstotek se bo še večal, zlasti če bodo naši kmetovalci v večji meri sledili vzgoji ranejših sort, ki zanesljivo dozori, oziroma pravočasno zapustijo polje, da je še možna jesenska setev. Usmeriti se je treba predvsem na srednje rane hibride iz razreda 300 ter na rane hibride iz razreda 200.

Poskusi z najnovejšimi ranimi hibridi, ki so bili opravljeni na štirih krajih v Sloveniji, med njimi tudi v okolici Trebnjega, so pokazali, da bodo imeli v prihodnje poljedelci na voljo prvovrstno seme. Z večjim pridelkom zrnja so se izkazali naslednji novi hibridi: OSSK 247, BC 384, IPK 335, G 4252 in ZPSK 3900.

Ob navajanju novih dosežkov selektorjev bi kazalo spodbujati pridelovalce k večji specializaciji kmetij za pridelovanje korože. Koroža dobro prenaša samo sebe, torej raste na isti parceli več let zapored, pridelovanje pa je mogoče tudi zelo mehanizirati. To so že spoznali nekateri v industriji ali v drugih dejavnostih zaposleni kmetje, ki so ob tej zaposlitvi še lahko dobro obdelali svoja polja in z njih dobili s pomočjo korože ter z njo krmiljene živine mnogo večji dohodek, kot če bi kmetovali po starem.

Inž. M. L.

Slabosti še...

(Nadaljevanje s 1. strani)

sko obravnavo tudi o stvarih, ki tega ne zaslužijo. Delegacije krajevnih skupnosti (preiskrbljene so z dokajšnjo strokovno pomočjo), tudi gradiva prejema pravočasno) si torej same otežujejo delo, ne zavedajo se, da so še druge poti odločanja.

Gledano v celoti, so delegacije krajevnih skupnosti tvornejši člen delegatskega skupščinskega sistema, več zatikanja je čutiti pri delu delegacij združenega dela, najšibkejša točka pa so konference delegacij.

D. RUSTJA

SVETOVNI DAN ZDRAVJA – Delavci Zdravstvenega centra Dolenjske so proslavili 7. april na Otočcu. Po pozdravnem govoru predsednika sindikalne konference ZCD dr. Mlačka sta spregovorila o „Zdravstvu v izjemnih primerih“ še dr. Brezic iz Ljubljane ter dr. Huebscher o „Mednarodnem letu invalidov“ (na sliki); za zabavnejši del programa pa je poskrbel KUD „Kres“. (Foto: M. Gošnik)

Dokaz, da naš um ni manj zmožen

Med izdelki, ki so v Ljubljani razstavljeni pod naslovom „Inovacije za stabilizacijo“, so tudi dosežki dolenjskih inovatorjev

Plod večletnega sodelovanja med Raziskovalno skupnostjo Slovenije in temeljnimi bankami, združenimi v Ljubljansko banko, je tudi (že peto po vrsti) razstava domačih inovacij; pod naslovom „Inovacije za stabilizacijo“ so jo zadnji petek odprli v Ljubljani, v avli Iskrine poslovne stavbe pa bo na ogled do konca aprila.

Z besedami, slikami pa s posameznimi deli ali kar v celoti je prikazanih šestdeset inovacij; vse zgovorno pričajo, da na Slovenskem ne manjka sposobnih tehnologov in inovatorjev, ki znanje pronicljivo vključujejo v proizvodnjo. Razstavljene inovacije so bile uresničene ob pomoči namenskih sredstev omenjenih ustanov, med inovacijskimi izdelki pa najdemo tudi dosežke dolenjskih delovnih organizacij, denimo, tovarne zdravil Krka pa novomeške, semiške, šentjernejske in žužemberške Iskre.

Tudi tokratna razstava inovacij kaže, da še zdaleč nismo izkoristili vseh možnosti, ki se nam za dobro gospodarjenje nudijo na tem raziskovalnem področju. Vlado Klemenčič, podpredsednik slovenskega izvršnega sveta, je ob otvoritvi opozoril, da inovatorstvo še ni dovolj vključeno v prizadevanja za predugačenje gospodarstva, še več, marsikje inventivno dejavnost ovirajo, ji celo nasprotujejo. Kljub nespornim dosežkom domači strokovnjaki niso deležni pravih zaupanja, odrekajo jim materialne pravice za izume; kljub temu da je vsak tozdar dolžan izoblikovati merila za vrednotenje

PRED KONGRESOM O INOVACIJAH

V torek, 13. aprila, je bila v Novem mestu v okviru priprav na 3. kongres samoupravljalcev tematska razprava o inventivnih dejavnostih v delovnih organizacijah, pri čemer je bil za nosilca razprav določen IMV. Na sestanku so predstavniki občinske raziskovalne skupnosti, občinskega sindikalnega sveta in razvojnih služb v IMV brez oledjav ocenili dosedanje delo. Kar pa je še važnejše: ta sestanek naj bi bil prelomnica in kažipot do drugačnega odnosa in vrednotenja inventivne dejavnosti v IMV. Obširneje prihodnjic.

MLADI GLEDALIŠČNIKI SE BODO PREDSTAVILI

V okviru področne prireditve „Srečanje gledaliških skupin Posavja“ se bosta ob koncu tedna občinstvu in republiškem selektorju predstavili dramski skupini gimnazije iz Brezice in amaterskega odra s Sromelji. Obe sta pripravili Neil Simonovo komedijo Bosa v parku. Nocoj nastopajo gimnazijci v Brezicah, Sromeljani pa v soboto, 18. 4. na Senovem.

Odgovorneje z arhivi

Posavje tudi nadalje pri celjskem arhivu?

Na seji sveta posavskih občin 6. aprila v Sevnici so tehtneje spregovorili tudi o arhivski službi. Pred časom so se namreč v regiji porodile pobude, da bi to službo ustanovili zase.

Vprašanje je natančneje proučil ravnatelj posavskega muzeja prof. Pavle Gregorič. Arhivske službe tudi po zakonu ni mogoče navezati na muzej. Za samostojno posavsko službo se kajpak ne izidejo tudi računani. Nikjer ni za kaj takega primerne prostora. Za okrog 1.500 metrov arhiva bi bilo treba vsaj 300 kvadratnih metrov skladišnih prostorov. Zanje veljajo

ustvarjalnih prispevkov, so tovrstni samoupravni akti pomanjkljivi ali pa jih sploh ni.

Da bo inovatorstvo res upoštevano v tolikšni meri, kakor bi po

V slovo Ivanu Janežiču

Med krajanji Mirne, sodelavci in sorobci Ivana Janežiča je boleče odjeknila vest o njegovi nenadni smrti, saj je ogromno naredil za razvoj svojega kraja in odšel sredi novih prizadevanj in uspešnega dela.

Rodil se je pred 61 leti v logarski družini na Debencu. Že v mladosti se je preživljal s trdim delom, kot dninar, saj redne zaposlitve ni dobil. Delo, poštenost, iskrenost in nesebičnost so bile njegove osnovne vrednote, ki jih je privzgojil tudi svojim otrokom. Ko je izbruhnila vojna, je kljub mladosti spoznal, da je edina pot v svobodo in lepšo prihodnost boj proti okupatorju. V NOB je sodeloval sprva kot aktivist, kasneje pa kot borec NOV. Svoje napredne poti ni zaključil s koncem vojne. Delo je nadaljeval na odgovornih vojaških in civilnih položajih po vsej Sloveniji. Leta 1963 se je vrnil v svoj domači kraj, na Mirno, in se zaposlil v KPD Dob, kjer je

ostal do upokojitve. Takoj ob prihodu na Mirno se je aktivno vključil v delo družbenopolitičnih organizacij in društev in deloval tudi v občinskih organih. Leta 1968 je bil izvoljen za predsednika sveta krajevnih skupnosti Mirna in to funkcijo je opravljal 8 let. Tudi potem ni zamrlo njegovo prizadevanje za napredek Mirne in lepše življenje krajanov. Znal je organizirati akcije, pa tudi sam je sodeloval v njih. Vedno je bil poln načrtov, kaj vse je še treba storiti. Prav v času njegovega predsednikovanja je Mirna doživela velik napredek in kot prva krajevna skupnost v Sloveniji prejela Zvezno priznanje za delo in organizacijo

strogi predpisi, tako da kakšni vlažni grajski prostori vsekakor ne bi prišli v poštev. Še trši oreh so kadri. Zato je menil, da je bolje, da še naprej sodelujejo z arhivom v Celju.

To pa ne pomeni, da se s stanjem lahko preprosto zadovoljijo. Poudarjeno je bilo, kako je celjski zavod v zaostanku tudi za 20 let. Prof. Gregorič je opozoril, kako npr. ni prevzet niti arhiv nekdanjega krškega okrajja, celo arhiv „sreza“ Brezice, ki zajema cel levi savski breg, je celjski arhiv sicer prevzel, ni pa urejen. Delegati sveta občin iz Brezice in Sevnice so se že izjavili za nadaljnje sodelovanje z arhivom iz Celja, v Krškem se še niso odločili.

A. Z.

SLOVENŠČINA V JAVNI RABI

Obrenovac, pobrateno občino trebanjcev, so nedavno prizadele poplave. O tem je ta občina pripravila informacijo. Ko so na skupni seji predsedstev sindikata in SZDL v Trebnjem govorili o tem, kako pomagati prizadetim ljudem, so za člane obeh organov omenjeno poročilo samo pretipkali (z napakami) in ga razmnožili. Ker pa je slovenščini zagotovljena pravica v javni rabi – o tem piše v ustavi – je čudno, kako si morejo v Trebnjem privoščiti, da besedilo ponudijo neprevedeno. Žal za tem besedilom stoji Socialistična zveza, ki si že več let prizadeva za tako mesto slovenščine v javni rabi, kot ji gre. Izgovora za tako malomaren odnos do materinega jezika pa tudi ne more biti: če so v Trebnjem imeli čas besedilo pretipkati in razmnožiti, bi ga lahko tudi prevedli.

ISKRA IE ZE Ljubljana, n. sol. o. TOZD HIPOT

Tovarna potenciometrov in hibridnih vezij, n. sub. o. Šentjernej

K sodelovanju vabimo sodelavce za dela in naloge:

1. SAMOSTOJNO KONSTRUIRANJE NAPRAV ZA PROIZVODNJO HIBRIDNIH VEZIJEV

Pogoji:

– visoka ali višja izobrazba strojne smeri
– 4–5 let delovnih izkušenj na področju konstruiranja avtomatskih linij

2. KONSTRUIRANJE NAPRAV ZA PROIZVODNJO HIBRIDNIH VEZIJEV

Pogoji:

– visoka ali višja izobrazba strojne smeri
– 2–3 leta delovnih izkušenj na področju konstruiranja naprav oziroma delov avtomatskih linij

Vabimo vas, da združite delo z nami.

Pisne prijave sprejemamo 15 dni po objavi v kadrovski službi, ISKRA IEZE–TOZD HIPOT Šentjernej.

280/16–81

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DO MERCAT OR – PRESKRBA TRGOVSKO PODJETJE NA DEBE LO IN DROBNO S P. O. KRŠKO

razpisuje

prosta dela in naloge za mandatno dobo 4 leta:

1. VODJE KOMERCIALNEGA ODDELKA
2. VODJE RAČUNOVODSKEGA ODDELKA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

Pod 1.:

– višja šolska izobrazba oz. srednja šolska izobrazba komercialne smeri

– štiri leta oz. osem let delovnih izkušenj v komercialni trgovski delovni organizaciji

Pod 2.:

– višja šolska izobrazba

– štiri leta delovnih izkušenj na opravljanju del in nalog računovodje

Pod 1 in 2 se zahteva moralnopolitična neoporečnost kandidatov. Poizkusno delo je tri mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

O izbiri bomo kandidate pismeno obvestili najkasneje v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

281/16–81

ODBOR ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA

KIT – KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

OBJAVLJA

NASLEDNJA PROSTA DELA IN NALOGE:

1. VODENJE KOMERCIALNIH ZADEV: naloge in opravila prodaje in nabave trgovskega blaga in kmetijskih proizvodov.

2. SNAŽILKE

POGOJI:

Pod 1.:

– višješolska izobrazba komercialne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

– srednješolska izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

– moralno-politična neoporečnost

POD 2.:

– končana osnovna šola

– starost 18 let

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi, kandidate pa bomo o izbiri obvestili 15 dni po preteku roka za sprejemanje prijav.

282/16–81

TOVARNA OBUTVE NOVO MESTO, n. sol. o., Novo mesto

TOZD OBUTEV Bršljin., n. sub. o.

razpisuje po sklepu delavskega sveta TOZD OBUTEV Bršljin z dne 2. 4. 1981

JAVNO LICITACIJO

za prodajo tovarnega avtomobila TAM 5500 v voznem stanju, leto proizvodnje 1972, izklicna cena 60.000,00 din.

Licitacija bo dne 6. 5. 1981 ob 8. uri v obratnih prostorih Tovarne obutve Novo mesto, Bršljin 32. Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10-odst. kavcijo. V izklicni ceni ni vračunan prometni davek.

Ogled tovarnega avtomobila bo dne 5. 5. 1981 med 7. in 12. uro na dvorišču Tovarne obutve Novo mesto, Bršljin 32.

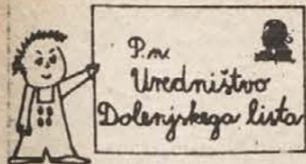
290/16–81

Še ni dozorelo

V dolenjski regiji je obveščanje v združenem delu še mlada rast, ki ji je v različnih delovnih organizacijah in v različnih občinah kaj različno postlano. Temu primerno je obveščanje tudi razvito in dozorelo. Tako nekako so lahko ugotavljali udeleženci srečanja novinarjev v združenem delu, zbrani 8. aprila v tovarni Lisca v Sevnici. Prišlo jih je kakih dvajset iz vse Dolenjske, lahko pa bi jih prišlo še več, če ne bi organizatorji dobivali celo opravičil, kot: „Me direktor ni pustil,“ kar kaže na to, kako nesamoupraven in neelastičen je odnos do obveščanja v nekaterih delovnih organizacijah.

O nerazvitosti obveščanja je tekla beseda tudi takrat, ko so razpravljali o tem, ali naj bi novinarji v združenem delu v posavskih občinah Brezice, Sevnica in Krško ustanovili svoj aktiv ali naj ostanejo še naprej pod okriljem osrednjedolenjskega aktiva. Potem, ko so ugotovili, da je obveščanje v teh treh občinah, razen nekaterih častnih izjem, še na zelo nizki ravni in da tudi tisti, ki naj bi v družbenopolitičnih organizacijah bili animatorji obveščanja, za to niso storili veliko, so predstavniki iz Posavja sklenili, da še ni dovolj osnov za ustanavljanje lastnega aktiva. Te osnove naj bi poskušali pridobiti v naslednjem letu s tem, da se vse družbenopolitične organizacije v občinah bolj zavzeto ukvarjajo s tem problemom.

T. JAKŠE

NA ZASAVSKI GORI

Te dni smo planinci OŠ Artiče naredili izlet na Zasavsko goro, ki ga je organiziralo PD Brežice. Vseh izletnikov je bilo 40. Vreme je bilo primerno za hojo. Prvi planinci - novinci smo bili tudi "krščenji", seveda na planinski način. Domov smo prišli utrujeni, kljub temu pa zadovoljni, posebno jaz, ki sem dobila prvi žig v dnevnik Zasavske planinske poti.

MOJCA FUKS, 4. a OŠ Artiče

POVRATNI PLES

Pretekli petek so nam črnomaljski osmošolci vrnilo obisk. Najprej smo se z njimi pomerili v košarki, kjer smo zmagali Metličani z rezultatom 44:40, zatem so nam Črnomaljški zaigrali igrice, nato pa je vse do 7. ure zvečer trajal ples.

BREDA GOVEDNIK OŠ Metlika

O ZAŠČITI IN OBRAMBI

Na nedavnem športnem dnevu smo se učenci sedmih in osmih razredov urinili v nudenju prve pomoči, streljanju, razstavljanju in sestavljanju puške M 48 ter v orientaciji s kompasom. Pogovarjali smo se o zaščiti in obrambi, o orožju in vojskih vozilih ter se na ta način že začeli usposabljanje za obrambo domovine.

BREDA GOVEDNIK OŠ Metlika

PO PARTIZANSKIH POTEH

4. aprila smo učenci podružnične šole v Birčni vasi krenili po partizanskih poteh na vrh Ceroveca. Pri spominski plošči nam je prvoborec tovariš Kastelj z Jame pripovedoval spomine o borbah na tem kraju.

INES BARTOLJ 4. r. Birčna vas

POSPREMILI SMO KURIRČKOVO POŠTO

Semiški pionirji smo 7. aprila dopoldne na Lokvah ob spomeniku narodnega heroja Staneta Rožmana sprejeli kurirčkovo pošto iz rok črnomaljskih pionirjev. Z obljubo, da jo bomo varno prenesli do naslednje javke, smo skupaj z njimi nadaljevali pot na Gornje Laze, kjer so nas čakali člani Zveze borcev, med njimi tovarišica Šobarjeva, sestra narodne herojine Milke Šobar - Nataše, ki nam je pripovedovala o doživljajih ob usodi Prve belokranjske čete. Ob spomeniku padlih borcev je sledil tudi kulturni spored. Ob 13. uri smo semiški pionirji pred šolo pozdravili prihod kurirčkove tobre v Semiču. Predsednik PO Jožeta Mihelčiča Bogdan Horvat je prebral pozdravno pismo, v katerem smo pionirji obljubili, da bomo hodili po Titovi poti. Predstavnik krajevnih družbenopolitičnih organizacij nam je spregovoril o pomenu kurirčkove pošte ter o vlogi kurirjev v narodnoosvobodilni borbi.

ZLATA KRAKAR OŠ Semič

FILATELISTIČNI KOTICEK NOVA ZNAMKA

Skupnost jugoslovanskih podjetij PTT je izdala za 36. svetovno prvenstvo v namiznem tenisu SPENS-81, ki bo v Novem Sadu, posebno znamko za 8,00 din. V obtok je prišla 14. aprila, to je na dan otvoritve tekmovanja.

Mednarodna namiznoteniška federacija (ITTF) ima 123 članic. V Novi Sad je prišlo nad 70 nacionalnih federacij z več kot 100 udeleženci (tekmovalci, trenerji in spremljevalci). Ta dogodek spremlja nad 500 novinarjev ter radijskih in televizijskih reporterjev iz vseh celin.

Natisnjen je tudi ovitek prvega dne tekmovanja (FDC), katerega cena je 10,50 din.

ANDREJ ARKO

VSESTRANSKI PIONIRJI - V osnovni šoli Zbora odposlancev v Kočevju so učenci pri tehničnem pouku izdelali nad sto skorčnic ter jih namestili po drevju v Gaju. Skorci vanje že marljivo nosijo gradivo za svoja gnezda. Člani foto-kino kluba niso le marljivi fotografi in filmski snemalci, marveč se v klubu seznanjajo tudi s praktičnim ravnanjem z najrazličnejšimi projekcijskimi napravami. (Foto: France Brus)

DOMSKI PRAZNIK

Tudi letos so učenci in delavci novomeškega doma Majde Silc praznili svoj praznik - dan Majde Silc. Člani domaškega kulturnega društva so v domu JLA pripravili kulturni program, v katerem so nastopili recitatorji, folkloristi in pevci. Tradicionalne prireditve so se udeležili tudi soborci narodne herojine M. Silc. Izročili so mladim bogato knjižno darilo in prispevali del sredstev za vsakoletni izlet v neznan. Ob tej priložnosti je ravnatelj doma Franc Zaman podelil priznanja učencem, ki so se najbolj izkazali pri različnih dejavnostih.

CVETO TROHA Dom Majde Silc Novo mesto

ŽIVAHNA SOBOTA

Prvo soboto v tem mesecu smo imeli na šoli obrambni dan, združen s tekmovanjem iz znanja večšin SLO in prve pomoči. Sodelovali so vsi razredi. Ekipe so na poti opravljale številne naloge. Najboljše so bile ekipe 2.a, 4.b, 8.a in 5.a.

ANDREJ CRNE OŠ Dolenjske Toplice

ODDELČNA KONFERENCA

Pred tretjo redovalno konferenco smo imeli v vseh razredih oddelčne konference. V našem razredu smo obravnavali predvsem učni uspeh, govorili pa smo tudi o disciplini in sodelovanju v krožkih.

ANDREJ CRNE OŠ Dolenjske Toplice

Iz artistske šole

PRVI PLESNI KORAKI - V Artičah so mladinski predstavniki naše krajevne skupnosti organizirali za osmošolce plesni tečaj. Prvih plesnih korakov nas uči Moja Ogorevc in Vlado Derenda. Plesni tečaj je tudi ena od oblik utrjevanja vezi med mladino osnovne šole in krajevne skupnosti. (Zdenka Pribožič, 8. a)

KONČNO ŠOLSKI RADIO - 4. aprila je začela na naši šoli delati poskusna radijska postaja. Oddajo so pripravili člani novinarskega krožka; vsebovala je najnovejša poročila in intervju, vse to pa je bilo popestrjeno z glasbo. Prek postaje je bil objavljen tudi razpis za ime šolske radijske postaje. V načrtu je, da bo oddajala enkrat na teden, kasneje pa morda tudi večkrat. (Katja Haler, 8. a)

PROMETNO TEKMOVANJE - Na šolskem tekmovanju, na katerem so sodelovale ekipe višjih razredov, smo izbrali najboljše tekmovalce v poznavanju prometa, ki so nas zastopali na občinskem tekmovanju v Dobovi. Tam so naši učenci dosegli tretje mesto, za mladimi prometniki iz Velike Doline in Cerkelj. (Mateja Sever, 6. a)

VRTEC DOBIL „IGRIŠČE“ - 1. aprila so pripeljali iz Celja elemente za otroško igrišče. Postavili so jih za šolo, kjer se otroci iz vrta že lahko igrajo na veselim vlakcu, peskovniku in drugih pripomočkih. Vse to je čista resnica, čeprav se je otrokom iz našega vrta njihova velika želja izpolnila prav na prvoaprilski dan. (Zdenka Pribožič, 8. a)

Odmevi na „Prav ali narobe“

Prepočasno ukrepanje družbenih organov omogoča, da se razprtije nadaljujejo, delo v Domu Dušana Remiha v Kočevju pa trpi in bo, kot kaže, še trpeti

Na naš kratki zapis pod tem naslovom, objavljen 26. marca na kočevski strani, smo dobili dva prispevka (obeh nasprotujočih si strani), v katerih vsaka stran dokazuje svoj prav. Prispevka smo nekoliko skrajšali.

Prvega je poslal Matija Cetinski, mentor interesnih dejavnosti, ki so povezane z naravo, in hranilnice, oboje v Domu Dušana Remiha v Kočevju.

Pokojni ravnatelj Doma tov. Pogač je bil pobudnik za ustanovitev različnih krožkov, ki so povezani z naravo: sadjarski, zelenjadarski, cvetličarski, zeliščarski, čebelarški, gobarski. Prevzel sem njihovo mentorstvo. Bil pa sem že mentor drugih krožkov (marksistični, prometni, mladinska hranilnica, foto krožek), zato sem nove obveznosti lahko opravljal le v prostem času. Ravnatelj mi je obljubil, da bom za to delo plačan, in sicer ali iz namenskih sredstev, ki jih bomo za to dobili, ali pa iz izkupička nekaterih krožkov. Opravil sem v treh letih nad 1000 ur dela. Medtem je ravnatelj tov. Pogač umrl. Nova ravnateljica je zahtevala, da morajo krožki prenehati z delom, čeprav je bila zahteva Zavoda za šolstvo drugačna. Prosil sem tudi, naj mi za vsako uro dela plačajo iz pozitivnega salda 10 din, a je bila zahteva zavrnjena z obrazložitvijo ravnateljice, naj si pravico iščem na sodišču, kar sem tudi storil.

Nikoli nisem postavil zahteve za plačilo mentorstva za Mladinsko hranilnico. Naša hranilnica je bila med najboljšimi in dobila dva pokala in več priznanj. Pristojni inšpekcijski organi so pregledali delo in ugotovili, da poteka v redu, kar je bilo napisano tudi v članku.

Ni res, da bi bila v domu dva tabora. Ta trditve velja samo za zahtevo, naj vsi, ki bivajo v domu, poravnajo nastale stroške, kar je v skladu z moralnimi in pravnimi normami. V enem taboru so tisti, ki to zahtevajo, v drugem tisti, ki bi morali plačati. Tako tovariš Skubic ni pripravil plačati opremljene samske sobe s centralnim ogrevanjem, elektriko in pranje posteljnine; ravnateljica ima garsonjero v domu in dobiva dodatek za ločeno življenje, a noče plačati stanovanja v domu; tov. Smolej pa ima družinsko stanovanje, a plača za stanarino.

PO SOLATO V NOVO MESTO

Šentjernej je postal industrijski kraj, v katerem živi precej ljudi, ki nimajo niti vrtničke, na katerem bi pridelali kaj zelenjave. Tako so prisiljeni hoditi po povrtnino na novomeško tržnico. Mislim, da bi v ta namen lahko imeli kakšen kiosk. Morda bi zadoščalo tudi, če bi bil odprt enkrat ali dvakrat na teden. Če drugi ne, bi tak kiosk lahko odprl Dželandinij, o katerem smo lahko precej brali v Dolenjskem listu.

Šentjernejčan

V PREČNI IGRALI „RAZTRGANCI“

V Prečni so dokazali, da jim kulturna žilica ne da miru, saj ustanavljajo kulturno društvo, ki pa je že pred formalno ustanovitvijo pridno delalo. V društvu delujejo predvsem mladi. Za počastitev 40-letnice OI in vstaje so letos pripravili Borovo igrice „Raztrganci“, ki so jo že dvakrat uprizorili na domačem odru, z njo pa so gostovali tudi v Šmarjeti, Gabrju in Mirni peči. Razočaralo jih je majhno število gledalcev. Ali ljudje res ne potrebujejo več tovrstne kulturne dejavnosti?

Kadarkoli steče pogovor o tekočem delu, igralci ne pozabijo omeniti mladinskega aktiva v Prečni, ki je preuredil dvorano do take mere, da je v njej možno delo. Že dolga leta si željo, da bi v urejenem prostornem domu nadaljevali kulturno tradicijo očetov in dedov. Sprašujejo se, kdaj bodo njihove želje uresničene. Ali za trdo delo ni plačila?

D. Š.

pisma in odmevi

Olepšajmo spomenike

Se je čas za ureditev njihove okolice

Letos bomo praznovali 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. V boju je bilo darovanih veliko življenj, razen tega so bile še druge žrtve. Za to, kar imamo danes, smo se padlim in žrtvam skromno oddolžili s postavitvijo spomenikov in spominskih obeležij ter ureditvijo grobišč.

Za vzdrževanje spomenikov pa ne skrbimo, kot bi morali. To velja tudi za območje občine Kočevje. Od konca vojne so minila že dobra tri desetletja in marsikateri spomenik, ki je bil postavljen kmalu po vojni, je krepko nagrizel zob časa. Zato so potrebna strokovna popravila, ki jih ne zmorejo sami občani.

Seveda bi lahko občani urejali predvsem okolico spomenikov in grobišč. To bi lahko storili z malo truda, a žal v večini primerov tega ne naredimo.

Letos bo veliko proslav in prireditev, precej jih bo tudi pri nas. Prišli bodo tudi svoji padli in si ogledovali spomenike. Zato je nujno in skrajni čas, da uredimo okolico spomenikov, predvsem pa zasadiamo okrasno grmičevje in gomoljke cvetja trajnic ter podobno. To storimo čimprej, da nam v jeseni ob proslavah ne bo nerodno pred svoji padli in žrtev za svobodo.

ANDREJ ARKO KOČEVJE

Činski skupščini Kočevje s strani doma tudi precej gradiva (nanaša se na delo krožkov in hranilnice, ki jih je vodil M. Cetinski), vendar komisija doslej še ni ničesar ukrenila. Ker zadeve niso bile hitro in učinkovito razčiščene, je prišlo do dveh taborov, kar je onemogočalo delo novi ravnateljici. Vsi delavci v domu so nastopili enotno proti takemu delu M. Cetinskega (o tem so zapisniki v domu).

Tovariš Smolej nam je poslal v vednost še osnutek dopisa občinski komisiji za družbeni nadzor, ki ji ga je poslal septembra lani in v katerem je okoli 130 vrstah navajal nepravilnosti dela teh krožkov in hranilnic.

Iz vsega smo lahko razbrali predvsem, da za očitane nepravilnosti ni bil še noben kaznovan, torej so še vsi nedolžni, in da lahko ponovno zapišemo, da obe strani še vedno menita, da delata prav.

J. PRIMC

Nove moči za boj proti ognju

GD Cerklje ob Krki pred 80-letnico pomlaja svoje vrste

Gasilsko društvo Cerklje ob Krki se vneto pripravlja, da bi 80-letnico delovanja, ki bo čez dve leti, dočakalo kar najbolj pripravljeno.

Društvo dobro sodeluje z družbenopolitičnimi organizacijami, zlasti Socialistično zvezo, pri akcijah NNPP v krajevni skupnosti. Redna skrb za kadre in pomlajevanje precej prispeva k uspešnemu delu. Društvo šteje 45 aktivnih članov, od tega je žensk kar 15!

Prvič, odkar obstaja, je uspelo organizirati žensko desetino. Vse ženske so sredi marca uspešno opravile izpit za izprašane gasilce. Ženska desetina je hkrati enota civilne zaščite v krajevni skupnosti, toda za svoje naloge se urijo v društvu. Enota je primerno opremljena. Želeli bi le pomoč občinske gasilske zveze in krajevne skupnosti, da bi vsi člani dobili še paradne uniforme. Gotovo bo med mladino in ženskami posej še večje zanimanje za gasilce, saj je dejavnost zelo pestra. Predvsem pa ne bi smeli pozabiti, kakšen je pomen gasilstva za kulturni in družabni utrip na vasi; še bolj pa, ko gre za organizirano družbeno samozaščitno delo ali pa za operativni boj proti vse pogostejšemu zlovesčemu rdečemu petelinu.

S. MILENOVIČ

IZKAZ/ITEV/NAŠE LJUBEZNI DO MLADEGA RODU

Med najbolj srhljive novomeške posejnosti (s katrami posejani travniki, prometni infarkt, prah, razbite steklenice, pornofilmi, odsotnost kulturne dejavnosti, slaba oskrba trga in trgovin) sodijo zanemarjena, demolarana, osiromašena ali pa sploh neobstoječa otroška igrišča.

Naše največje bogastvo in bodoča samoupravna socialistična družba raste marsikje med betonom in pločevino, v smradu, prahu in hrupu brezobzirnega potrošniškega samozadovoljevanja in poskuša s sebi lastno vitalnostjo kljub vsemu vnesti zase vsaj hlebeček znosnega otroštva.

Ponekod so za otroška igrišča namenjeni prostor poselili s črnimi gradnjami; iznajdljivi odrasli občani so napravili hrame za svoje pločevinaste malike. Tako so avtomobilski čez zimo lepo na suhem, če je vreme ugodno, pa jih lastniki sončijo in zračijo na še preostalem dvoirščenem prostoru. Mladina se bo že kako znašla, to je postala v Novem mestu, žal, vse prepogosta družbena parola. SLIKE IN BESEDILO: BODRIN

OBIŠČITE SPOMLADANSKI GRAŠKI VELESEJEM OD 25. APRILA DO 3. MAJA 1981

VSA POJASNILA DAJEJO POTOVALNI URADI V SLOVENIJI

Sejem je odprt od 9. do 18. ure po avstrijem času. Vstopnina 30 avstrijskih šillingov ali 50 dinarjev.

- sejem železa
- kmetijstvo in kmetijski stroji
- varčevanje energije
- gastronomija
- motorna kolosa
- revija narodov

- Lov
- stroji
- zabavna elektronika
- fotografski aparati
- oprema za taborjenje
- čolni
- vrtni nasadi in zdravilna zelišča
- modne revije in krzno
- športno in lovsko orožje
- mednarodni bazar
- šivalni in pletilni stroji

uredništvo v gosteh: MIRNA

marljivost ni nikoli zadovoljna

V zadnjih nekaj letih so v krajevni skupnosti Mirna dosegli toliko, da so pravzaprav zgled ostalim krajevnim skupnostim, kako je treba delati. In to ne samo na Dolenjskem ali v Sloveniji, ampak tudi v Jugoslaviji. Mirna je namreč med prvimi dobitniki zveznega priznanja za dobro organizirano samoupravo. Veliko zaslug za to pa ima tudi pravkar umrli Ivan Janežič, predsednik skupščine KS. Novinarji Dolenjskega lista Marjan Bauer, Drago Rustja in Jože Simčič, ki smo z našim uredništvom v gosteh obiskali Mirno in njene kraje, smo vedeli za vse te njihove dosežke. Pa vendar nas je tam nekoliko presenetilo, da so se pri nas minulo sredo zvečer v Domu TVD Partizan na Mirni oglasili v glavnem predstavnik tako imenovane „strukture“, to je predstavniki sveta krajevne skupnosti pa konferenca SZDL in nekaterih društev, medtem ko smo pogrešali krajanje iz vasi in zaselkov. Vse to kaže, da v tej krajevni skupnosti kljub velikim uspehom pri gradnji različnih objektov še niso v celoti pritegnili k delu vseh krajanov. Te misli izrečemo s pridržkom, saj je povsem mogoče, da so krajanje manjkali samo ta večer, sicer pa so množični za vse akcije. Zdi se namreč, da so svoje pravice do odločanja v glavnem prepustili svojim predstavnikom.

ENO OD PRVIH SLOVANSKIH SELIŠČ

Sicer je Mirna naravno in gospodarskoredišče lepe Mirenske kotline, kjer je bilo življenje že v rimskih časih, o čemer pričajo mnoge izkopanine, potem razvaline številnih gradov in mogočni mirenski grad, ki je zrastel v srednjem veku. Kot piše v Slovenskem krajevnem leksikonu, je bila Mirna eno od središč slovenske poselitve na Dolenjskem. No, kraj se je razvijal tudi kasneje in v sredi 19. stoletja prvič nekoliko gospodarsko napredoval. Tedaj je bilo v kraju nekaj poltovarnic, kot so predilnica, usnjarna, tovarna pil, v bližnji Gorenji vasi pa so kopali premog. Pravi razmah je kraj doživel po osvoboditvi, ko so v kraju dobili kar štiri tovarne. Najbolj znana je „Dana“, potem Kolinska, TOZD IMV, Gradbeno opekarsko podjetje in še kaj.

Kot je povedal tajnik krajevne skupnosti Darko Krištof, ki je živa banka za podatke o krajevni skupnosti, živi zdaj tam 2.254 prebivalcev, od tega samo na Mirni 1221. V domačem kraju je zaposlenih 1206 prebivalcev, na delo pa se jih vozi drugam 187. V krajevni skupnosti deluje cela vrsta organizacij in društev od Ljudske tehnike do TVD Partizan, KUD Svoboda, Lovskega društva itd.

SAMOPRISPEVEK RAZREŠIL KOŠ TEŽAV

Predsednik sveta krajevne skupnosti Mirna Maks Kurent, ki je bil prej dolga leta tudi predsednik krajevne konference SZDL, je povedal, da je v glavnem zadovoljen z delom sveta. Še posebno veliko so lahko v svetu naredili, ko so se skupaj s krajanji odločili za krajevni samoprispevek, s katerim so lahko uspeli uresničiti vrsto nalog. Asfaltirali so lepo številu kilometrov cest, pomagali pri urejanju naselij, vendarle je denarja za dokončno uresničenje programa zmanjkalo. Tako bodo urejanje zelenic, priprava otroških igrišč in elektrifikacija ostale za naslednje obdobje. Vzrok za neizpolnitev programa je slej ko prej pomankanje denarja.

Podrobnejši vpogled v denarne zadeve in sploh vprašanje komunalnega urejanja pa ima Janez Kovačič, ki je v svetu krajevne skupnosti zadolžen za komunalno urejanje. Po njegovem se je razmah krajevne skupnosti, kar se tiče komunalnih del, začel nekako pred 6 leti. Finale je bil lani, ko jim je v kratkem času uspelo uresničiti okoli 90 odstotkov programa. Zdaj pa poleg neizvršenih nalog iz tega programa čaka še komunalno urejanje same Mirne, kjer bodo morali urediti kanalizacijo in priključitev na kolektor. Seveda bodo morali denar za ta dela spet zbrati s samoprispevkom, pri čemer upajo, da jim bodo solidarnostno priskočili na pomoč tudi prebivalci, ki živijo na Mirni. V zadnjem času pa se ogrevajo, da bi k delu pritegnili vaške odbore, katerim bodo dali pomoč v materialu, dela pa bodo sami opravili. Prav ta praksa se je pokazala zelo uspešna.

„Naša glavna skrb je v sedanjem trenutku“, je povedal Miro Dreža, predsednik krajevne konference SZDL v KS Mirna, „kako bomo omogočili krajanom čimbolj pestro in koristno izrabljanje prostega časa. Res je, da imamo pri nas veliko društev, veliko različnih organizacij, vendarle najde pot do njih le manjšina krajanov, mi pa bi radi, da bi se jih v različne dejavnosti vključilo še več.“ Čeprav je Dreža še rekel, da več kot informirajo sedaj, skoraj ne morejo več, pri tem je naštel raznašanje vabil po hišah, plakiranje, glasilo krajevne skupnosti Krajan in obvestila po radiu, pa le niso zaključili z naporom v tej smeri. Poleg te naloge jih v kratkem čaka organizacija osrednje vaje v akciji NNNP, pa tudi organizacija pomoči za pobratene krajevne skupnosti, ki so v zadnjih poplavih utrpeli škodo.

Ivan Kramar je ravnatelj osnovne šole „Zapadnodolenjski odred“. Šola se lahko pohvali, da je z dograditvijo,

adaptacijo in nadzidavo dobila dobre pogoje za vzgojno-izobraževalno in administrativno delo. Tako so uvedli enozmzenski pouk, zagotovljeni so pogoji za bolj kakovosten pouk tehnične vzgoje ter za laboratorijsko delo pri pouku fizike, kemije in biologije, oddelki podaljšanega bivanja imajo primerne prostore, prav tako interesne dejavnosti, bistveno so se izboljšali delovni pogoji za kuhinjsko osebje. Učenci jedo v spodobni jedilnici, s preselitvijo administrativne službe v nove prostore bodo zagotovljeni odlični pogoji za domsko bivanje učencev oddelkov s prilagojenim programom in iz oddelka za delovno usposabljanje. Prevozi učencev so urejeni, šola ima kombi in avtobus ter ustrezne garaže. Skratka, šola, da malo takih: Poleg tega je kot redko katera povezana z okoljem, v katerem živi, tako s taborniki, Ljudsko tehniko, strelci, gasilci, borci, pripadniki teritorialne obrambe itd.

PARKET SE NE OBRABI OD GLEDANJA

Na Mirni je lepo biti pionir, manj zabavno pa mladinec. Tako vsaj so povedale srednješolke Jana in Vesna Kos ter Andreja Kranjc. „Mirna je majhen kraj,“ so povedala simpatična dekleta, „in to se takoj pozna. Zdjaj so nam pa še večino fantov vzeli k vojakom.“ Mladinci bodo letos ustanovili svoj taborniški odred, sodelujejo v mešanem pevskem zboru, letos bodo priredili nadaljevalni plesni tečaj.

„Sestankov je veliko,“ so strnila vse v en stavek dekleta, „svojega prostora pa še vedno nimamo. Zmeraj je kaj drugega bolj važno. Včasih smo lahko prirejali ples v domu TVD Partizan, odkar pa so tam polakirali parket, je plesu odklenalo. Od gledanja se parket seveda ne bo obrabil.“

Posebej so na uredništvu v gosteh nastopili mirenski planinci. Stane Camloh je povedal, da deluje na Mirni že dve leti planinska skupina Mirna, ki sicer spada pod Planinsko društvo Lisca, Sevnica-Krško. Letos bodo imeli zelo veliko dela: od izobraževanja vodičev do planinske šole za šolarje. V okviru akcije pionir-planinec načrtujejo 7 pohodov, v sredo-gorje 16, šli bodo tudi v visokogorje.

IDEJA ZA SPOMINSKO POT

Ne moremo tudi mimo dejstva, da so ravno člani planinske skupine Mirna dali idejo za spominsko pot občine Trebnje. Pot bo povezovala

pomnike NOB. Pobudo so povsod toplo podprli, pot bo v kratkem oživila.

Ko je na Mirni govor o mladini, ni moč mimo mirenske Ljudske tehnike in njene 30-letne tradicije. Mirenčani slove predvsem po letalskem modelarstvu, vsako leto „izšola“ tehnika do 10 pionirjev, ki popolnoma samostojno izdelujejo modele.

„Hit so trenutno, če v potrpežljivem modelarstvu lahko govorimo o trenutkih, radijsko vodeni modeli,“ je rekel Milan Konestabo, sicer tudi tajnik krajevne konference SZDL.

Modeli so konjiček, služba pa je služba. Albin Zore, podpredsednik sveta krajevne skupnosti, je tudi eden od 430 zaposlenih v mirenski IMV. Zore je povedal, da niso v boljših časih dobili z bogate investicijske mize IMV niti drobtinice. Kljub monopolnemu položaju IMV že občutijo črne čase avtomobilske industrije, na novo na Mirni nikogar več ne zaposle.

PREPOZNA GRADIVA

„Denar ne raste ko krompir, do njega pa Mirenčani tudi „po krompirju“ ne pridemo,“ je dejal Stane Pančur in takole razložil stvar: „Na Mirni je zaposlenih veliko ljudi, a so zvečine iz sosednjih krajevnih skupnosti, in tako se v slednje steka nemalo denarja. Dolga leta smo čutili mačehovski odnos občine do naše krajevne skupnosti, zadnje časa so se stvari sicer obrnile na boljše, še zmeraj pa velja, da se na pomoč od drugih ne kaže zanašati. Če ne bi bili tako složni, kot smo, marsikatera akcija, ki smo se je lotili, ne bi izpeljali. Pri tem moram omeniti naklonjenost delovnih kolektivov do razvojnih teženj krajevne skupnosti, zglede na sodelovanje družbenopolitičnih organizacij in društev.“ Mirenska delegacija velja za eno tvornejših v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine, Pančur kot njen vodja se s tem ni pohvalil, ovrknil pa je način dela, ki ni tako poredko vsiljen delegaciji. „Gradiva za seje občinske skupščine dobimo prepozno, v časovni stiski jih še delegati stežka proučimo, kaj šele da bi se o zadevah pogovorili s krajanji. Sprejemanje predpisov, odlokov in podobnega nam je nemalokrat „vsiljeno“, zatika se tudi pri t. i. povratnem obveščanju, zato si prizadevamo, da bi spet oživili glasilo Krajan.“

LEPA NARAVA NI DOVOLJ

Lojze Krhin je po kratkem prikazu razvejenosti družbenopolitičnega življenja posebej poudaril vlogo, ki jo

imajo mladi, saj ti ne stojijo ob strani vključujejo se v vsakršne akcije. Dejavnosti so tudi borci in upokojenci. „Kljub prizadevanju, ki je opazno na številnih področjih, pa se še najdejo stvari, katerim posvečamo premalo pozornosti, turizmu, denimo. V načrtu je mirenska obvoznica, ki bo na neki način ta kraj odmaknila priložnostnim obiskovalcem, zato bi morali že zdaj misliti na to, kako ljudi vseeno privabiti. Lepa narava ni dovolj, poskrbeti bo treba za turistične usluge. Kopališče pod mirenskim gradom smo uredili le napol, okolica je primerna tudi za avtokamp, a resno o njem še ne razmišljamo.“

Mirna je na videz naselje, o katerem bi človek težko rekel, da ga pesti slaba preskrbljenost z električnim tokom. „Žal je tako,“ je dejal Bojan Kolenc, „prizadet je zlasti stari predel Mirne, kjer je napeljava stara več kot štiri desetletja in je tok tako šibak, da pogosto gledamo spačene slike na malih zaslonih, jezijo pa se tudi na bencinski črpalke, kjer elektrika ni dovolj močna, da bi gnala črpalke. Že leta obljubljajo nov transformator, stvar pa se ne premakne niti za ped. Na tem koncu Mirne se tudi s kanalizacijo ni moč hvaliti. Ljudje se sprašujejo, kam gre denar, ki ga dajejo za kanalizacijo, kanalizacija pa je komaj v načrtih. Čistilna naprava, ki služi predvsem Dani in Kolinski, je že premajhna, za dograditev pa bo treba zbrati blizu 70 milijonov dinarjev. Takemu izdatku samo za drugo fazo čistilne naprave ne krajevna skupnost ne delovne organizacije ne bodo kos. In kje dobiti denar za kanalizacijo?“

S TOVORNJAKI NAD CESTE

Kolenc je opozoril še na to, da stari del Mirne tudi s cestami ni nič na boljšem. „Sploh so ceste mirenska posebnost, posodobimo jih še nekako, da pa bi jih znali tudi pravilno uporabljati, to pa ne. Lani je dobilo asfaltno prevleko 16 km cest, ki vodijo z Mirne do bližnjih vasi ali dalj. Urejene so bile v glavnem za lokalni promet, dogaja pa se, da so bolj obremenjene kot občinske ali republiške. Npr. cesta proti Gorenji vasi, težki tovornjaki, ki prevvažajo les ali glino za račeselski IKG, so jo že dodobra načeli. Nič bolje se ne godi cestišču do Slovenske vasi, krpajo ga kot staro suktnjo, tovornjaki pa kot za šalo delajo nove, še večje luknje. In ne nazadnje: avtomobilski promet skozi Mirno je dokajšen, nihče pa ne poskrbi za varnost pešcev, o pločnikih se ne splača govoriti, a označitev prehodov za pešce najbrž ne bi izpraznila prav nobene blagajne.“

Andreja Kranjc

Milan Konestabo

Janez Kovačič

Albin Zore

Vili Zakosek

Bojan Kolenc

Stane Pančur

Miro Dreža

Darko Krištof

Janez Platiše

Vesna Kos

Lojze Krhin

Maks Kurent

Jana Kos

S spremenljivo srečo

Pod Srobotnikom poskušajo obnoviti nekdanji utrip kulturnega življenja — Vključujejo mladino

Kulturno življenje pod Srobotnikom ima dolgo tradicijo. Ohranjene kronike pišejo, da se je včasih veliko igralo in muzicalo. Pravi kulturni razcvet je nastopil po osvoboditvi, saj skoraj ni bilo manjšega kraja, kjer se ne bi kaj dogajalo. Največ gledaliških in drugih dogodkov se je zvrstilo v nekdanjem kulturnem domu v Vavti vasi.

To so bile prireditve za obiskovalce od blizu in daleč. Ko pa so v Straži zgradili kulturni dom z odrom in prostorno dvorano, se je kulturno delovanje preselilo v ta kraj. Več sezon so se vrstile igre, čedalje pogosteje pa so obiskovalci lahko zaploskali pevskega zboru, ki je dolgo nastopal pod imenom podjetja Gorjanci.

Aleš Kulovec: „V kulturno delo vključujemo mlade, nimamo pa mentorjev.“

Domača gledališka vna je zlagoma pojenjala, premiere so bile čedalje redkeje. Tedaj je posegel v kulturno življenje krajanov pihalni orkester, ki je precej dobil za pokrovitelja straški lesni kombinat Novoles. Medtem ko je gledališka skupina za nekaj sezon popolnoma utihnila in ji je mestoma sledil tudi moški pevski zbor, je orkester deloval nemoteno in napredoval. Na njegovo pobudo se je v Straži udomilo tradicionalno srečanje dolenjskih pihalnih orkestrorov. „Kako pa je s kulturno dejavnostjo danes?“ je bilo

vprašanje, zastavljeno Alešu Kulovcu, predsedniku delavskega kulturnega društva Svoboda v Straži.

„Ne moremo se pohvaliti, akoravno si prizadevamo,“ je odvrnil. „Gledališčnikom se ni posrečilo pripraviti novo delo. V tej sezoni so na domačem odru in v gosteh v nekaterih krajih novomeške občine ponovili v prejšnji sezoni našudirano „Jaro meščanko“ Jovana Sterije Popovića. Pomlajena skupina se je z režiserjem razšla zavoljo različnih pogledov na poslanstvo podeželskega gledališča amaterizma, novega režiserja pa ne moremo dobiti. Moški pevski zbor je popolnoma utihnil, zamenjal ga je ženski zbor, ki je kajpada obdržal ime predhodnika in tudi že nekajkrat nastopil. Orkester nadaljuje svoje delo in se poleg vsega pripravljaja na tradicionalno srečanje dolenjskih pihalnih orkestrorov v Straži. S kinom, ki deluje ves čas, razen v poletnih mesecih, imamo stalno izgubo. Neresljiv problem pa je knjižnica: premore 3.500 knjig, v glavnem zastarelo literaturo, nima pa niti prostorov niti knjižničarja, zato je trenutno zaprta. Vemo, da se dela škoda, vemo pa tudi, da zadovoljive rešitve ne bo prej, dokler ne bomo za to dejavnost dobili ustrežnejših prostorov.“

V straško kulturno življenje se vključuje tudi mladina. Njena aktivnost poteka v tako imenovani mali dvorani. Kulovec pravi, da je to nekakšen mladinski klub, kjer se dogaja marsikaj zanimivega, vendar pa aktivnosti nimajo strokovnega vodstva. Manjka mentorjev, manjka ljudi, ki bi znali prislunhiti mladim in jih vpreči v delo. „Ne vem, ali za te reči na ZKO vedo, toda njihove pomoči ne čutimo. Mislim, da je ZKO še vedno prešibko povezana z družtvi, da se gre nekakšno ilustracijo, ki se preveč ukvarja sama s seboj, nič pa z družtvi,“ je pribil predsednik straške Svobode.

I. ZORAN

Dolenjska založba oživljena

Sredi leta izide že prva knjiga obnovljene Dolenjske založbe: Jakčeva monografija

Besedovanje, ki je poskušalo utemeljiti potrebo po oživitvi dolenjskega oziroma novomeškega založništva, se je, kot kaže, le izplačalo. Plod najnovejših prizadevanj, ki so se zgostila zlasti po novem letu, je tako rekoč tu. Pred izidom je prva knjiga, ki bo imela kot kraj izdaje navedeno Novo mesto. To je monografija Božidarja Jakca, akademika in nestorja slovenskih likovnih umetnikov, s katero želi minulo mojstrovno osemdesetletnico počastiti njegovo rodno Novo mesto. Študiorno besedilo je napisal mladi novomeški umetnostni zgodovinar Milček Komej, ki je z Jakcem odbral tudi gradivo za likovno opremo te publikacije. Knjiga bo izšla predvidoma sredi leta, njen izid pa bo simbolično obeležil tudi rojstvo obnovljene Dolenjske založbe.

Kakor se lahko omenjenega dogodka že vnaprej veselimo,

Resnično nekaj novega

V Dolenjski galeriji je na ogled prva samostojna razstava slikarskih del Novomeščana Tonija Vovka

V mali dvorani Dolenjske galerije se s prvo samostojno slikarsko razstavo predstavlja ljubiteljskem likovne umetnosti Novomeščan Toni Vovko, predsednik izvršnega odbora Združenja likovnih skupin Slovenije. Na petkovi slovesni otvoritvi, ki so ji poleg številnih rednih in občasnih obiskovalcev prisostvovali tudi slikarjevi prijatelji, med drugim filmski režiser Boštjan Hladnik in snemalec Mile De Gleria, sta nastopila koncertanta Glasbene mladine Novo mesto violinist Tomaž Lorenz in kitarist Jerko Novak, uvodno besedo o razstavi in Vovkovem slikarstvu pa je povedala prof. Andreja Koblar-Gale iz Združenja likovnih skupin Slovenije. Ob razstavi je izšel ličen katalog, ki so ga brezplačno delili obiskovalcem.

Razstava pomeni najprej velik osebni dogodek za samega slikarja, saj mu je bilo tako rekoč prvič omogočeno, da postavi na ogled večji izbor svojih iskanjskih stvaritev, kot mu je to do zdaj dovoljevalo druženje z drugimi likovniki na skupinskih razstavah. Drugič pa je razstava pomemben likovni dosežek

saj bo z njim praktično konec poldrugdesetletne založniške suše na Dolenjskem, pa moramo hkrati pojasniti, da nima nihče v mislih nove založbe kot samostojne založniške ustanove. Založništvo, ki ga omenjamo, je namreč zgolj razširjena dejavnost našega časopisno-založniškega podjetja, ime Dolenjska založba pa mu dajemo iz praktičnih razlogov. Dodati je treba, da bo ta dejavnost poslovala povsem po načelih, ki veljajo za založništvo, to pa pomeni, da bo imela program in najrazličnejše svete, odbore in komisije, ki ga bodo izvajali.

Poleg tako imenovanega komercialnega tiska za najrazličnejše naročnike naj bi jedro založniškega programa vsaj v začetni fazi založbe (če ostane pri tem imenu) predstavljale nekatere publikacije, od katerih se pričakuje takojšen plasma na knjižnem trgu. Od edicij, ki so

že izhajale, naj bi znova zagledal beli dan Dolenjski zbornik, zagotovili pa naj bi mu vsakoletni izid. Ščasoma naj bi v program prišle tudi razne knjižne zbirke, med katerimi kaže posebej omeniti predvideno zbirko, kjer bi objavljali samostojna knjižna dela dolenjski besedni ustvarjalci.

Kajpada je ob rojstvu težko predvideti nadaljnje korake, saj šteje založništvo med dejavnosti, ki ne more živeti brez denarja. Tako je uresničitev založniškega načrta bolj odvisna od radodarnih rok moloha kot od ljudi, ki bodo pač skrbeli za to, da založba ne bo v zadregi z dobrimi rokopisi. Kako bo, bo pokazal čas. Za zdaj se zadovoljimo pač s tem, da do rojstva prve knjige oživljene Dolenjske založbe ni več dolgo. To pa je tudi omembe vreden dogodek.

I. ZORAN

»Dolenjski list«
v vsako družino

kultura in izobraževanje

PREKRŠČEVALCI

V mali dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu razstavlja svoja slikarska dela Toni Vovko iz Novega mesta. Razstavo so odprli v petek, 10. aprila.

Osrednji republiški informativni dnevnik Delo je prejšnji teden ta dogodek omenil dvakrat. Najprej v napovedi, da bo razstavljal Toni Vovk, ko pa je bila otvoritev že mimo, pa je poročal, da razstavlja Tonja Vovkova.

Milo bralstvo nestrpno pričakuje, kaj bo Delo zapisalo za konec razstave. Se bo bralo, da je bil avtor slik kakšen Topi Kolk?

Zares čudne metamorfoze se gredo ti nepooblaščenim prekrščevalci!

DOMISELNO — Strica, ki si sveti s svečo, je naslikal eden od jugoslovanskih naivcev. V trebanjski Galeriji likovnih samorastnikov so sliko uvrstili v stalno razstavo. Prostor so ji dali ob stopnišču, ki drži v zgornje prostore galerije. Domiselni postavitelj jo je potisnil v ozadje napol odprtega okna, nalašč narejenega za predstavitev te slike. Ni kaj reči, naslikani stric deluje izza oknic na obiskovalce zelo močno.

I. ZORAN

Ob desetletnici kulturnih skupnosti

Kulturne skupnosti so še vse preveč borilnice za denar in premalo mesto za dogovarjanje med izvajalci in uporabniki — Zanašanje na sam sistem ni obrodilo pričakovanih uspehov

Z letošnjim letom, prvim v novem srednjoročnem obdobju, se zaključuje tudi prvo desetletje, odkar je slovenska kultura samoupravno organizirana. Za kulturo, njen položaj in odnose v njej ter okrog nje je to prav gotovo pomembna obletnica in zadosten razlog, da se vsaj za hip ustavimo na tej nezadržani poti v prihodnost in poskušamo še enkrat v mislih ponoviti pot, ki smo jo prehodili. Naj bo to ob enem priložnost, da vsaj bežno pogledamo, kaj od obljubljenega in pričakovanega se je uresničilo in kaj ne.

V odgovor se ponuja veliko stvari, vsekakor pa preveč za pričujoči in že vnaprej zožen zapis. Zato se zadovoljimo le z nekaterimi ugotovitvami, morda s tistimi, ki se zde najbolj bistvene in ki morejo ponuditi tudi kakšen dober nauk za v bodoče.

Seveda moramo vedeti predvsem naslednje. Ko smo pred desetimi leti ustanovili kulturne skupnosti, republiško in občinske, smo bili prepričani, da se bo že s tem zgodil veliki premik. Prepričani smo bili, da v okviru kulturnih skupnosti ne bomo združevali samo sredstva, ampak tudi programe, s tem pa uveljavili tako ime-

novano svobodno menjavo dela tudi na kulturnem področju. Dodajmo še, da nakazana nova kvaliteta ni bila videti zgolj kot popolnoma nov odnos med izvajalci in uporabniki kulturnih dobrin. Slutiti jo je bilo tudi v zahtevi, da se mora kultura iz ustanov razpršiti med množice, nakar naj bi se, oplojena z navdihom množic, spet vrnila v ustanove, k skupinam in posameznikom, kajpada zavoljo diktata ustvarjalnega talenta, kot je zapisal Ciril Zlobec v „Sodobnosti“.

Natančnejše razčlenitve bi pokazale, da je ta nova kvaliteta pricurljala na dan le tu in tam, bolj ali manj zaznavno, a še te koščke prostora pod soncem si je morala izvojevati sama in mukoma. Stari odnosi so se le stežka odlepili od ustaljenih navad. V skupščinskih klopeh se je razvzemalo besedovanje predvsem o potrebnih sredstvih in manj (ali skoraj nič) o vsebini programov in tokovih, ki so butali zdaj z leve, zdaj z desne. Tako so se neštete seje prelevile v nekakšne natezovalnice za denar, pa naj je šlo za financiranje domačih kulturnih organizacij in ustanov ali za obvezni delež za skupni program republiške kulturne skupno-

sti, za financiranje tako imenovanega nacionalnega programa.

Če naj postavimo minulemu desetletju „piko na i“, moramo zapisati, da z doseženim nikakor ne moremo biti zadovoljni. Marsikaj je ostalo pri željah in neizpoljenih pričakovanjih. Najbrž zategadelj, ker smo se vsi, kolikor nas dela gnečo na kulturnem polju, preveč zanašali na sam sistem, češ bo že sistem tako naravnal stvari, da bodo prav tekle, in kar je treba napraviti, bo prinesla sama samoupravna organiziranost. V tem pa je osnovni nesporazum in zmotna: preprosto smo vsi po vrsti „pozabili“, da je vsak sistem v bistvu mrtva stvar in da premike lahko dela le človek.

Naročilo za novo kulturno petletko in novo desetletje, ki smo ga tudi letos začeli, ni neznano ne majhno. Odpraviti bo treba dosežane navade in tudi v kulturi delati, kot je določeno z zakoni, dogovori in sporazumi. Potem bo tudi nespornost manj. In tudi stabilizacijsko breme, ki ga bomo morali, kot kaže, tudi v kulturi nositi še nekaj let, bo znatno lažje.

I. ZORAN

SEMINAR „V ŽIVO“ — V Domu XIV. divizije na Senovem se vsakih štirinajst dni zbera posavski gledališki delavci, ki ob študiju Medvedove komedije „Rendez-vous“ spoznavajo vse posebnosti nastajanja dramske predstave. Ob mentorstvu režiserja Petra Militarova sproti odkrivajo tudi skrivnosti gledališke izraznosti. Gledališki delavci zamujajo priložnost, da bi se temeljiteje seznanili z nastajanjem predstave, čeprav jih posavski odbor Združenja gledaliških skupin Slovenije k temu nenehno spodbuja. (Foto: Vlado Podgoršek)

Mojstrstvo Lackovićevih risb

V zagrebškem Umetniškem paviljonu so 8. aprila zvečer odprli doslej eno največjih domačih razstav risb in skic: z 288 deli nam podajajo znani hrvaški slikar Ivan Lacković Croatia prerez svojega ustvarjanja od 1952 do 1981. Lacković, veliko ime jugoslovanske

izvirne naive, je bil med drugim eden izmed utemeljiteljev trebanjskih taborov likovnih samorastnikov. Z najnovejšo razstavo slikar potrjuje visoke ocene, ki so mu jih dali razen domačih tudi svetovno znani kritiki: da je eden izmed najbolj nadarjenih risarjev, kar jih svet pozna in ima. Njegove razstave v svetovnih središčih umetnosti na Zahodu so bile razgrajbene, njegovo ustvarjanje je svetu predstavilo vso izvorno moč naših vrhunskih „naivcev.“

Zagrebska razstava Lackovićevih del, mlajših in novejših risarskih ciklusov, nudi nevsakdanji užitek občudovanja mojstrovih veščin in resnosti, ko z diskretno linijo ustvarjenih podob „a in zemlje“ omamlja in hkrati aruje. Odprta bo do 2. maja na omislavovem trgu 22 (blizu glavnega kolodvora).

TONE GOŠNIK

NOVO MESTO SE JE PRE DSTAVILO V KARLOVCU

Z veliko nadklonjenostjo, mestoma celo z navdušenjem je v soboto, 11. aprila, žal le napol polna dvorana Zorinega doma v Karlovcu pozdravila nastop amaterskih kulturnih skupin Dolenjske: Sentjernejskega okteta, Revijskega orkestra iz Novega mesta, folklorne skupine Kres ter mlade harfistke Irene Maršič. Predstavitve je štela v okviru že pred leti, zlasti pa v času predsednikovanja Adija Grudna klubu „Triglav“ zastavljenega ter spodbujanega medrepubliškega in medregijskega kulturnega sodelovanja. Nastop je organizirala Zveza kulturnih organizacij iz Novega mesta.

Kokošji tat umoril gospodarja

Sumijo, da je Ivana Jarkoviča iz Vel. Podloga ustrelil Jurij Jurkovič ali pa Darko Brajdič
— Po zločinu še dovolj časa in vesti za 5 kokoši

V nedeljo zgodaj jutraj (ob pol enih) se je na dvorišču domačije 66-letnega Ivana Jarkoviča v Velikem Podlogu pri Leskovcu zgodila tragedija, ki je terjala gospodarjevo smrt. Ivan Jarkovič je zaradi strela v dimlje med prevozom v brežiško bolnišnico umrl. Krvavel je tako močno, da mu po izjavi zdravnikov ne bi mogli pomagati tudi v primeru, če bi bila operacijska soba dandanes na mestu nezasišlanega zločina. Tatvina kokoši se je prelevila v umor.

Ugotovljeno je, da so domačijo nekaj pred strelom obiskali neznanci. Najprej so se ustavili pri gospodarskem poslopiju in tam odvezali in za nekaj 10 metrov prestavili domačega psa čuvaja. Nato so vlomili v kokošnjak. Ropotanje in lajanje

prestavljenega psička je zaslusal gospodar Jarkovič, se dvignil in šel na dvorišče. Ko je stopil nekaj metrov proti kokošnjaku, je zavpil: „Stoj!“ Takrat je iz teme počilo, najbrž doma narejena krogla iz puške se je razletela v tri koške; eden je Jarkoviča zadel v predel dimelji in presekal žilo.

Delavci krške uprave za notranje zadeve so ob pomoči kolegov iz Novega mesta in krajanov takoj začeli iskati morilca. Vse je kazalo, da so kokoši prišli Romi, zato so zločinca iskali predvsem v njihovih vrstah. Med dobro organizirano akcijo so že dopoldne prišli 29-letnega Jurija Jurkoviča iz romskega naselja Rimš pri Leskovcu. Jurkovič je znan kot nasilnik, že obsojen zaradi umora. Popoldne so prišli še 29-letnega Darka Brajdiča iz romskega naselja Kerinov grm pri Drnovem. Brajdiča že nekaj

mesecev iščejo, ker je pobegnil iz ljubljanskih zaporov. Med aretacijo se je delavcem UNZ upiral s sekuro, zato so ga morali ukrotiti s službenim psom, ki je Brajdiča nekoliko ugriznil. Seveda so Romu takoj nudili zdravniško pomoč.

Fanta sta v priporu. V času poročanja se še ne ve, kdo je od njiju sprožil usodni strel. Krivdo valita drug na drugega, ve se samo, da je bila puška, ki je še niso našli, Jurkovičeva last.

Po umoru sta imela Jurkovič in Brajdič še toliko časa, in vesti, da sta ukradla 5 kur.

M. B.

ODKRILI „PISATELJE“ — Kočevski miličniki so odkrili, da so pisali po pročeljih hiš in drugod razne „sodobne“ napise, kot: „Punc“, „Sex pistols“, „A“, mladoletni fantje, skupno jih je bilo 6, stari od 11 do 14 let. Škode je za okoli 50.000 din. Obravnavalo jih bo socialno skrbstvo. Vsi fantje so iz Kočevja. (Foto: Princ)

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Krškemu občanu so iz nezaklenjene kleti ukradli šunko. Ne ve se, ali jo bodo zmikavti pojedli za veliko noč ali za prvi maj, kakor tudi ne, za kateri termin jo je določil prvotni lastnik.

• V petek ob 13.25 so na območju Črnomlja zaznali manjši potres. Trenenje tal ni povzročilo nobene škode, pač pa precejšen preplah — marsikdo je stekel na plano.

• V noči na soboto je bilo vlomljeno v kegljišče rudnika Kanižarica. Gost je vdrl skozi okno v bife, razbil predal točilne mize in vzel 500 din. Segel je tudi v hladilnik, otipal steklenice piva, ju izpraznil in odhitel novim podvigom naproti.

POD PARO

Drago Štojs (22 let) iz Leskovca je 6. aprila peljal z osebnim avtom podjetja Kostak od Velike vasi proti Grzeči vasi. V tem naselju ga je v desnem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo na njivo. Škode je bilo za 50.000 din. Štojs je vozil pod vplivom alkohola.

ODLOČNA ŽENSKA

Minuli četrtek zjutraj je Štefka Kolman iz Sotelskega pri Krškem zalotila in do prihoda miličnikov tudi zadržala nepridiprava, ki je hotel vlomiti v njeno hišo, misleč, da je ženska manj odločna. Gre za mladoletnega H. B., ki je pobegnil iz vzgojnopoboljševalnega doma v Račeah.

SKOČIL S TRAKTORJA

Jože Pirc (30 let) iz Gor. Leskovca je v nedeljo zvečer peljal nevidentiran traktor od Senovega proti Gor. Leskovcu. Na traktorju sta bila še 18-letni Ivan Planinc iz Gor. Leskovca in 20-letni Stefan Repar iz Stranja. Pirc je peljal proti Brezju precej nenavadno, med vožnjo po klancu navzdol je prestavil celo v prosti tek, zaradi česar ga je v ovinku zaneslo v levo. Traktor se je prevrnil, pri čemer sta bila voznik in Planinc ranjena. Slednji je med prevažanjem skočil s traktorja.

KONJA STA SE SPLAŠILA

V petek se je pri delu v gozdu hudo poškodoval 50-letni Ivo Bobaš s Podstenice. Bobaš je s konjema nosil iz gozda drva. V bližini gozdnega obrata Podturn sta se konja splašila in Bobaša podrla. Pri padcu si je možak hudo poškodoval glavo. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico, vendar je v kritičnem stanju.

OB PRSTA ZARADI FEFERONOV

Med dopoldansko izmeno se je 8. aprila v Belsadu poškodovala pri delu 35-letna Vika Lozar. V Belsadu te dni konzervirajo feferone, ki jih pred vlaganjem v kozarce parijo na posebnem električnem aparatu. V žlebiču se pogosto nabere kupček zelenjave, ki ga je treba odriniti s posebno kuhalnico. Lozarjeva sicer dela v laboratoriju in je skušala nabrati zelenjavo odriniti kar z roko. Pri tem jo je kolo z loputo zgrabilo za palec in kazalec na desnici in ju odrezalo. Kolikor se je dalo, so Lozarjevi pomagali v novomeški bolnišnici.

Stiska rodi stisko

Lani v sevniški občini 8 samomorov — O težkem delu službe socialnega skrbstva govori Boža Blaznik

Ob poročilih raznih organov za zadnje skupno zasedanje vseh zborov novomeške občinske skupščine so bili nekateri zaprepadeni ob podatku, da je bilo lani kar osem samomorov. Vodja strokovne službe socialnega skrbstva Boža Blaznik je ob

alkoholikov pri zdravstvenem domu ima lepe uspehe. V osebnih stiskah to še ni vse. Več bi lahko storili s pravočasnim opozarjanjem na težavne razmere in stiske posameznikov ali družin. „Socialna služba je minulo zimo našla majhne otroke, ki so bili v hladnem prostoru sami tudi po osem ur,“ je Blaznikova opozorila delegate. Veča se število drobnih prekrškov med šolarji, je bilo nadaljno opozorilo.

Skrbi niso le z najmlajšimi. V sevniški občini je bilo treba lani poiskati domsko varstvo kar za 64 ostarelih ljudi. Le 10 je bilo takih, ki so sami zmogli plačilo stroškov.

„Socialni službi tudi drugače ni lahko pri delu. Pri skupnih strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnosti imajo za svoje delo na voljo le dvoje prostorov. Tako ni nenavadno, da v istem prostoru dva iščeta nasvet za bodoče skupno življenje, druga stranka pa isti hip izpodbija očetovstvo ali išče socialno pomoč,“ je povedala Blaznikova.

A. Ž.

Boža Blaznik

tem opozorila še na druga vprašanja.

Če so nekateri poiskali takšen skrajni izhod iz stike, so globlji vzroki, mnogokrat ima zraven prste zvrhama mera alkohola in neurejene razmere. V občini obravnavajo alkoholizem z vso resnostjo, klub zdravljenih

Pijani tovarnjakar po nesreči pobegnil

Alojz Marenčič pustil pod nasipom ležati mrtvega traktorista Jožeta Gašparina

V Dobovi se je v sredo, 8. aprila, zvečer dogodila prometna nesreča, ki je terjala življenje 61-letnega Jožeta Gašparina iz Mihajlovca. Gašperin je peljal s traktorjem in prikolico od Brežic proti Dobovi. Tik pred vasio je na ravnem cestnem odseku za njim pripeljal s tovarnjakom podjetja Prevoz 37-letni Alojz Marenčič iz Dobove. Tovarnjakar je pričel prehitovati traktorista s precejšnjo hitrostjo za dane pogoje, pri tem je tovarnjak oplazil traktor in ga porinil s ceste po nasipu. Gašparin je oblezal pod traktorjem in bil takoj mrtev.

Marenčič ni ustavil, odpeljal je proti Dobovi, tam pustil tovarnjak in odšel domov. Ko so ga prijavili, so ugotovili, da je vozil pijan. Alojz Marenčič je v priporu. V dobrem letu je to že drugi primer pobeга voznika podjetja Prevoz Brežice.

Domala vsak dan po en požar

Rdeči petelin začel obhod v sevniškem gasilskem domu — Dvakrat otroška igra z vžigalicami — Domačija uničena — Ostrejši prijemi požarne varnosti

Minuli teden na območju UNZ Krško tako rekoč ni bilo dneva brez požara. In to ne travniškega ali gozdnega, ki sta značilna za ta letni čas, gorela so gospodarska poslopja in hiše!

Ples rdečega petelina se je začel v noči od 9. na 10. april v sevniškem gasilskem domu. Kot domnevajo, naj bi telo že ob 9. zvečer — zaradi kratkega stika na električni instalaciji luči. Vnela se je lesena obloga, nekaj metrov jo je obgorelo. Škode je bilo za 5.000 din. Ogenj so zadušili sevniški gasilci. Daleč res niso imeli.

V soboto, nekaj po tretji popoldne, je začelo goreti gospodarsko poslopje Marije Omerze v Lokvah pri Brestanici in skoraj v celoti zgorelo, poleg tega pa še 500 kg pšenice, 200 kg koruze, nekaj orodja in 1500 kilogramov sena. Škode je bilo za okoli 250.000 din. Požar je med igro z vžigalicami zanetil 5-letni otrok.

Prava ognjena katastrofa pa je v nedeljo dopoldne prišla na domačijo Jožeta Sušteršiča v Reštanju pri Senovem. Ogenj je zajel gospodarska poslopja, delno pa tudi hišo. Zgoreli so kozolec (30 krat 10 m) ter svinjski in živinski hlev. V plamenih sta se scvrkla dva prašiča zgorelo je 4 tone sena, dva voza, stiskalnica za sadje, puhalnik, cirkularka, 10 kubičkov hlodovine itd. Živino je

domačim in sosedom uspelo rešiti. Gasilci iz Krškega niso mogli pomagati, kot bi bilo treba, ker je manjkalo vode. Krčanom so pomagali gasiti kolegi iz Brestanice in s Kozjege. Po nestrokovni oceni je škode za najmanj 2 milijona dinarjev. Ugotovljeno je, da je požar med igranjem v kozolcu zanetil 8-leten otrok. Igral se je pač z vžigalicami. Gasenje je zelo oteževal tudi veter, ki je večkrat spremenil smer.

Z ognjem se je začel tudi ponedeljek. Kot poročamo za zadnji strani, se je zaradi saj v dimniku vnela hiša v Konjskem.

Rudi Drganc, načelnik inšpektorja milice pri UNZ Krško, in Tone Medved, načelnik tamkajšnjega oddelka za zatiranje kriminalitete, sta poudarila, da bo treba na njihovih območju poostri nadzor nad požarno varnostjo. Vsak dan en požar je žalostna statistika! Seveda so ukrepali že pred omenjeno serijo požarov: tako morajo dimnikarji prijaviti vsak neustrezen dimnik, merila za namestitev električne napeljave se bolj upoštevajo, čuvaj, nagnjeni k spanju in kozarčku,

bodo ob kruh itd. Precej spodbude za ostrejše ukrepe na tem področju je del tudi posvet posavskih občin o požarni varnosti, ki je bil marca v Krškem. Žal pa ti preprostega dejstva, da vžigalice niso za 5-ali 8-letne otroke, ne more vbiti v glavo nobeno posvetovanje. Pa naj bo še tako medobčinsko.

TRČIL V OZNAČBO — 6. aprila zvečer se je Adolf Babič (47 let) iz Gor. Suhorja pri Vinici peljal z motornim kolesom od Nerajca proti domu. Nekaj sto metrov pred domačo vasio je trčil v cestno označbo, ki je zapirala cesto Črnomelj — Vinica, in padel. Obvezali so ga v črnomajlskem zdravstvenem domu.

V ODBOJNO OGRAJO — 5. aprila zvečer je 24-letni Sead Mujkić iz Črnomlja peljal kombi od Srednje vasi proti Črmošnjicam. V ovinku pred Črmošnjicami ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na njivo. Ko je skušal zapeljati nazaj na cesto, ga je zaneslo še v obojno ograjo. Škode je za 40.000 din.

STOPI S PLOČNIKA — Zvonimir Črne (26 let) iz Črnomlja je 8. aprila dopoldne vozil tovarnjak po Kolodvorski cesti v Črnomlju. Ko se je srečal z drugim tovarnjakom, je zavil na rob ceste. Ker se ravno tam

NEZAKLENJENA VRATA VABIJO

V dveh dneh je bilo v Krškem ali okolici 5 tatvin iz nezaklenjenih garažnih ali kletnih prostorov. Albin Zlobko s Ceste 4. julija je bil ob električni vrtni in rezalni stroj, Franc Radej s Poljske poti ob električni vrtni stroj, Jože Gabrič s Strme poti bo pogrešal suknič, kavbojke in 500 din, Janez Uršič s Prešernove električni vrtni stroj, Vladimir Vogrinc iz Pesjega pa 15 kokoši.

RESNIČNA SREČA

Zares srečo v nesreči je imel 6. aprila 55-letni delavec Alojz Ermač, ki je na dvorišču krmeljske Metalne čistil blizu pol tone težke železne plošče, ki jih je vilničar pred tem postavil v pokončni položaj. Iz neznanega razloga so se plošče podrla kot domine, ena od njih je pod sabo pokopala Ermana. Nikomur ni jasno, kako jo je Erman k sreči odnesel le s praskami.

OGENJ V TRGOVINI

V sredo, 8. aprila, je nastal požar v Mercatorjevi trgovini, ki jo grade na Cesti herojev. Delavci ljubljanske Termike so opravljali montažna dela v prvem nadstropju, 21-letni Milivoj Stuparevič je z brusilko obdeloval vare, pri čemer so vroči opilki padali na montažno steno. Vnela sta se polivinilasta folija in guma. Ogenj so takoj opazili in ga pogasili z gasilnim aparatom, ki so si ga sposodili na bližnji črpalki. Sosedom, novomeškim poklicnim gasilcem, ni bilo treba dvigniti sidra.

POŠKODOVAN MOSTIČEK

Minuli teden so ugotovili, da je polomljen leseni mostiček v Potoku, na cesti Novo mesto—Straža. Zaradi počenega trama in dveh desk je nastala odprtina, nevarna za vozila. Mostiček je hitro zakrpallo Cestno podjetje.

PRETEPAL ŽENO IN OTROKE

Minuli četrtek so metliški miličniki pridržali do strednitve 29-letnega Staneta Stojkoviča iz Metlike, ki se je popoldne nalival po metliških gostiščih, zvečer pa doma razgrajal ter pretepal ženo in otroke. Miličnikom se je upiral, morda bo pred sodnikom za prekrške bolj pohleven.

MOTORISTOVA NEPREVIDNOST

Nekaj pred drugo uro popoldne je bil 8. aprila v Brezini na krajevni cesti hudo ranjen 63-letni motorist Franc Krošelj iz Črnca pri Brežicah. Krošelj je v Brezini dohitel kolono vozil, ki je stala pred zaprtim železniškim prelazom. Ko je kolona spejla proti prednosti cesti Brežice—Krško, se je ponovno ustavila, ker ni imela prednosti. Pri tem se je motorist zalezel v avto Marice Terbušič iz Sromelja. Pri padcu si je Krošelj zlomil stegnenico, odpeljali so ga v bolnišnico.

Ribničani nadaljujejo spomladansko serijo zmag — Uspeh Novomeščank v Slavnskem Brodu — Poln izkupiček tudi v republiški ženski ligi

Le redkokdaj je bilo moč pisati o popolnem izkupičku dolenjskih rokometnih ekip v drugoligaski in republiški konkurenci. Tokrat so najprej Inlesovci po pričakovanju odpravili z Borcem, dekleta Novega mesta so gladko zmagale na gostovanju v Slavnskem Brodu, medtem ko so republiške ligašice iz Kočevja dosegle prvo spomladansko zmago doma nad Slovanom, Šentjernejčanke pa v gosteh v Cerknem proti vrsti Ete.

Okoli 400 gledalcev je v ribniški športni dvorani videlo dobro, kvalitetno in borbeno srečanje. Domačini, ki so že v prvih kolih pokazali, da so na spomladanski del prvenstva dobro pripravljene, se tudi tokrat niso pustili presenetiti. Z izredno igro v obrambi in domiselnimi napadi so domačini že v prvem polčasu dosegli prednost desetih zadetkov. V drugem delu so gostje nekaj časa poskušali s posamično obrambo preobrniti rezultat, vendar jim tudi to ni prineslo ugodnega izida. Inlesovci so tokrat odlično obrambo preobrnili rezultat, vendar jim tudi to ni prineslo ugodnega izida. Inlesovci so tokrat odlično obrambo preobrnili rezultat, vendar jim tudi to ni prineslo ugodnega izida.

V republiški ženski ligi sta obe dolenjski vrsti dosegli pomembne zmage. Šentjernejčanke so gostovale proti zadnjevrstni ekipi Ete in v Cerknem dosegle prve spomladanske točke. Srečanje je bilo vseskozi izenačeno in negotovo, poročila pa govore, da bi razvoju dogodkov na igrišču še najbolje ustrezal neodločen rezultat. Strelke za gostje so bile: Škoda 1, Gorišek 6, Kastelic 2, Foršek 2, Radošček 1, Černe 6.

Pomembne točke so vpisala tudi dekleta Kočevja v boju z ekipo Slovana. Resda je njihova zmaga povsem zaslužena, saj so vodile skozi vse srečanje, vendar bi lahko tudi gostje z nekaj več sreče iztržile ugodnejši rezultat. Gole za domačinke so dosegle: Milešič in Novak 3, S. Jerič 6, M. Jerič 11, Turk 1.

Čeprav je pričetek/srečanja v Slavnskem Brodu med vrstama Slavonije DI in Novega mesta nekaj časa govorilo o veliki izenačenosti in negotovosti, je bilo že kmalu vse,

DO DRAGOCENIH TOČK — Novomeške rokometašice so v Slavnskem Brodu pokazale izredno igro in zasluženo odnesle dve dragoceni točki. Svoje sta k zmagi prispevali tudi Sitarjeva (levo) in Štrukljeva (desno — obe temni dres).

dosežen visoko zastavljen, a realen cilj — jugoslovanska prva A liga.

M. L. F. MALGAJ — KRKA 3:1 (-13, 8, 5, 13) — V zadnjem kolu odbojarskega republiškega prvenstva za dekleta so igralke Krke na Ravnah pokazale lepo in borbeno igro, s katero so bile celo blizu končnemu uspehu. Zadnja kola so tako dokazala, da Novomeščanke vendarle resneje delajo in da je v prihodnosti od njih mogoče pričakovati kaj več.

KOČEVJE V I. SKL

Z zmago nad ekipo Gostola v Novi Gorici so košarkarji Kočevja postali zmagovalci II. SKL-zahod in se tako uvrstili v višji razred tekmovanja. Rezultat 69:72 (33:24) kaže, da je bilo srečanje živčno in vseskozi izenačeno, pomembno razliko v koših pa so si Kočevci zagotovili šele v zadnjih minutah.

USPEH MLADIH KOLESARJEV

Mladi novomeški kolesarji so se te dni udeležili dirke v spomin osvoboditve Medjimurja in 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov. Zmagovalca je odločil sprint, v katerem je Papež zasedel 3. mesto, Crnič je bil deseti, Smole pa 14. med 60 tekmovalci. F. B.

Med odmorom odpiskal konec

Srečanje SNL-zahod med nogometaši Bele krajine in Primorja prekinjeno — Elan vodil s 3:1, a vendar izgubil točko — Žarek upanja za Kočevje

Če je soditi po prvih pomladanskih kolih nadaljevanja v zahodni skupini slovenske nogometne lige, so od dolenjskih enajsteric najboljše pripravljene nogometaši Elana, ki so bili tudi tokrat na gostovanju na pragu popolnega uspeha, vendar jim je sreča v zadnjih minutah povsem obrnila hrbet. Najbolj vroče je bilo v Črnomlju, kjer je sodnik srečanje domačinov s Primorjem prekinil, medtem ko so si Kočevci z letošnjo tretjo zmago nekoliko popravili točkovni izkupiček.

V Črnomlju je kakšnih 200 gledalcev videlo odlično igro gostov, ki so povsem nadigrali sicer borbene domačine. Nekaj neobjektivnih gledalcev je namesto nepovezane igre domačinov za glavnega krivca treh zadetkov v domači mreži videlo sodnika Bunjevca iz Ljubljane. Ob polčasu ga je na poti v slačilnico eden izmed gledalcev napadel, zato je bila odločitev sodnika, da odpiska konec srečanja kar med odmorom, povsem upravičena. Tekmovalna komisija ob tem verjetno ne bo imela težjega dela, saj so kazni za podobne primere povsem jasne. Upati je le, da ne bo sledila še kazen prepovedi igranja v Črnomlju.

ZUŽEMBERK: LAVRIČ PRVI

Ob proslavi 20-letnice Žužemberške Iskre je bilo v Ivančni gorici prvenstvo Žužemberka v kegljanju. Po pričakovanju je zmagal Lavrič s 419 podrtimi keglji, sledijo: Struna 383, Fortuna 353 itd. Sodelovalo je 28 kegljačev. Tekmovanju v kegljanju so se pridružili tudi šahisti. Zmagal je Črnač z 12 točkami, Kosina jih je zbral 11,5 itd. N. G.

Za nagrado svinjska glava

V Zabukovju tekmovali lovci iz enajstih družin

Medružinsko tekmovanje v streljanju na glinaste golobe na strelišču zabukovskih lovcev je v nedeljo privabilo lovce iz kar enajstih družin. Ti so privabili s seboj precej znancev, tako da niti navijačev ni manjkalo.

Sam lov ni dejavnost, ki bi omo gočala neposreden ogled kot kakšen drug šport. Drugače je s tekmo vanjem, kjer se strelja zgolj na glinaste golobe. To seveda ne pomeni, da bi kaj slabše zadeli v živo. Tudi to tekmovanje je pokazalo, kako bi strelske večine lovci lahko s pridom uporabili v splošnem ljudskem odporu.

Ekipno zmago je priborila bošanski družini četvorica v sestavi očeta in sina Petra in Andreja Robarja, Rutka Mlinariča ter Nika Mejaša. Drugi so bili lovci iz Prebolda, 3. LD Kumrovec, 4. Studenca itd. Med posamezniki je bil najboljši Krešo Zdenek iz LD Kumrovec, 2. je bil Peter Guček iz LD Zabukovje, 3. Mirko Podpečan. Posebno razburjivo je bilo streljanje na glinaste golobe na izpadanje. Nagrada je kajpak svinjska glava. Priboril si jo je Milan Štruman, domačin Franc Racman se je odlično držal do končnega obračuna, ko so izpadli vsi konkurentje razen zadnje dvojice.

A. Z.

B. Okleščen spet zmagal

Državni prvak v dobri formi — Sedaj v N. Gorico

Na velikem medklubskem atletskem mitingu v Celju sta nastopila tudi novomeška atleta, metalca diska Boris Okleščen in mlajši mladinec Igor Primc. Oba sta ponovno potrdila, da sta v svoji kategoriji najboljša. Tako je Okleščen zmagal z odličnim metom 52,18 m, kar je letošnji njegov najboljši rezultat, Primc pa je mladinski disk zalučal 49,58 m daleč.

Okleščen je s svojim nastopom v Celju še toliko bolj zadovoljen, ker se za to tekmovanje ni posebej pripravil in se ga je udeležil le kot neke vrste kontrole, medtem ko ga glavna tekma čaka konec tega tedna v Novi Gorici, ki bo hkrati tudi izbirno tekmovanje za sestavo naše reprezentance za nastop na evropskem pokalu in na drugih tekmovanjih jugoslovanske atletske reprezentance, kjer je Boris Okleščen z uspehom nastopal prvič v lasknem letu, ko je bil tudi državni prvak.

Boris Okleščen — Letos dve tekmi in dve zmagi ter zelo dobri rezultati.

NOV ATLETSKI ROD V NOVEM MESTU

Prejšnjo sredo je bilo na kočevskem stadionu prijateljsko srečanje atletskih pionirskih reprezentanc Kočevja in Novega mesta. Tekmovanja so pokazala, da v Novem mestu delajo neprimerno bolje in načrtno, medtem ko v Kočevju navzlic dobrim pogojem ne dosegajo pričakovanih rezultatov. Najboljši rezultat je dosegla Novomeščanka Križtova, ki je skočila v višino 160 cm. Poglejmo zmagovalce: 60 m: Jeriček 7,5; 300 m: Jeriček 41,5; 1.000 m: Zaman 2:52,2; 80 m ovire: Stipanovič 12,4; 4x100 m: Novo mesto; višina: Gradišar 170; daljina: Hrvat 557; krogla: Jurekovič (vsi Novo mesto) 12,78. Dekleta — 60 m: Saponja (Novo mesto) 8,2; 300 m: Grže (Kočevje) 44,7; 600 m: Lobe 1:47,8; 80 m ovire: Molan 14,2; 4x100 m: Kočevje; višina: Križe 160; daljina: Križe 483 (vse Novo mesto); krogla: Pohar (Kočevje) 9,44.

R. KRIZMAN

Naslednje kolo: Šentjernej — Burja in Izola — Itas Kočevje.

SOL, MOŠKI — zadnje kolo: PIONIR — ZELEZAR 3:0 (4, 9, 6)

Končna lestvica: 1. Pionir 28. SOL, ŽENSKE — zadnje kolo: F. MALGAJ — KRKA 3:1 (-13, 8, 5, 13). Končna lestvica: 1. Branik 30 ... 9. Krka 2.

SNL — zahod, 16. kolo: BELA KRAJINA — PRIMORJE 0:3 (prekinjeno), LITIJA — ELAN 3:3 (1:1), KOČEVJE — JESENICE 2:0 (0:0).

Lestvica: 1. Primorje 25 ... 6. Bela krajina 11, 7. Elan 8, 8. Kočevje 6. Pari prihodnjega kola: Elan — Kočevje, Jesenice — Bela krajina.

II. ZVEZNA LIGA, ŽENSKE — 14. kolo: SLAVONIJA DI-NOVO MESTO 14:23 (6:7).

Novo mesto: J. Štrukelj, Grgič 2, Turk, Štrukelj 5, Iličin 2, Sitar 4, Bon 4, Godler 2, Čmer 2, Mršnik 4, Udovč.

Lestvica: 1. Rudar 27 ... 8. Novo mesto 14. Prihodnje kolo: Novo mesto — Rudar.

II. ZVEZNA LIGA, MOŠKI — 14. kolo: INLES — BORAC 21:18 (19:9).

Inles: Gelze, Križman 2, Ilc 3, Kos, Tanko 6, Radič 1, Karpov 2, Andoljšek, Ambrožič 2, Mate 5, Abrahamsberg, Kersnič.

Lestvica: 1. Aero Celje 22 ... 4. Inles 17. Naslednje kolo: Rovinj — Inles. SRL, ŽENSKE — 14. kolo: ITAS KOČEVJE — SLOVAN 25:21 (11:8) in ETA — SENTJERNEJ 17:19 (10:11). Lestvica: 1. Mlinotest 25 ... 6. Šentjernej 15, 8. Itas Kočevje 11.

Dosežen je /še! / prvi cilj

Pionir je v zadnjem kolu odbojarske lige zmagal štirinajstič — V svojem slogu izprašil Zelezarja s 3 : 0 — Kaj bo z zvezno ligo? — Graja OZS, ki slepomiši?

Kot je bilo že več kol pred koncem znano, je odbojarsko moštvo Pionirja iz Novega mesta nesporen zmagovalec v prvi slovenski odbojarski ligi-zahod. Izgubil ni niti ene tekme, vsega skupaj pa le dva seta, pa še ta dva povsem po nepotrebnem. Kako bo z uvrstitvijo v višjo, drugo zvezno odbojarsko ligo do ponedeljka, ko to poročamo, še ni znano. Namesto pred začetkom prvenstva šele sedaj sestavljajo propozicije kvalifikacijskih tekem (v vzhodni skupini je zmagala Polskava), kar meče kaj slabo luč na delo odbojarske zveze Slovenije.

Na zadnji tekmi je v nedeljo dopoldne pred kakimi 50 gledalci v novomeški športni dvorani Pionir do tal potolkel jeseniškega Zelezarja,

DOBER TRENING ZA DRUGO LIGO — Letošnji nastopi v republiški ligi so novomeškim odbojkarjem še kako dober trening. Lojze Babnik (temni dres) je eden tistih, ki jim trener Jankovič najbolj zaupa.

Novomeščanom nekaj tako nevarnega nasprotnika. Rezultat 3:0 (4, 9, 6) niti ne kaže velike kvalitete razlike, četudi so Novomeščani tokrat zaigrali podpoprečno, z mnogo napakami v serviranju, pa tudi na mreži. Gledalci so pričakovali več, predvsem lepih učinkovitih kombinacij, ki tako popostrijo dogajanje na igrišču. Včasih celo mučna tekma je trajala komaj nekaj več kot pol ure. Sodila sta Gruden (Lj) in Mišmaš (Nm).

• V soboto, 18. aprila, bo ob 18. uri v Kamniku kvalifikacijska tekma za vstop v zvezno ligo med Pionirjem iz Novega mesta in Polskavo. OK „Pionir“ organizira za navijače avtobusni prevoz, prijave na tel. 21—432.

Kaj naj zapišemo ob koncu lige? Pionir je zanesljivo dosegel prvi cilj in pričakovati je, ne glede na to, kakšna bo oblika kvalifikacij, da se bo uvrstil v drugo zvezno ligo, kar bo pomenilo nov vzpon dolenjske odbojke. Trener Vladimir Jankovič je zadovoljen z delom v klubu, zlasti s prizadevanostjo igralcev, ki pa bodo morali še veliko vaditi, da bo kdaj

VEČ MNOŽIČNE TELESNE KULTURE

V krški občini so v kratkem dobili toliko telesnokulturnih objektov kot le malokje. Pri občinski telesnokulturni skupnosti ocenjujejo, da se z rekreacijo ukvarja le okoli 10 odstotkov občanov. Do konca leta 1985 naj bi zajeli kar 30 odst. občanov. To nameravajo doseči z razvijanjem množične telesne kulture, oziroma rekreacije. Prednost imajo hoja, teki in igre z žogo. V vsaki krajevni skupnosti bodo ustanovili telesnokulturna društva ali sekcije Partizana. Prebivalci manjših krajevnih skupnosti pa želijo, da bi prenesli naložbe in središče, da bodo še na deželi razvili osnovno dejavnost.

VIDMAR IZENAČIL DRŽAVNI REKORD

V soboto je bil v Ljubljani odprt miting tamkajšnjega društva za raziskovanje morja v plavanju s plavutmi in hitrostnem potapljanju, na katerem je sodelovalo tudi novomeško zastopstvo, ki je navzlic odsotnosti Voharja (JLA) in Zevnikove doseglo odlične rezultate. Med 53 tekmovalci iz štirih jugoslovanskih klubov je bil Strniša 2. v plavanju s plavutmi na 200 metrov, Čuligova prav tako druga v hitrostnem potapljanju, medtem ko je Vidmar v plavanju s plavutmi na 100 metrov s časom 47,7 izenačil državni rekord. Novomeščani so bili tudi zmagovalci štafete 4x100 metrov, omeniti pa velja še 3. mesto Potrča v hitrostnem potapljanju.

KOČEVKE IN NOVOMEŠČANI — Zmagovalki področnega odbojarskega prvenstva srednjih sol sta ekipi kočevske gimnazije pri dekletih in gimnazije Novo mesto pri fantih. Posnetek kaže novomeške gimnazijce v akciji.

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

PO SVETU OKOLI

SPOMIN na Hitlerjevo zadnjico je bil nekemu tako ljub, da je bil pripravljen odšteti 1.500 dolarjev za straniščno sedalo s pokrovom na neki javni dražbi v New Yorku. Dragoceni predmet je svoj čas uporabno krasil stranišče v pisarni, ki je bila v Rimu namenjena izključno zloglasnemu firelju. Zgodovinski predmet te cene ni vreden, pa četudi ga bo navdušeni kupec dal v zlat okvir in obesil na zid svoje dnevne sobe ali pisarne. Tudi kot spomenik se najbrž ne bi najbolj obnesel, zato lahko domnevamo, da gre pri vsej zadevi za spretno prodajalca in malce pritisnjene kupca.

PRAV MNOŽIČNO se kaznjenci v ameriških kaznilnicah ne bodo posluževali najnovejše pravice, ki jim jo je odobrilo zvezno pravosodno ministrstvo. Poslej bodo namreč morale kaznilnice kupovati na državne stroške nedrčke za tiste zapornike, ki bodo med prestajanjem kazni spremenili spol.

BURNI ZAKON se obeta za koncema Jones iz Philadelphije. Njuna prva skupna odločitev, nakup prstana, se je končala s hudimi telesnimi poškodbami novopečene neveste in njene matere. Obe so morali odpeljati v bolnišnico, in ko sta se zavedeli, sta takoj vložili tožbo zoper ženina. Sodišče je odkrilo, da je do krvavega obračuna prišlo med prepriom o tem, kdo bo plačal poročne prstane. Ženinovi argumenti so bili težki, vendar ne dovolj prepričljivi. Moral je plačati poročna prstana, pa še v zakonu je ostal s pretepeno ženkico.

PASJE ŽIVLJENJE v razvitem svetu ni najbolj zdravo, bi dejali ob zadnjih vesteh o mastnih zasluzkih strokovnjakov za pasjo psihoanalizo. Posel cvete, saj so velemeštni cučki duševno menda močno razskatljani in uničeni. Toda zdi se, da bi moral na psihiatrijski kavč leči lastnik psa, ne pa uboga žival.

ZELENO PRESTRAŠEN je samček južnoameriške kresničke. Žival sveti z rdečo lučko, ko je svobodna in brez skrbi, ko jo ujamejo, zamenjajo barvo lučke z rdečo.

Iskanje skrivnostne zlate dežele

Bajke o zlatem mestu so speljale stotine iskalcev zakladov v smrt — Mit o indijanskem kralju je rodil mit o El Doradu — Namesto jezera le rečica

Stoletja so srca pustolovcev in sanjačev živahneje utripnila ob imenu El Dorado, domišljija pa se je vzpela v sam raj in že ob zvenu imena je sladko zacingljalo zlato. El Dorado naj bi namreč bilo zlato mesto, skrito neke v divjinah med andskimi vršaci. Na stotine iskalcev zakladov se je odpravilo iskat bajeslovno bogato mesto, a pogoltnila so jih neznana prostranstva z njihovimi sanjami vred. Če bi vedeli to, kar danes zanesljivo vemo, bi se najbrž nikoli ne odpravili na tvegano in negotovo pot. El Dorado namreč prvotno ni pomenil zlato mesto, marveč so s tem imenom označili nekega indijanskega poglavarja, pa še ta je bil le mitološka oseba.

Legendo o skrivnostnem El Doradu so ponesli v svet španski konkvistadorji, zavojevalci indijanskega mehiškega in inkovskega cesarstva. V najbolj divjih časih konkviste so si Cortesovi in Pizarrovi vojaki nagrabili lep zlati plen, oba voditelja pa pravo bogastvo. Vse to je bil zgled za iskanje podobne sreče. In ker izropane indijanske kulture niso več premogle bogatih svetišč in mest, je bajka zamenjala resničnost.

V 16. stoletju se je razširila legenda, da neke stoji indijansko mesto, posvečeno bogu sonca. Hiše in ulice tega mesta naj bi bile tlakovane z zlatimi ploščami, češ da je zlato kovina sončnega božanstva, kateremu v čast Indijanci nosijo dragoceno zlato v skrivnostno božje mesto.

V bajki je seveda le drobno zrno resnice. Danes zgodovina ve, kako je prišlo do legende o El Doradu.

Leta 1535 je veteran Pizarro-ve vojske Sebastian de Belalcazar srečal Indijanca, ki mu je povedal zgodbo o oddaljenem plemenu, čigar kralj si pred plavanjem v svetem jezeru posuje telo z zlatim prahom. Belalcazar je kralju dal ime El Dorado — Zlati človek. Tu je torej začetek legende, ki se je stoletja širila med pustolovci, samo ime pa je v mnogih jezikih sveta postalo sinonim za obljubljeni deželo. Svetovna literatura pozna nekaj čudovitih pesmi, ki jih je navdahnila ta stara legenda. Omenimo le slovit balado E. A. Poea.

Med iskalci El Dorada je bil tudi sam Belalcazar, čigar ekspedicija je štela 90 mož, ko je krenila na pot, vrnila pa se je, seveda praznih rok, le peščica

utrujenih pustolovcev. Prvim odpravam so sledile številne druge, nekatere so delale prave podvige, prekoračile se divje Ande, prepešale na stotine kilometrov amazonskega pragozda, a vse je bilo zaman. Nikomur ni uspelo priti do bajeslovnega mesta, točneje do jezera, v katerem naj bi se kopal zlati indijanski kralj, čeprav so stari španski zemljevidi prenašali iz kopije v kopije označbo za mesto in za zlato jezero Parima. Ščasoma so se legende o zlatem kralju, zlatem jezeru, zakladih in skrivnostnem mestu pomešale v bajko o zlati deželi, kjer tečeta mleko in med, kjer leži zlato po tleh in kjer stojte kupi dragega kamenja.

Devetnajsto stoletje je rodilo raziskovalce drugačne krvi, ki so se zagonetnega El Dorada lotili drugače. Pruski znanstvenik Alexander von Humboldt in francoski botanik Aime Bonpland sta na prelomu stoletja odšla v Južno Ameriko, da bi raziskala ozemlje današnje Venezuele. 18 mesecev sta preživela na nogah in na konjskih hrbtih, ko sta prečesavala divjino. Pot ju je zanesla tudi v kraje, kjer so se pred stoletji brezupno vrel iskalci El Dorada. Ko sta poskušala priti do izvirov reke Orinoco, so ju sovražna plemena nagnala, pri umiku pa sta zašla na planoto, kjer naj bi, po starih zemljevidih sodeč, ležalo slovit jezero, v katerem se je vsako leto kopal zlati kralj in v katerega naj bi

indijanski verniki metali zlate darove. Toda znanstvenika sta namesto jezera odkrila le rečico Parima. Z legendarnim jezerom, delom mita o El Doradu, je rečica delila le ime. Prvi potniki so rečico najbrž videli med poplavo in so menili, da gre za jezero.

Ne navadno je, da sta znanstvenika našla tudi vulkansko jezero, ki se je sicer drugače imenovalo, vendar je bilo po zunanem izgledu zelo podobno bajeslovnemu. Nekaj dni sta taborila ob Guataviti, ko se jezero imenuje, potem pa sta ga zapustila.

Njuno odkritje je v koreninah zatrla legenda o El Doradu, ni pa uničila vseh uspehov. Četudi je svet poslej vedel, da ni nikjer nikakršnega El Dorada in da tudi jezero Parima ne obstaja, je britanska družba Contractors poskusila srečo v jezeru Guatavita. Do oddaljenega vulkanskega jezera so privlekli takrat naj sodobnejše stroje, s katerimi so poskušali izsušiti jezero, da bi z dna pobrali dragoceno zlato. Del jezera so res izsušili, vendar razen nekaj drobnih zlatih najdb, katerih vrednost je predvsem znanstvena, ni bilo ničesar, kar bi kazalo na zaklade. Ogromni stroški so bili zaman.

Šele po zadnji vojni so strokovnjaki naleteli na nekaj, čemur bi pravzaprav tudi lahko rekli El Dorado: odkrili so nafto — zlato dvajsetega stoletja.

S štirih na dve kolesi

Porsche pripravlja motorno kolo, ki naj bi zamenjalo avtomobil za vožnjo na krajše razdalje — Poceni?

Znani oblikovalec športnih avtomobilov Ferdinand Porsche vidi bodočnost vozil za osebni mestni promet v motorjih. Meni, da avtomobil ne bo več primeren za vožnje na krajše razdalje, zato ponuja svoj model motocikla bodočnosti.

Porschejev motor je zasnovan na Yamaha SR 500. Japonski izdelek je designer oblekel v poseben plastični „ovitek“, katerega osnovni namen je, da varuje voznika pred vetrom in umazanijo. S tako „oblečenim“ izdelek designa obklesel v poseben plastični „ovitek“, katerega osnovni namen je, da varuje voznika pred vetrom in zmazanijo. S tako „oblečenim“ motorjem se je mogoče voziti v vsakdanji obleki, za tiste z zmirljivimi rokami pa je poskr-

bel tako, da je na krmila vgradil napravo na ogrevanje rok. Zaščitna lupina motorja ima posebno oblikovane ščitnike in naslonila za kolena, kar omogoča udobno vožnjo.

Četudi doslej imena Porsche ni bilo mogoče povezovati s prav širokimi množicami, pa načrtovani motor bodočnosti pomeni preokretnico. Dostopen naj bi bil mnogim. Kot trdijo, gre za ekonomski odgovor na vse bolj drage avtomobile.

Motor bodočnosti: varen, ekonomičen, zaščiten. Kot trdi oblikovalec F. Porsche, je to vozilo bodočnosti, čas pa bo pokazal, ali ima prav.

Volja in spomin

Kdo pomni bolje? — Volja pomaga razvoju intelekta

Močna volja dela čuda, so že od nekdaj vedeli povedati ljudje, nedavni poskusi sovjetskih znanstvenikov pa so pokazali, da z voljo ni povezana le vztrajnost pri premagovanju težav, marveč da po svoje vpliva tudi na intelektualne sposobnosti človeka.

Pri poskusih, v katerih so sodelovali učenci sovjetskih šol, so raziskovalci po posebnih metodah merili sposobnost dolgotrajnega spomina, nato pa izsledke primerjali s podatki o tem, kako močno voljo so pokazali učenci, zajeti v poskus. Izkazalo se je, da so učenci z večjo voljo imeli boljše in trajnejše spominске sposobnosti kot učenci z manj volje. Ker je učenje povezano tudi s sposobnostjo, kako trajno si človek določene podatke zapomni, je povezava jasna.

Ne drži torej, da so učenci s trdnejšo voljo „pametnejši“ zato, ker dlje zdržijo za pisalno mizo pri knjigi, marveč da jim volja pomaga pri učenju na povsem drugačen način.

Zamenjali so pljuča in srce

Po desetih letih ponovno zahtevna operacija

Trikrat so že vrhunski kirurgi poskušali presaditi srce in pljuča, vendar operiranci niso živeli dlje kot 23 dni. Umrli so zaradi infekcij in slabega celjenja ran, nastalih med operacijo. Oboje je nastopilo kot posledica dajanja velikih količin steroidnih hormonov, katerih naloga je preprečiti, da bi telo zavrnilo vsajene tuje organe, toda žal povzroča tudi slabljenje celitvenih moči organizma in dovzetnosti za vnetja.

Četrti poskus presaditve, ki so ga izvedli po skoraj desetletju v medicinskem središču na stanfordski univerzi, kaže, da ne bo sledil dosedanjim trem. Namesto steroidnih hormonov so zdravniki uporabili cyclosporin A; ta duši celice, ki odklanjajo tuje, vendar ne vpliva na limfne celice, katerih naloga je boj z vnetjem in pospeševanjem celjenja ran.

Težavni operaciji se je podvrgel Mary Gohlke, 45-letna ženska, ki ji je bolezen

uničevala pljuča in srce. Brez kirurškega posega bi ne živila več kot leto dni, zato se je za izjemni operativni poseg lažje odločila. Kirurgi so med operacijo zamenjali obolela pljuča in srce z zdravimi organi 15-letnega mladeniča, ki je umrl v prometni nesreči. Operacija se je odlično obnesla, saj je bolnica že naslednji dan samostojno dihala.

Kot pravijo kirurgi in drugi medicinski strokovnjaki, utegne biti operacija pomembna preokretnica pri presajanju organov. Operiranka se je namreč že približala „rekordu“, vse kaže pa, da bo živila veliko dlje kot dosedanja operiranci.

Presaditev srca in pljuč hkrati je manj zahtevna kot presaditev samo srca, vendar kljub temu velja za zelo zahteven operativni poseg.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Ne gre plavati na suhem!

Pravilniki so skriti globoko v predalih vodilnih — Trije zaporniki pobegnili — Vozila so večidel zasebna

NAVIDEZNO DELAVSKO samoupravljanje nam ni potrebno, upravljalci naj se resno lotijo nalog! Potrebovali bomo vrsto poslovnikov in pravilnikov. Pravilnike smo do zdaj prepisovali ker jih nismo popravljali, so zastareli, največkrat pa leže neke globoko v predalu koga izmed vodilnih in jih ne uporabljamo. Ker ni izkušenj, se bodo marsikje spraševali: ali bodo sposobni opraviti velike naloge? Sindikat mora v takih primerih poudarjati: poizkusimo! Nihče se ni naučil plavati na suhem! Ne pozabljajmo na izobraževanje in spet naj bo sindikat tisti, ki bo opozarjal: izobražujmo proizvajalca, da bo kos nalogam upravljanja.

TRIJE ZAPORNIKI so decembra lani prežagali rešetke ječe in pobegnili. Vsi skupaj so se po krajšem času našli spet za rešetkami in pred kratkim še zadnji izmed njih pred sodnikom. Obtoženi France, ki je priskrbel žago za železo, je star znanec sodišč. Pravkar ga sodijo zaradi pobege iz zapora, vendar je takrat, ko je pobegnil iz zapora, pobegnil tudi čez mejo. Toda onkraj meje imajo svojih nepridipravov dovolj, zato so našega Franceta že po nekaj urah vrnili našim oblastem.

MOTORIZACIJA SE JE v Jugoslaviji lani precej hitro razvijala. V dvanajstih mesecih: od oktobra 1959 do oktobra 1960, se je število potniških avtomobilov povečalo za 15.000, kar je več kot smo imeli leta 1956 avtomobilov v vsej državi. Za toliko se je povečalo tudi število motociklov. Večidel so vozila zasebna. Slovenija je v tem pogledu še vedno na prvem mestu: od 14.530 potniških avtomobilov jih je bilo septembra lani v zasebni lastni 12.000.

PREBIVALCI BLANCE in okolice že dalj časa govore o telefonu, ki jim je nujno potreben zlasti, kadar potrebujejo zdravniške ali veterinarske pomoči. Tudi trgovina in šola sta zaradi slabih cest in oddaljenosti tako rekoč odrezani od sveta.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 13. aprila 1961)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Štirje kolesarji s samokresi

Zlobna berolinska zalega kaže cesarju roge — Ostra zima napravila veliko škodo v vinogradih — Veliko Slovanov še tlači turški jarem v Macedoniji

(Nemški) cesar je od zadnjega napada silno nemiren in razburjen. Najprej je odredil, da bodo njegov dvorni voz spremljali štirje kolesarji s samokresi, a že se mu ni zdelo to dosti varno, bo rajši imel nekaj konjenikov poleg sebe s sulicami oboroženih. Da, tam enkrat se je pri nekem govoru nemški cesar spoznal tako daleč, da je rekel vojakom, njih prva dolžnost je, braniti cesarjev dvor in cesarjevo rodbino, ako bi se zopet drznila zlobna berolinska zalega kazati svojemu cesarju roge.

(Socijalizem) spisal dr. Iv. Ev. Krek. Te prepotrebne knjige je izšel o Veliki noči prvi snopič. Kdor še ni naročen, pa se želi poučiti o najmenitnejšem vprašanju našega časa, naj ta snopič pogleda in se naroči. Naročnikov je že okoli 1.000, med njimi mnogo Hrvatov.

(Letošnja) ostra zima je napravila veliko škodo v kmetijstvu. Po vinogradih so trte močno pozeble in popokale, v drevesnicah je

trpelo mlado drevje i. t. d. Tudi naše kleti niso varne pred letošnjim hudim mrazom. Mnogo krompirja je v pravem pomenu besede zmrazilo, mnogo pa je postalo neprijetno sladkega okusa.

(V Macedoniji) ob skrajni meji turškega cesarstva prebiva veliko Slovanov, ki jih še tlači turški jarem. Nimajo ne previc ne premoženja ne živeža, zato si vsega tega poskušajo pridobiti z orožjem v roki, a turška in tudi bolgarska vlada precej s smrtjo kaznujeta vsak tak poskus. Okoli 60.000 turških vojakov je sedaj v onih krajih, da preprečijo splošno ustajo.

(Gled) pridelovanja kreme se je tudi pri nas že marsikaj na bolje obrnilo. Naši gospodarji so že začeli kupovati dobra travna semena in jih mešati med deteljo za napravo večletnih deteljšč in travnikov.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1901)

Čez 4 dni prvi podatki

V novomeški občini je popisovalo 311 ljudi – Slovenci smo odgovarjali na nekaj vprašanj več

Popis prebivalstva je srečno minil brez omembe vrednih zapletov, kako pa je popisna akcija potekala na območju novomeške občine, je povedal Ivan Brumat, dolgoletni statistični strokovnjak. Leta 1948 je bil po službeni dolžnosti iz Maribora premeščen v Novo mesto, kjer je kot šef statistike najprej na okraju, nato na občini dočkal polna pokojninska leta. Prav ta popis je bila zadnja večja akcija, v kateri je tovariš Brumat sodeloval. Sicer pa je bil pri popisih prebivalstva v občini že leta 1948, nato 1963 pa 1961 in 1971, zmeraj kot tajnik popisne komisije.

Ivan Brumat: „V občini bomo imeli že 20. aprila podatke iz popisa po naseljih, krajevnih skupnostih in za občino.“

– Ker je bil nedavni popis prebivalstva že peta tovrstna akcija, v kateri ste sodelovali, nas zanima, kako se popisi med seboj razlikujejo?

„Vsi popisi prebivalstva so približno enaki, le da so nekateri bolj, drugi malo manj zahtevni s podatki. Letos smo na primer Slovenci verjetno nekoliko bolj radovedni, ker smo v popisne pole vnesli okrog 20 vprašanj več kot v ostalih republikah. Tudi popisnice so bile pri nas veliko zahtevnejše, saj zahtevajo že določeno strokovno usposobljenost. Prav zato je bilo v navodilih, naj bi popis opravljale osebe z najmanj

srednješolsko izobrazbo. No, povsod tega nismo mogli zagotoviti, zlasti ne v odročnih krajih.“

– Koliko ljudi je sodelovalo pri popisu v novomeški občini?

„Imeli smo 311 popisovalcev, 28 občinskih inštruktorjev in 7 članov popisne komisije v občini. Ti so morali popisati 55679 prebivalcev ali 16.514 gospodinjstev. V občini smo imeli kar 479 popisnih okolišev in 342 statističnih okolišev v 333 naseljih. Znano je, da je novomeška občina po številu naselij med prvimi v Jugoslaviji.“

– Kako ste izbrali in dobili toliko popisovalcev?

„Načelo je bilo tako: naj zaradi zaslužka popisujejo študentje in občani, ki čakajo prvo zaposlitev. Preko Zavoda za zaposlovanje smo tako dobili 133 popisovalcev, 178 pa je bilo zaposlenih in so popis opravljali po pogodbi. Če je bil popisovalec v rednem delovnem razmerju in je popisoval v službenem času, mu ne gre nobeno nadomestilo. Sicer pa dobi nadomestilo kot ostali, če je vzel dopust ali če je popisoval popoldne.“

– Omenili ste, da so slovenske popisne pole bolj zahtevne kot v ostalih republikah. Za kakšne nove podatke, ki v prejšnjih popisih niso bili zajeti je tokrat šlo?

„Novi podatki so bili o zemljiščih nasploh, bolj natančno smo opisovali živino pa kmetijsko mehanizacijo.“

– Kdaj bodo obdelani prvi podatki in kaj se bo s kupi popisnih pol dogajalo zdaj, ko so izpolnjene?

„V občini moramo do 20. aprila iz popisnih pol zbrati podatke po 3 tabelah: po naseljih, krajevnih skupnostih in za občino. Ostalo gre v računalniško obdelavo. Vsekakor bo z obdelavo podatkov še dela, če hočemo, da bo popis dosegel namen.“

R. B.

BELA CERKEV V AKCIJI – Kot so v Beli cerkvi lani zagnano delali pri modernizaciji in asfaltiranju ceste do Šmarjeških Toplic, tako letos vse sile usmerjajo v dokončanje kulturnega doma (na sliki). (Foto: R. Bačer)

Telefoni tudi v kmečkih hišah

Območje Bele cerkve je pred kratkim dobilo več novih telefonskih števil, vse sile pa bodo letos vaščani in organizacije usmerili v dograditev kulturnega doma

Na območju krajevnne skupnosti Bela cerkev je trenutno že 70 telefonskih naročnikov, od teh je bilo 24 pred kratkim priključenih, a vseh interesentov za telefone še niso zadovoljili. Kraj vidno napreduje, med lanskimi najbolj pomembnimi akcijami pa je po besedah Alojza Žure, predsednika sveta krajevnne skupnosti, šteti asfaltiranje 3 kilometre dolge ceste do Šmarjeških Toplic.

„Ta gradnja je potekala z velikim deležem krajanov, saj so prispevali vsi, skoro brez izjeme veliko udarniških ur in tudi v denarju in materialu. Celo socialno ogroženi, od katerih nismo pričakovali ničesar, so hoteli biti v vrstah darovalcev. „Nočemo biti izjema,“ so nekateri zatrjevali na sestankih, tako je dal za cesto prispevek res prav vsak po svojih možnostih. Občanom bomo obračun za cesto, ki je bila odprta novem-

bra lani, dali letos sredi maja, ko bodo sestanki po vaseh.“

Že lani so v Beli cerkvi nameravali končati tudi gradnjo oz. preureditev kulturnega doma, a je cesta zahtevala preveč sil in denarja, zato je ta naloga prenesena kot prva v letošnji plan. Kulturni dom je pod streho, material je ves nabavljen, manjkajo le še obrtniška dela v notranjosti stavbe. Do letošnjega krajevnega praznika bo po besedah predsednika

Žure dom odprt.

V letu 1981 pa imajo v Beli cerkvi zapisanih še nekaj akcij: napeljavo vodovoda do Hriba, asfaltiranje manjših odsekov po vasi, kar bodo plačali krajanji sami, in razširitev pokopališča.

»Dolenjski list« v vsako družino

16 EKIP Z VELIKO ZNANJA

Zaključnega občinskega tekmovanja „Tito-revolucija-mir“, ki je bilo 11. aprila v Novem mestu, se je udeležilo 16 ekip iz osnovnih in srednjih šol, mladinskih organizacij iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Vsi sodelujoči so pokazali veliko znanja o tej tematiki. V skupini osnovnih šol je zmagala osnovna šola Grm, prva tri mesta med posamezniki pa so zasedli njeni učenci Iztok Kunstek, Radomir Ivanovič in Jože Avsec. V drugi skupini je bila najboljša ekipa Izobraževalnega centra za tehnične stroke. Med posamezniki je v tej skupini zmagal Martin Mejaš iz ICTS, drugi je bil Zvone Kink iz EAŠC in tretji Miran Šiško iz ICTS. Prvi trije iz vsake skupine so si pridobili pravico nastopa na regijskem tekmovanju, ki bo 25. aprila na Mirni.

Prihodnjich že analiza

8. aprila ustanovljena občinska skupnost za cene

Ob zelo lepi udeležbi so se 8. aprila sestali delegati skupnosti za cene in izvolili 11-članski svet, ki mu predseduje Milan Jakopin, član izvršnega sveta občinske skupščine. Njegov namestnik je postal Jože Plut iz Dol. Toplic.

Na prvi seji so se seznanili z novim sistemom cen in ustreznimi akti na ravni občine, z odlokom, družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti za cene. Kot so ugotovili v razpravi, je doslej zelo slab odziv

podpisnikov. Predvideno je, naj bi pristopne izjave podpisalo 79 podpisnikov, doslej imajo zbranih komaj 25 podpisov.

Skupnost za cene je sprejela odredbo o potrjevanju cenikov, ki gredo v odobritev izvršnemu svetu, dogovorili pa so se tudi za okvirni dnevni red prihodnje seje. Najprej bodo obravnavali analizo politike cen za prvo trimesečje in morda še za nazaj, nato pa usmeritev in konkretni program politike cen za letošnje leto.

Kritični oceni sledi akcija

Komunisti SGP Pionir ocenili razmere v delovni organizaciji – Vrsta predlogov za boljše gospodarjenje – Dohodkovni odnosi med tozdi še slaba točka – Na delavce ne gre pozabiti

Komunisti novomeškega SGP Pionir so na svoji konferenci v soboto, 11. aprila, odkrito in kritično ocenili poslovanje in razmere v delovni organizaciji, resno spregovorili o slabostih, ki se pojavljajo v Pionirju, in dali vrsto konkretnih predlogov za izboljšanje razmer na posameznih delovnih področjih, za boljše gospodarjenje in uresničevanje zastavljenih razvojnih nalog v sedanjem srednjeročnem obdobju.

Uspehi, ki so jih v tej največji dolenski gradbeni delovni organizaciji dosegli v lanskem letu, so sicer nad povprečje slovenskega gradbeništva, kar jim daje upanje, da bodo uresničili ali celo presegli tudi naloge sedanjega srednjeročnega obdobja. Seveda pa bodo za to potrebni veliki napor, saj razmere niso najbolj ugodne. Razprava je pokazala, da se komunisti zavedajo številnih nalog, ki jih čakajo. Ponekod sami sicer ne bodo mogli veliko narediti, ampak bo potrebna širša družbena akcija. Tako bo npr. cenejšo in kvalitetnejšo stanovanjsko zidavo možno organizirati z nadaljnjim povezovanjem in tesnejšim sodelovanjem vseh udeležencev gradbene reprodukcijske verige, seveda na dohodkovni osnovi.

Marsikaj pa lahko naredijo komunisti v Pionirju, saj bo le z boljšim delom, ustrežno organizacijo in boljše dohodkovno povezanostjo možno uresničiti začrtane naloge.

● Razprava je pokazala, da jih najpomembnejša naloga čaka prav pri uveljavljanju dohodkovnih odnosov, tako med

temeljnimi organizacijami v okviru Pionirja, kot pri povezovanju v sestavljene organizacije, ki doslej še niso upravičile svoje vloge. Veliko težav povzročajo tudi pojavi, ko se posamezne temeljne organizacije obnašajo kot delovna organizacija, se s svojo podjetniško miselnostjo zapirajo vase, širijo administracijo in povečujejo režijo, kar zmanjšuje učinkovitost in povzroča medsebojne spore.

Zaradi tega so tudi oteženi skupni nastopi na tržišču in supni programi, kar se pozna pri razvoju, saj v preteklih petih letih niso uresničili niti ene večje investicije, ki bi bila rezultat skupnega vlaganja vseh temeljnih organizacij.

V prizadevanjih za boljše gospodarjenje jih čaka tudi skrb za večjo produktivnost, kjer je treba doseči predvsem boljše organizacijo dela in delovno disciplino, boljše kvaliteto opravljenih del in dosledno spoštovanje vseh pogodbenih obveznosti. Preskopo je še vedno informiranje delavcev o vseh pomembnih zade-

vah. Pionirjevi komunisti so tudi poudarjali, da pri vsem razvoju ne gre pozabiti na delavce, na njihovo dobro počutje v delovni organizaciji, zato bodo tudi v prihodnje posvečali veliko pozornosti reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev, prehrani ipd., dograditi pa velja še merila za pravilno vrednotenje vloženega dela. Vse nakazane naloge na konferenci bodo oblikovali v akcijski program, vsi komunisti pa nosijo odgovornost za njegovo uresničitev. Z. LINDIČ-DRAGAŠ

IZGUBLJENI DAN

Ko so na nedavni seji novomeškega občinskega komiteja ZK določili delegate, ki naj bi šli na problemsko konferenco o kmetijstvu, je med drugimi prof. Jože Škufca predlagal za delegata Jožeta Franka, češ da je kot kmet najbolj primeren. Ob predlogu pa je po stari navadi Škufca še hudo mušno zabelil: „Naj gre Franko. Ima roko v mavcu, pa delati tako ne more, bo pa govoril.“ Prizadeti Franko pa je dodal: „Bom pa šel, saj je dan zame že tako izgubljen...“

Novomeška kronika

DANES BO OTVORITEV – Preurejeni lokal Mladinske knjige na Glavnem trgu bodo z manjšo svečanostjo predali namenu danes dopoldne. Na preselitev komaj čakajo zaposleni, ki so več mesecev prodajali v neprimernih prostorih in v izredno slabih delovnih pogojih, pa tudi stranke.

NEVZGOJENI OBCANI – Delavci komunale so te dni čistili mestne zelenice in nasade. A kaj pomaga lepo urejeno cvetje, ko pa v mestu lahko najdeš odvržene papirje in odpadke kadarkoli v lepem parku za pošto, pa tudi po ulicah, čeprav so povsod nameščeni lični koši za odpadke! Čut za lepo okolje se pri meščanih slabša, namesto da bi se krepil.

ZE NA PROSTEM – Zgodnji kopalci že lahko pridejo na svoj račun, in sicer v Šmarjeških Toplicah, kjer je stari leseni bazen z najtoplejšo vodo do popoldanskih ur že odprt. V njem je vsak dan nekaj kopalcev.

TEDEN DEKLIC – Med petimi novorojenčki v prejšnjem tednu so bile kar štiri deklice in en sam fantiček. S področja mesta so rodile: Nataša Modic, Na Lazu 25 – Dolores; Milena Hribar s Ceste herojev 12 – Kristino; Marta Petrov z Zagrebške 18 – dečka; Milena Subušič z Ragovske 10 a – Nives in Valentina Dovič iz Šegove 14 – Marto.

GLASNI PRODAJALCI – V ponedeljek je bilo na novomeški tržnici kar troje „čudes“ napredaj: zelo glasno so vabili in pridobili krog gledalcev prodajalci univerzalnih pripomočkov za brušenje nožev, za čiščenje tapisoma in vseh madežev. Da bi dokazal učinkovitost svojega praška, je prodajalec čistil kar s črnilom mazal 100-dinarske bankovce. Sicer pa tržnica razen na stalnih stojnicah ni bila kaj prida založena. Sadike so še vedno najbolj iskano blago.

Ena gospa je iz zanesljivih virov izvedela, da je v novomeški občini sredi marca letos čakalo praznih in nezasedenih 32 stanovanj. Zastavljani delovni organizaciji pa jo zanima, če tam zaposleni delavci vedo zanje...

Herojeva jeklena volja in mehko srce

Pri narodnem heroju Vinku Robeku ob njegovi 66-letnici

Vinko Robek, edini še živeči narodni heroj, ki prebiva na območju novomeške občine, je 1. aprila slavil 66. rojstni dan in pravi, da so se ga številni spomnili. Čeravno v nogah težak invalid, je ondan sedel za mizo na dvorišču in se veselo igral z vnukom. Svežega uma, vselej nasmejan, je hudomušno rekell: „Ker sem rojen prav na 1. april, bi imel vso pravico kar naprej lagati, ampak če bi bili vsi tako resnicoljubni, kot sem jaz, bi bilo manj gorja...“

Tokrat nisva obujala njegovih partizanskih dogodovčin, ki so več ali manj že popisane v dveh knjigah, ampak Vinko Robek sam je kot človek izredno zanimiv lik.

„Kot solar in otrok sem doživel tako siromaščino na Vinjem vrhu, da je še sovražniku ne bi privoščil. Še bajte nismo imeli! Moral sem od hiše za pastirja in hlapca. Ko pa sem služil vojaški rok leta 1937 na Sušaku, nisem mogel prenašati šikaniranja takratnih starešin. Pobegnul sem, skušal sem priti čez mejo, a so me granicarji ujeli, in ko smo se ravšali, so mi prerezali vrat. Spravili so me v bolnišnico na Štajerskem, pa sem tudi od tam ušel. Dve leti sem bil že pred vojno v ilegali.“

Vinko Robek, narodni heroj, ki živi v Dobruški vasi, je tudi dobrodušen dedek, ponosen na vnučka, ki nosi njegovo ime.

Kako čudno se usoda poigra s človekom. Je kasneje izkusil tudi heroj Robek. Ko je po vojni že kot težak invalid še vedno služboval kot pomočnik direktorja na družbenem posstvu, je bilo to komaj 50 metrov vstran od karavle, kjer so ga nekoč žandarji oklali.

Njegovo najvišje odlikovanje, red narodnega heroja Jugoslavije, nosi številko 74 kar spričo okrog 1400 podeljenih tovrstnih odličij priča o Robekovih velikih zaslugah.

– Kaj menite sami, zaradi katerih akcij ste zlasti postali narodni heroj?

„Sploh ne gre samo za neustrašenost v boju, sploh pa ne za eno akcijo. Merila za dodeljevanje reda narodnega heroja obsegajo tudi, ali pa morda predvsem, odnos do soborcev, skrb za ranjence, čut za humanost... Prav z ranjenci sem imel sam največ opraviti in največ preglavic.“

– Kolikokrat ste bili ranjeni in od kdaj ste invalid?

„Štirikrat sem bil ranjen, nazadnje res grdo pri Ortneku, pa prav na praznik OF leta 1944. Ko sem se ovedel, sem bil v partizanski bolnišnici nekje pod Snežnikom, kjer mi je novomeški zdravnik dr. Julij Saje zašil tudi možgansko mrežo. Od tistih ran si nisem več opomogel, invalid sem v nogah.“

Mož s tako bogatimi življenjskimi izkušnjami pa je očitno priljubljen tudi pri krajanih. Kdorkoli je šel mimo hiše, ga je ogovoril: „Vinko, se greješ, a?“ ali kaj podobnega, toliko da se izkaže prijaznost.

R. BACER

Gotna vas terja odgovor

Ker še niso urejeni pločniki in prehodi kot je bilo obljubljeno leta 1979, ponovno vprašanje

„Delegati KS Gotna vas ponovno postavljamo vprašanje glede ureditve varnega prehoda otrok in ostalih krajanov iz Gotne vasi do mesta, kar je bilo dogovorjeno in zapisano 19. 12. 1979. Krajanji še predlagamo, naj se postavi znak za prepovedano parkiranje ob magistralni cesti od semafora do Gotne vasi, da se očisti pločnik in označijo prehodi za pešce. Poudarjamo, da je bila konec julija 1979 na tej cesti huda prometna nesreča, v kateri je bil teže poškodovan otrok.“

Končno pa sprašujemo, kaj je bilo ukrenjeno ali še bo ukrenje-

no zoper tiste, ki so bili po zapisniku zadolženi za izvedbo del, pa svoje naloge niso opravili.“

Na vprašanje postavljeno v občinski skupščini, delegati še niso dobili odgovora, iz zapisnika, ki je bil sestavljen 19. decembra 1979 – vodil ga je Dušan Jarc, član izvršnega sveta občinske skupščine – pa je jasno razvidno, kdo je bil za posamezne naloge zadolžen. Jasno je tudi razvidno, da gre za zamudo skoro leta dni in da IMV v zadevi Gotna vas ni naredila dosti več od pisemnih obljub.

NOVA USTANOVA UP STARŠEV – V sadovnjaku za tovarno Labod gradijo novo otroško varstveno ustanovo za mestni predel „Plava laguna“ in Ločna. Gradnja kar dobro napreduje in je upati, da bo vrtec jeseni vseljiv. (Foto: R. Bačér)

Večji dodatki

Od 1. maja dalje bodo otroške dodatke obračunavali po novem

Po sklepu skupnosti otroškega varstva bodo v letošnjem letu od 1. maja dalje obično večji otroški dodatki, spremenili pa se način obračunavanja. Novost je v tem, da se pri dohodku na družinskega člana ne upošteva več zgolj osebni dohodek, ampak tudi štipendije, vajenska nagrada itd. V primerih, ko se družina znajde nenadoma v težjih socialnih razmerah, pa se lahko tudi dodeli otroški dodatek.

Po novem gre 1.000 dinarjev otroškega dodatka otroku, če znaša v družini povprečni dohodek na člana 2.200 dinarjev. Po 800 din dobi otrok iz družine, v kateri znaša povprečni zaslužek do 3.000 din, in 400 din mesečnega dodatka otrok iz družine, kjer povprečni mesečni zaslužek ne presega 3.900 dinarjev.

Pravico do povečane denarne pomoči 320 din ima telesno ali duševno prizadet otrok, če je ugotovljeno, da je družina v težjem socialnem položaju, in 150 din dodatka za otroka, ki ima edinega hranilca, če družinski dohodki ne presegajo 1.400 dinarjev in če gre za znatno težji socialni položaj družine zaradi otrokove prizadetosti.

Dimnik postaja nevaren

Pri obnovi Inisa v Bršljunu se je kot nepredvidena težava pojavil dimnik. Sedemdesetmetrski velikan, iz katerega se je malo časa noč in dan vil dim, stoji neuporabljen deset let, medtem pa so ugotovili na njem precejšnje poškodbe.

Dimnik je bil zgrajen za Inis, ki je uporabljal kot glavni energetski vir mazut, nova proizvodnja steklenih izolacijskih materialov pa je zasnovana na drugačni energetski podlagi zato dimnika ne bodo potrebovali.

Ker v Krki menijo, da takrat dimnik ni bil grajen po zdaj-

šnjih protipotresnih zahtevah, obstaja velika nevarnost, da bi se ob potresu sesul na novo tovarno. Vse to je Krko navedlo na temeljito raziskavo, kaj in kako z dimnikom. Studija je naročena pri Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani. Če bodo ugotovili, da so prve ugotovitve utemeljene, bo potrebno velikana zrušiti. Vsekakor bi bilo to okolici in njenemu estetskemu videzu samo v prid.

DIMNIK NI VEČ POTREBEN – Dimnik bivšega Inisa je precej poškodovan in je vprašanje, če se ga izplača popravljati, ko ga nova proizvodnja ne bo potrebovala. Okrog tovarne zdaj skrbno zlagajo vse staro železje, odkar se je Krka lotila izgradnje obrata za proizvodnjo steklenih izolacijskih materialov. (Foto: R. Bačér)

VRTEC ŽE DRAŽJI

Skupščina skupnosti otroškega varstva je 31. marca sprejela tudi predlog novih cen oskrbovalnin v novomeških vrtcih. Ze od 1. aprila veljajo nove, za 28 odst. višje cene. Sprejeta je tudi nova lestvica diferencirane udeležbe staršev pri plačilu oskrbovalnine v vrtcih, ki znaša po ekonomski ceni za predšolskega otroka 2.990 dinarjev, za dojenčka pa 4.200 dinarjev za 24 dni v mesecu. Po novem bodo starši plačali od 25 do 70 odstotkov od ekonomske cene. 25 odst. od polne cene bodo prispevali starši za otroka, kjer je mesečni dohodek na družinskega člana do 2.000 dinarjev, najvišjo vsoto 70 odst. pa tisti z več kot 6.800 dinarji mesečno na družinskega člana. Vmes je še 8 plačilnih razredov, in sicer za vsakih 600 dinarjev nad 2.000 dodatnih 5 odst. od ekonomske cene.

„OKRASKI“ V DOLENJSKIH TOPLICAH

Kar zadeva čistost potoka, ki teče skozi Dol. Toplice, ni kaj očitati, pa tudi kamnite brežine dajejo lep videz. Sprehajalec po lepih stezicah ob parku pa mora imeti močan želodec, da se mu ne obrne ob pogledu na vse tisto, kar „krasi“ grmičje ob vodi. Neverjetno, kako se cele plahte polivinilna znajdejo na vrbinju! Gostov je v Toplicah vselej dovolj, take malenkosti pa hudo motijo. Med drugim motita tudi dva kontejnerja, postavljena na koncu parka pri hotelskih objektih. Iz obeh kontejnerjev se širi hud smrad!

1. MAJA NA JAVOROVICO

Letos je v marcu poteklo 38 let, kar je na Javorovici pod Gorjanci padlo 125 borcev Cankarjeve brigade. V spomin na žrtve bo 1. maja ob 11. uri pri zgornjem spomeniku na Javorovici komemoracija.

Družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Šentjerneje in odbor borcev 5. SNOUB Ivan Cankar vabita na tradicionalno slovesnost s krajšim programom borca NOV, občane in še posebno sorodnike padlih na Javorovici.

IZOBESITE ZASTAVE!

Štáfeta mladosti bo letos potovala po novomeški občini v petek, 24. aprila. Osrednji sprejem štáfete bo pred športno dvorano Marof v Novem mestu ob 12.30, krajše prireditve pa bodo še v kasarni Milana Majcna, v Brusnicah in Šentjerneju. Vsem občanom velja poziv, da že dan pred prihodom štáfete mladosti v Novo mesto, torej v četrtek, 23. aprila, izobesijo zastave na svojih domovih in javnih mestih.

171 JIH JE V ZAVODIH

V preteklem letu je bilo s področja novomeške občine 171 občanov v raznih splošnih zavodih za ostarele. Med temi je bilo 55 samoplačnikov, 45 delnih plačnikov, za 71 občanov pa plačuje oskrbo skupnost socialnega skrbstva. Število ljudi v tovrstnih zavodih se zadnja leta opazno povečuje. Leta 1976 je bilo v splošnih zavodih samo 100 starejših občanov, leta 1979 jih je bilo 111, lani pa kar 60 več.

Vsak 14. občan gasilec

Preteklo nedeljo je bila redna letna konferenca Občinske gasilske zveze v Novem mestu, kjer so ugotovili uspešno delo, a še zmeraj premalo pozornosti družbenopolitičnih organizacij.

Gasilci so ena najštevilnejših organizacij v občini, saj je v 59 društvih vključenih več kot 3.700 članov, članic in mladine. V zadnjem obdobju na območju občine na srečo ni bilo večjih požarov, zato pa je čas, da se preventivnemu delu posveča več skrbi. Društva še danes nimajo načrtov požarnega varstva za svoje okoliše. Veliko je bilo na konferenci govora o neurjenih hidrantih. Večinoma gasilci ne vedo, kje so.

Slišati je bilo pripombe, da so včasih gasilci tarnali za denar,

zdaj tarnajo zaradi opreme. Oseba oprema gasilcev je slaba, saj je na voljo premalo obklev, v katerih bi se lahko približali ognju.

Pripomniti pa je še, da je tudi letos organizacija konference odrekla. Člani številnih materialov, kot so zaključni račun, predlog plana itd., niso dobili z vabilom, da bi lahko gradivo pregledali in dali morebitne pripombe.

Omeniti je še da je Občinska gasilska zveza dobila za dejavnost posebno republiško priznanje, ki jo zavezuje za nadaljevanje uspešnega dela. Upati je tudi, da bodo novomeški gasilci dobro zastopani z desetino IGD Krka na mednarodnem prizorišču, ko se bodo udeležili gasilske olimpiade v ZR Nemčiji. FS

Večinoma nezainteresirani uporabniki

Kvalitetno in odgovorno delo v interesnih skupnostih bo možno, če bodo za delegate izvoljeni „pravi“ ljudje – Vprašljive konference delegacij – Samoupravno planiranje in pravilno financiranje programov še slaba točka

V okviru priprav na 3. kongres samoupravljalcev v novomeški občini je bila pretekli torek tematska razprava o delegatskih odnosih v interesnih skupnostih družbenih dejavnosti. Njihovi predstavniki so ugotavljali, da je v zadnjih letih viden napredek v razvoju delegatskih odnosov v teh samoupravnih skupnostih, v katerih ljudje uresničujemo najrazličnejše skupne interese. Vendar so v delovanju delegatskih skupščin še številne slabosti in pomanjkljivosti.

Težave so predvsem v zborih uporabnikov, kjer se kljub dogovarjanju o izredno pomembnih zadevah komaj dosega sklepčnost skupščin, precej lažje pa je v zborih izvajalcev, katerih delegati tudi bistveno bolje poznajo problematiko.

Med posameznimi delegati in skupnostmi so sicer velike razlike, zato bi morala analiza njihovega dela vsebovati povsem konkretno oceno za posamezna področja in delegacije. Delo pa bi morali spodbuditi tam, kjer so odnosi najslabše razviti. Razvitost samoupravnih delegatskih odnosov v interesnih skupnostih je namreč neposredno odvisna od njihove razvitenosti v temeljnem okolju. Če tu vlada nezanimanje, prihaja delegat na skupščine brez oblikovanih stališč ali pa ga sploh ni. Poleg tega sedanje izkušnje

kažejo, da resneje delajo delegati manjših krajevnih skupnosti ali ene same delovne organizacije, kar postavlja pod vprašaj predvsem učinkovitost dela konferenc delegacij. Razpravljajci so poudarili, da je vprašljivo sestajanje konferenc delegacij pred skupščinami, kar pa je nujno, če hočemo, da bi delegat prišel na skupščino z izoblikovanimi stališči in pripombami.

Vsi razpravljajci so ugotavljali, da imajo slabosti izvor v premalo resnem in kvalitetnem delu v postopku evidentiranja pravih ljudi za delegate na posameznih področjih. Temu bo treba v prihodnje posvetiti veliko več pozornosti, ne le tista dva meseca pred volitvami. Delo delegatov bi morale družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah tudi bolj spremljati, jim nuditi pomoč pri „prebijanju“ skozi obsežna gradiva. Ševeda kaže tudi tu poostri osebno odgovornost za delo. Poleg tega bi moral biti delegat ob sprejemu funkcije seznanjen s tem, kaj sprejema, kaj je bilo na „njegovem“ področju že storjenega in kakšne so možnosti razvoja, predvsem v okolju, katero bo zastopal.

Za povratne informacije bi morali izrabiti res vse možne poti, ne le zbere delavcev in krajanov. Poudarjeno je bilo, da se ta problematika v glasilih delovnih organizacij še vse premalo pojavlja.

Še vedno so problemi tudi s financiranjem programov interesnih skupnosti, saj še veliko manjka do neposredne menjave dela. Poleg tega programi pogo-

sto niso dovolj pripravljene, vse to pa pripomore, da nihče ni odgovoren, četudi jih ne uresničimo.

Z. L.—D.

Vsak dinar dobrodošel

Junija začne v Novem mestu poslovati študentski servis – Honorarno delo korist za mlade in združeno delo

V Novem mestu bo z junijem začel poslovati servis za zaposlovanje študentov in učencev, kakršen že deluje v več slovenskih mestih, dolgoletne izkušnje pa ima predvsem ljubljanski študentski servis. Ustanoviteljica servisa je občinska konferenca ZSMS Novo mesto, zato smo njeno predsednico Darjo Colarič zaprosili, naj spregovori o namenu, obliki dela servisa, o poteku priprav na začetek dela.

„Sklep o servisu pa je dozorel že lani, ko so bili mladi nezadovoljni, ker se v počitnicah niso mogli zaposliti. Vemo, da so delovne organizacije smele sprejeti na počitniško delo le svoje štipendiste oz. dijake in študente z obvezno prakso. Ker bo tudi letos enako, študentski standard pa se z naglim naraščanjem življenjskih stroškov še znižuje, pričakujemo, da bo zanimanje za občasne zaposlitve še večje. Servis kot oblika posredovanja dela sicer ni idealna rešitev, vendar sedaj druge možnosti ni.“

– Kako so stekle priprave, ste imeli težave?

Izdelan je pravilnik in cenik uslug, sedaj pa pripravljamo članske izkaznice, napotnice ipd. Sodelovali smo z že delujočimi servisi, uporabili njihove izkušnje. Dogovorjeno je, da bo servis deloval v okviru Mladinske turistične poslovalnice, ker je tam prostor, možne pa bodo tudi boljše kadrovske rešitve. Kolikor je bil do sedaj govor o servisu, podporo združenega dela že imamo, saj bodo delovne organizacije preko servisa lahko rešile trenutne zagate in nujna dela v proizvodnji, pomanjkanje delavcev v času dopustov. Računamo pa tudi na podporo drugih družbenopolitičnih organizacij in občinskih organov.“

– Servis je za večino v Novem mestu malo poznan. Mlade, predvsem pa združeno delo bo treba o delu servisa podrobneje seznaniti. Kako si to zamišljate?

„Delno je to že storjeno, v maju pa bomo skušali v

združenem delu zbrati potrebe oz. interes po takih honorarnih kadrih, preko šol pa zvedeti za želje mladih.“

V delovnih organizacijah imajo pomisleke, češ da so naše urne postavke previsoke, vendar je treba vedeti, da je to le gola neto ura, brez prispevkov in ugodnosti. Sicer pa je cenik orientacijski, osnova dogovarjanja.“

– Kako naj bi teklo delo servisa?

„Servis bo posredoval usluge največ v času počitnic, pa tudi med letom, odvisno od potreb. Vodil in nadziral ga bo svet, v katerem bodo tako predstavniki servisa in OK ZSMS, kot tudi delegati uporabnikov uslug, občinskega sindikalnega sveta in Skupnosti za zaposlovanje. Potrebe delov-

Darja Colarič: „Servis za zaposlovanje mladih ni idealna rešitev, vendar druge možnosti ni...“

nih organizacij bo sprejemal referent, ki bo v servisu delal in o možnih zaposlitvah obveščal člane servisa. To so lahko vsi redni študentje in dijaki z dopolnjenim 16. letom, ki pa bodo smeli delati le v času počitnic. Za možne zaposlitve se bo dalo zvedeti na šalterju, preko oglasne deske servisa, kandidate pa bomo lahko poiskali tudi doma. V servisu se bo namreč vodila posebna knjiga vseh članov z njihovimi sposobnostmi glede na izobrazbo oz. vrsto šole in željo, kakšna dela bi želeli opravljati.“

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

NAJPREJ SKUPAJ, POTEM PA LOČENO

Za petek, 24. aprila, so sklicani vsi trije zbori občinske skupščine, da bodo skupno obravnavali predlog družbenega plana občine in podoben dokument v regijskem merilu. Po končani skupni seji bosta ločeno zasedala zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela. Medtem ko bodo delegati zbora krajevnih skupnosti pretresali že napovedano poročilo o uresničevanju referendumskih programov na področju komunalnih dejavnosti in dobili informacijo o sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov občinskih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti, pa bo zbor združenega dela imel prvo točko drugačno. Na dnevnem redu je poročilo o realizaciji sredstev pri SIS družbenih dejavnosti za preteklo leto: skratka, gre za presežke.

S PAPIRJEM DO DENARJA — Še do ponedeljka bodo šolarji v vsej občini po delovnih organizacijah in hišah pobirali star papir. Denar, ki ga bodo s tem zaslужili, bodo dobili pionirski odredi na šolah za svoje delo. V lanskem letu so v treh zbiralnih akcijah v občini šolarji nabrali 30 ton odpadnega papirja. Takole pa so ga prvi teden na zbirno mesto peljali trije črnomaljski šolarji.

POSOJILA V ISKRI

V semiški Iskri bodo imeli letos predvidoma na voljo za stanovanjsko gradnjo okoli 5,1 milijona dinarjev. Že sedaj pa je jasno, da ne bo moč ustreči vsem prošilcem, saj je želja kar trikrat več kot denarja. Doslej je prispelo 146 prošenj. Komisija je sprejela sklep, da posamezni prošilci lahko dobi največ 150 tisočakov posojila, kar je pol več kot lani.

KNJIGE IN RAZSTAVE

V lanskem letu je fond knjig črnomaljske matične knjižnice narasel na 15.896 knjig, kar pomeni, da pride v občini 0,93 knjige na prebivalca. Knjižnico z izposojevalnicama v Semiču in Vinici je lani obiskalo 7.815 ljudi, ki so si izposodili skupaj 21.289 knjig. Poleg tega je knjižnica organizirala razstavo okslibrisov, razstavo del Edvarda Kardelja v Črnomlju in Dragatušu ter razstavo lani umrlega pisatelja in političnega delavca Bena Zupančiča.

„Predkongresno“ o kmetijstvu

V pripravah na 3. kongres samoupravljalcev je posebna delovna skupina obdelala vpliv kmeta kooperanta na odločanje in gospodarjenje v Kmetijski zadrugi

Priloge na 3. kongres samoupravljalcev potekajo v črnomaljski občini po načrtu. Celotna dejavnost na tem področju je bila pravočasno zastavljena in vsebinsko določena. V koordinacijskem odboru so zastopane vse družbenopolitične organizacije, občinska skupščina, interesne skupnosti in klub samoupravljalcev. Dobro so svoje delo zastavile tudi vse štiri delovne skupine.

Prva delovna skupina je obdelala pridobivanje in delitev dohodka v Golu, druga skupina je pregledala, kakšen vpliv ima kmet kooperant na odločanje in gospodarjenje v Kmetijski zadrugi; tretja skupina je zadol-

žena za oceno delovanja delegacij in konferenc delegacij v Iskri, GG Črnomelj, IMV, Elektro in v krajevni skupnosti Semič. Četrta in zadnja delovna skupina pa proučuje možnosti za povezovanje osnovnih šol v črnomaljski občini.

Druga delovna skupina se je, kot rečeno, ukvarjala z vprašanji kmetijske proizvodnje. V razpravi so sodelovali tudi predstavniki sindikata vseh treh tozdov Kmetijske zadruge, sekretarji OO ZK v teh tozdih, vodstvo Kmetijske zadruge in predstavniki kmetov kooperantov.

V prvi vrsti se je pokazalo, da dohodkovni odnosi v kmetijstvu niso urejeni oziroma vsaj ne izpeljani od kmeta do temeljne združne organizacije, Kmetijske zadruge vse do sozda Ljubljanske mlekarne, do kamor ta veriga sega. Tako Ljubljanske mlekarne na primer niso niti enkrat iz svojega ostanka dohodka prispevale za razširjeno reprodukcijo delovne organizacije, ki je povezana z njimi.

V razpravi so tudi opozorili na dejstvo, da bi gotovo več kot polovico potrošnikov lahko plačala polno ceno mleka in mesa, za kar sedaj družba daje kompenzacijo, in so predlagali, naj bi za tiste, ki ne morejo plačati polne cene, to kompenziranje uredili na drugačen način, ostali pa naj bi plačali vse.

Kar pa kmete še posebej vznemoljuje, je sedanja neurejenost, stihijska proizvodnja kmetijskih pridelkov, ki ustvarja

ugodna tla za razne špekulacije, tako proizvajalcev kot trgovcev. Tako se kaj lahko zgodi, da bodo kmetje zadrževali pridelke in čakali na višje cene, na trgu pa bo nastalo pomanjkanje. Tako bi morala biti cena za posamezne kmetijske pridelke vsaj približno določena že v času setve ali začetka reje govodi in po tej ceni kasneje pridelek tudi odkupljen.

V občini pa je v prvi vrsti treba urediti pospeševalno službo pri Kmetijski zadrugi; prednost pri nakupu semen, gnojil, gradbenega materiala naj bi imeli čisti kmetje kooperanti, urediti pa je treba tudi kreditiranje zasebnega kmetijstva.

A. B.

„Deklica za vse“

Natran delovni dan hišnika Nika Moravca

Čeprav je Niko Moravec prej šest let delal v kemični čistilnici v Črnomlju, je brez pomišljanja prevzel službo hišnika na osnovni šoli v Vinici. V prvi vrsti se je pred 12 leti tako odločil zato, da se mu ni bilo več treba vsak dan voziti v Črnomelj. Sicer pa je Niko ali tudi Miko, kot ga kličejo, človek, ki zna poprijeti za vsako delo. Prav takega pa taka ustanova, kot je šola, potrebuje.

„Dela pri nas res nikoli ne zmanjka,“ pravi Niko, ki je nekakšna deklica za vse, od kurjača centralne peči do šoferja kombija, s katerim vozi otroke iz oddaljenih krajev v šolo in nazaj domov. „V našo šolo vozimo otroke s Sinjega vrha, Učakovce, Bojanceve, Preloke, od drugod pa se vozijo še z rednimi avtobusi. Zjutraj in opoldne jih sam vozim v šolo, zvečer pa mi pomaga še en

Niko Moravec: „Dela v šoli nikoli ne zmanjka.“

učitelj, da so otroci prej doma, saj imamo na voljo dva kombija,“ je pripovedoval Niko, ki je tistega lepega in toplega pomladnega dne urejeval okolico šole in kuril dračje. „Zima je bila res dolga in mrzla. Kuriti sem nehal ravno 1. aprila, čez zimo pa sem pokuril 90 ton premoga. Sedaj me že čakajo spomladanske opravila, pa tudi popravi v šoli nikoli ne zmanjka.“

Niko je pohvalil šolarje, da mu radi pomagajo, pa tudi sami se mu ponudijo za delo. „Se nikoli mi ni noben učenec rekel, da ne bo delal; čeprav so, tako kot pač vsi otroci, tudi naši razposajeni, včasih pregladni in še vse, kar spada zraven, moram reči, da so dobri in lepo vzgojeni.“

A. B.

Med ljudi, z besedo in zgledom

S programske volilne konference OK ZK Metlika: obsodba zgolj načelnega izrekanja za stabilizacijo, omahovanja, zapiranja v ozke kroge ali celo sektaštvo

V zadnjem letu je osrednja pozornost občinske organizacije Zveze komunistov v metliški občini veljala uresničevanju gospodarske stabilizacije, delovanju in utrujanju političnega sisetam, krepitvi obrambnih priprav in družbene samozasčite, utrujanju vodilne vloge Zveze komunistov in raznim načinom in oblikam delovanja te organizacije v metliški občini.

O tem je tekla beseda tudi na zadnji programsko-volilni konferenci, ko so ocenjevali uresničevanje programske usmeritve občinske organizacije Zveze komunistov ter sprejeli te usmeritve za novo obdobje. Na konferenci so se med drugim zavzeli, da morajo komunisti na vseh področjih z ustvarjalnim delovanjem zagotoviti sprejemne takšnih samoupravnih odločitev in ukrepe, s katerimi bodo v občini lahko najuspešnejše uresničevali zastavljene ukrepe gospodarske stabilizaci-

je, za katero pa so, jasno, odgovorni vsi delovni ljudje in občani, ne le komunisti. Resni-

• Občinska organizacija Zveze komunistov v metliški občini šteje sedaj 550 članov, ki delujejo v 36 osnovnih organizacijah, in sicer v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in v dvanajstih od trinajstih krajevnih skupnosti. V lanskem letu in v prvih letošnjih mesecih so v ZK sprejeli 46 novih članov, v zadnjem letu pa so ustanovili tri nove osnovne organizacije.

Čen prispevek posameznikov pri teh nalogah pa mora biti tisto merilo, po katerem je moč ločiti tiste, ki so v prvih vrstah v borbi za stabilizacijo, od onih, ki se za tako usmeritev le načelno izrekajo, pri njenem izvajanju pa omahujejo. To naj bo tudi merilo za sprotno in stalno aktivnost in učinkovitost ter odgovornost komunistov.

V zadnjem srednjeročnem obdobju so v metliški občini v veliki meri uresničili zastavljene planske naloge, vendar se zavedajo, da jih to ne sme uspatiti, saj jih lahko le še hitrejši razvoj približa republiškemu povprečju. Komunisti so tudi poudarili, da je vprašanje kmetijstva v občini eno najpomembnejših v novem srednjeročnem obdobju, zato je med drugim treba izdelati konkretne občinski program uresničevanja planskih nalog v kmetijstvu in v njem določiti obveznosti in odgovornost združenega dela, Kmetijske zadruge, banke, kmetijsko-

zemljiške skupnosti, interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva in še koga.

Za uresničitev teh in ostalih zastavljenih nalog in smotrov pa je nadvse pomembno, da so komunisti idejnopolitično in akcijsko čvrsti. Čeprav se je delo komunistov v vseh okoljih in na vseh področjih dela v zadnjem letu okrepilo in je bila aktivnost Zveze komunistov v občini zastavljena res široko, pa so v svojem delovanju ugotovili tudi slabosti. Tako je del članov še naprej nedejaven, nekatere osnovne organizacije svojega delovanja niso dovolj prilagodile sedanjim razmeram in nalogam, ponekod se komunisti zapirajo v ozke kroge, namesto da bi idejnopolitično delovali med delavci in občani, kar vodi v sektaštvo. Zato so se na konferenci zavzeli za neposredno delovanje komunistov med ljudmi z živo besedo in v neposrednih stikih. Za vse to pa je treba okrepiti vezi in sodelovanje med občinsko konferenco in osnovnimi organizacijami in tako doseči večjo učinkovitost pri uresničevanju sklepov in stališč najvišjega partijskega organa v občini.

A. B.

* ŠTAFETA *
* V METLIKI *
* Titova Štafa bo prispela v *
* Slovenijo prihodnji četrtek, 23. *
* aprila. Na mostu čez Kolpo pri *
* Jurovskem Brodu jo bodo od *
* ozaljskih mladincev sprejeli mla *
* di iz metliške občine točno ob *
* 12. uri. Osrednja prireditelj bo *
* deset minut za tem v Metliki, *
* program pa bo v Metliki trajal že *
* od 11. ure naprej. Štafa bo *
* nadaljevala pot do Gradca, kjer *
* bo krajši postanek, nato jo bodo *
* predali črnomaljskim mladincem. *

PO BELOKRANJSKIH POTEH — Letošnja kurirčkova pošta je naredila dolgo pot po Beli krajini. Mimo številnih zased so jo varno in hitro prenesli pionirji iz vseh belokranjskih šol. V sredo so jo šolarji iz Semiča pri spomeniku v Gradcu predali svojim vrstnikom, učencem podzemeljske šole.

SPREHOD PO METLIKI

SEKSTET VITIS SE JE predstavil pred kratkim poslušalcem iz Velenja, ko je zapel dve pesmi na srečanju mladih vokalnih skupin. Srečanje pripravljajo že nekaj let Radio Velenje. 18. aprila bo Vitis pel skupaj s tamburaši v črnomaljskem Hotelu Lahinja, 26. aprila pa v Semiču v sklopu razstave belokranjskih vin. Obakrat bodo zraven še recitatorji, tako da bo kabaretni večer „V vinu so resnica, ljubezen in ženske“ še zanimivejši.

IGRALSKA SKUPINA IZ GRADCA se je predstavila domačinom z Nušičevim DR. Igralci so pokazali talent, nabito polna dvorana pa potrebo po prireditelju te vrste. Z igro bodo Gračani obiskali še druge belokranjske kraje in upati je, da jih bo prišlo gledat veliko ljudi, četudi je zunaj toplo in je kmečkih opravil na pretek.

IZVRŠNI ODBOR TURISTIČNEGA DRUŠTVA se je odločil, da razpiše dvoje tekmovalj. Pri prvem bo lahko tekmoval sleherni, ki se mu bo dalo urediti okolico hiše, drugo tekmovalje pa bo namenjeno gostinskim delavcem. Posebna komisija bo ocenjevala postrežbo, prehrano, pijačo, a tudi urejenost lokalov. Najprizadevnejši bodo prejeli plakete, akcija pa bo dala lepši obraz mestu in okolici pa še kakšno lepo besedo ob kozarčku dobre pijače.

VSI, KI IMAJO RADI Tofa, Andreja Šiferja in Janeza Hočevarja — Rifleta, bodo prišli na svoj račun 26. aprila. Ob 16. uri bo Tofov Mopedshow v Gradcu, ob 19.30 pa v Kulturnem domu Edvarda Kardelja v Metliki. Izvajalci obetajo obilico smeha, lepih pesmi in dobre glasbe. Priti bo treba pravočasno, sicer se lahko zgodi, da bo ostal kdo brez sedeža.

10. MAJA pa bo ljubljanski Radio smelal v Kulturnem domu Edvarda Kardelja oddajo Koncert iz naših krajev, na kateri bo nastopil tudi metliški mešani pevski zbor Beti s štirimi pesmimi. 19. maja bo posneta v Metliki še radijska oddaja Veseli tobogan, ki se je že zdaj veselijo malčki iz vrtec in osnovne šole. Ni kaj: nadarjenost Metličanov bo tako predstavljena širšemu krogu poslušalcev.

PA SE NOVICA IZ GOSTINSTVA — Gostišče Veselica je odprto in natakar, čika Jakša imenovan, že prijazno streže vsem, ki kljub slabi cesti zaidejo na hribček nad Metliko. Zapišimo, da redno dela tudi kuhinja, pa se zato ni bati, da bi odšli v dolino lačni in žejni. Z Veselice je lep razgled po Beli krajini, če temu dodamo še mir, ki ga izpolnjuje le petje ptic, je počutje popolno.

metliški tednik

ČRNOMALJSKI DROBIR

USPEŠNO SODELOVANJE — Mladina črnomaljske občine in vse Bele krajine sploh že dalj časa dobro in uspešno sodeluje z vojniki črnomaljskega garnizona na številnih področjih. Ne eni ne drugi se tudi fizičnega dela ne branijo. Tako so zadnje soboto pogozdovali na pobočju Mirne gore. Očtno pa je vojakom, ki bodo slej ko prej odslužili svoj rok in odšli iz teh krajev, več do tega, da bodo rasla drevesa, kot domačim mladincem. Vojakov je na akcijo prišlo 50, črnomaljskih mladincev pa 20. Vsekakor pa je tudi to pohvalno.

SEDAJ PA NA REGIJSKO — Na petkovem kvizu Tito — revolucija — mir v Črnomlju se je v znanju s tega področja pomerilo kar 19 4-članskih ekip.

Med osnovnošolci je največ znanja pokazala ekipa iz Semiča, na višji stopnji pa so se najbolj izkazali tekmovalci iz centra srednjih šol. Ti dve ekipi bosta črnomaljsko občino zastopali na regijskem tekmovalju konec tega meseca v Trebnjem.

KRI ZA BOLNICO — Prihodnji četrtek pripravlja črnomaljski Rdeči križ krvodajalsko akcijo za potrebe novomeške bolnišnice. Tokrat vabijo zlasti krvodajalce iz semiške Iskre, seveda pa bodo dobrodošli tudi krvodajalci iz ostalih delovnih organizacij občine. Avtobus bo odpeljal ob 6.30 izpred črnomaljskega gradu, izpred semiške Iskre pa ob 6.45.

NOVICE IZ KULTURE — Tik pred izidom je poskusna številka glasila občinske kulturne skupnosti. Glasilo bo izšlo občasno, po potrebi, v glavnem pa pred sejami skupščine kulturne skupnosti, da bo delegate po robneje seznanjalo z vsebino na tel. sejah obravnavanih zadev.

Črnomaljski poročevalec

Nekaj težav v prvem četrtletju

V ribniški občini ne bo večjih težav z doseganjem načrtov, če bo uspelo urediti oskrbo v Donitu — Na visoke cene ne vplivajo le večji materialni stroški

Tudi v prvem letošnjem trimesečju gospodarske organizacije ribniške občine po prvih ocenah niso poslovale z izgubo, čeprav so nekatere OZD dosegle precej slabše gospodarske rezultate, kot jih predvidevajo njihovi letni načrti. To so ugotovili na seji usklajevalnega odbora za spremljanje in usklajevanje družbenopolitične aktivnosti pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije pri občinski konferenci SZDL Ribnica, ki je bila 6. aprila.

V Inlesu načrtovane proizvodnje niso dosegli, ker so zaradi pomanjkanja lesa mesec dni stale njihove žage in zaradi uvajanja nove tehnologije v tozkih v Ribnici in Sodražici. Uvoz je bil skromen, izvoz pa še bolj. Izpad proizvodnje nameravajo nadoknaditi s podaljšanjem delovnega časa, uvedbo tretje izmene, za primer novih težav pa imajo pripravljene nove proizvodne programe.

Podobno je v Riku, kjer jim je tudi manjkalo reprodukcijskega materiala in orodja iz uvoza. Načrtovane porasta proizvodnje niso dosegli, čeprav je letos ustvarjeni celotni prihodek za 42 odstotkov večji kot v istem obdobju lani (od tega se je povečal na račun višjih cen za 12 odstotkov).

V Donitu in ITPP imajo težave s preskrbo žice, zato so imeli pri

tkanju za okoli 20 odstotkov manjšo proizvodnjo. Gozdarji so dosegli le 1,2 odstotka letnega plana, čeprav so prejšnja leta v istem obdobju dosegli po 13 oz. 21 odstotkov letnega plana. V Eurotransu je fizični obseg porasel za 8 odstotkov. Komunalni primanjkuje nasipnega materiala, ker ga v kamnolomu v Novi Štiti zmanjkuje, za odprtje novega kamnoloma pa ni denarja. Pri Kmetijski zadrugi je odkup močno upadel. Tozdi Žičnica, Sukno in Trim niso dali podatkov, ocenjujejo pa, da so dobro poslovali.

Lani doseženi gospodarski rezultati vsekakor ne bi smeli uspraviti gospodarstvenikov in politikov ribniške občine. Ne kaže, da bi bilo letos kaj manj težav kot lani, na nekaterih področjih so celo nekoli-

ko večje. Zato bo še vedno potrebno čim boljše gospodarjenje. Predvsem pa je treba zaostri odgovornost za izpolnjevanje stabilizacijskih nalog znotraj vsakega kolektiva, pri vsakem posamezniku, ne pa iskati vzroke za slabosti izven sebe oz. svojega kolektiva, ker to pač ni nobene rešitve.

J. PRIMC

NESKLEPČNA KONFERENCA

Zaradi nesklepčnosti ni bilo programsko-volilne in problematske konference, ki jo je za 3. april sklical občinska konferenca ZSM Ribnica. Na dnevnem redu so imeli med drugim razpravo o kulturni politiki v ZSM, o družbenopolitičnem položaju ZSM v občini Ribnica in volitve novih članov predststva.

BRIGADIRJE ZBIRAJO

V ribniški občini so začele osnovne organizacije ZSM po krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah zbirati brigadirje za maldinsko delovno akcijo „Goričko“. Ribniška delovna brigada „Frana Levstika“, ki bo štela 40 do 50 brigadirjev, bo na akciji v drugi izmeni, se pravi od 19. julija do 8. avgusta. Lokalne delovne akcije pa letos ne bodo organizirali.

SOCIALNI UKREPI

V ribniški občini te dni ugotavljajo, koliko občanov ima za 8-urno delo manj kot 5.100 din osebnega dohodka. Opravili bodo spet analizo nadur honorarcev in se zavzemali za uresničitev načela, da ni dovolj mladine le stipendirati, ampak jo je treba tudi zaposliti. Kaže, da se tudi stanarine ne bodo letos povisale za že sprejetih 31 odstotkov, ampak morda le neke med 12 in 18 odst.

J. P.

RAZŠIRILI CENTRALNO SKLADIŠČE — Z dozidavo centralnega skladišča Inlesa v Ribnici niso pridobili le 3100 kv. m novih skladiščnih površin, ampak še sanitarije, bivalne prostore za delavce in prostore za roletarno ter zastekljivalnico. Na fotografiji: ob svečani otvoritvi skladišč. (Foto: Primc)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCEI

OČIŠČEVALNA AKCIJA — V minulih letih je bolj ali manj uspešno organiziralo akcije za čiščenje Ribnice le Turistično društvo. Letos bo pred 1. majem spet taka akcija, ki pa naj bi po predlogu Turističnega društva ne trajala le en dan, ampak ves teden. V akciji naj bi se sodelovalo le Turistično društvo, ampak še krajevna skupnost, lovska družina, ribiška družina in skupnost za varstvo okolja. V akcijo bodo letos prvič poizkušali pritegniti vse tozde, društva in sploh vse občane.

SPET RIBNIŠKI SEMENJ — Tudi letos bo prvo nedeljo v septembru, se pravi 6. septembra, Ribniški semenj. Doslej je bilo njegov glavni organizator Turistično društvo Ribnica, ki je vleklo voz, ostali pa so se peljali na njem. Zdjaj bodo k organizaciji pritegnili še ostale. Iščejo tudi še pokrovitelja.

V VODI JE SPET ŽIVO — Čeprav so v delu Bistrice, ki teče skozi Ribnico, to zimo poginile vse ribe, je v vodi spet živahno. Narasle spomladanske vode so prinesle iz zgorajnega toka Bistrice v spodnji nove ribe, in sicer predvsem klene, ki jih je zdaj v vodi največ. Postvri, ki jih je bilo včasih tu tudi precej, pa še ni videti.

V GRADU SE NI REDA — Na območju ribniškega gradu, ki postaja kulturno in turistično središče kraja in vse občine, obiskovalec še vedno naleti na razbite steklenice, polvinil, cigaretno škatle, da cigaretnih ogorkov in odvrženih uporabljenih vžgalic niti ne omenjamo. Ribničanje naj bi ta kulturni objekt le bolj varovali, saj bi imeli potem obiskovalci tudi boljše mnenje o kulturi Ribničanov.

— Kaj praviš na ugotovitev, da je bilo lani v ljubljanski regiji organiziranih več zelo uspešnih posvetovanj o kmetijstvu?

— Da naše kmetijstvo od vsega tega ni imelo prave koristi in da bi bilo narejenega več, če bi namesto sestankovanja obdelovali zemljo.

REŠETO

J. PRIMC

NADALJUJEJO POSODABLJANJE CESTE — Komaj je izginil sneg, že so spet začeli z deli pri posodabljanju ceste Kočevje — Dvor. Zdjaj potekajo glavna dela okoli Starega Loga, kjer je stara cesta najbolj ovinkasta. (Foto: Primc)

Samozadovoljstvo je pogubno

„Lakirane“ ugotovitve so slej ko prej lahko le škodljive — Če hočemo imeti visok standard, moramo več ustvariti — Delavci naj ne bodo le okrasek izobražencem

Tudi letos je treba usmeriti glavne napore v stabilizacijo gospodarstva in ustalitev cen. Stabilizacije namreč ne bo, dokler ne bomo usklajili porabe z rastjo dohodka. To je bila osnovna ugotovitev na zadnji seji programskovolilne konference ZK Kočevje, na kateri so za predsednika konference ponovno izvolili Vlada Prebliča.

V poročilih je bilo ugotovljeno, da potuje preveč lesa iz občine oziroma območja GG nepredelane; da bi stalež živine v občini lahko povečali za 100 odstotkov; da bi morali storiti več za razvoj turizma itd. Poudarjeno je bilo, da je treba spremeniti način dela, ki sloni predvsem na sestankih. Moč ZK ni v številu sestankov, ampak v akciji množic.

Nadalje je bilo poudarjeno, da je treba razmere v delovnih organizacijah in drugod ocenjevati stvarno. Te ocene — to velja tudi za organizacije ZK — pogosto ne stoji na trdnih nogah. To dokazujejo nekateri neuspešni referendumi, izsiljeni sestanki in celo prekinitev dela, ki jih je bilo nekaj. Zaostribo to treba odgovornost vseh, predvsem pa vodilnih, od delovodij do direktorjev.

V bogati razpravi je Miha Majerle (OS ZS) opozoril, da je rešitev iz sedanjih gospodarskih težav tudi v boljši delovni disciplini, boljšem izkoriščenju surovin, zmanjševanju neupravičene bolniške in nagrajevanja po delu oz. rezultatih dela. Tanja Svetličič (OK ZSLD) je ugotovila, da se delavci še premalo poslužujejo svojih delegacij; da jih še nimajo za sestavino svojega samoupravljanja in da se tako odpovedujejo oblasti. Meta Kamšek (gimnazija) je poudarila, da stavbo za usmerjeno izobraževanje sicer imamo, vsebinsko pa smo premalo naredili za usmerjeno izobraževanje. Reforma izobraževanja ni stvar šolnikov, ampak združenega dela. Dušan Zamida (OK ZSM) je med drugim opozoril, da je premalo prostorov za interesne dejavnosti in zabavo mladih. Marija Poklač (hotel Pugled) se je vprašala, če je potrebno v Kočevju graditi nove

gostinske zmogljivosti, ko še sedanje niso izkoriščene. Vito Savič (osnovna šola) je opozoril, da je mladina preveč prepuščena ulici in da prestopništvo mladoletnikov narašča ter da je treba hitreje uvajati celodnevno šolo, ki pa bo seveda dražja, kot je sedanja. Lojze Petek (IS OS) je ugotovil, da samoupravne sporazume podpisujemo, a jih dosledno ne izpolnjujemo, čeprav so

temelj našega sistema. Nace Vidrih (hotel Pugled) pa je menil, da v vsej razpravi ni bilo slišati glasov neposrednih proizvajalcev, da je bila vsa razprava podobna „bralnim vajam“ in da je treba najti take oblike dela, da bomo vsi — tudi negovorniki — pritegnjeni v razpravo in reševanje perečih zadev gospodarstva in drugih področij.

JOZE PRIMC

Slabo zavarovano bogastvo

Z velikim odpovedovanjem delavci zgrade tovarno in kupijo stroje, potem pa jih ne zavarujejo proti požaru.

Požarni inšpektor Branko Živanovič je skupaj s predstavnikom postaje milice pred kratkim ponovno pregledal nekatera podjetja v občini Kočevje in vse stanovanjske bloke v Kočevju.

Poročali smo že, da je bil tak obisk v Liku Kočevje 31. marca in da je bilo ob tej priložnosti ugotovljeno, da niso v Liku izvedli nobenega izmed ukrepov, ki jih je inšpektor zahteval z odločbo, izdana že sredi minulega leta. Ugotovitve ob novem ogledu so bile, na kratko povedano, še naslednje: skladiščenje odpadkov, lesa, polizdelkov in gotovih izdelkov je takšno, da omogoča hitro širjenje požara in otežuje ali celo onemogoča gašenje. Žagovino znotraj tovarniške ograje skladiščijo tako, da je možen celo samovžig. Nekateri hidranti so zaprti in ne dajejo vode, v ostalih pa je slab pritisk, nekateri so založeni in nedostopni. Skladišča so prenatrpana in gasilci v nekatere dele skladišč sploh ne bi mogli. Skladiščenje vnetljivih tekočin ni urejeno pravilno. Tudi v lakirnici ni pravega reda...

Le tri dni po teh ugotovitvah je v Liku gorelo!

V Itasu je požarni inšpektor ugotovil, da nimajo pravilno urejenega skladiščenja vnetljivih tekočin in plinov. Na to jih opozarja že pet let, a brez uspeha. Tudi minizirnica ni urejena pravilno, medtem ko

lakirnica je. Na te pomanjkljivosti je opozarjala tudi Itasova služba za varstvo pri delu, vendar kaj posebnega niso dosegli. Kaže pa, da je končno delavski svet le dal vse to v plan.

Dolgo časa so bile težave tudi s Trikonom. Zdjaj so tu vse primerno uredili in inšpektor nima več pripomb, pač pa jih lahko da drugim za zgled.

Pregled stanovanjskih blokov je pokazal, da je ponekod po podstrežjih in kletih preveč razne krame, ki ovira dostop. Ponekod nimajo gasilskih aparatov ali pa jih imajo premalo. Tudi reševalne opreme nimajo povsod. Nekateri stanovalci so v kletih sami in nestrokovno napeljali elektriko. Šanitarna inšpektorica je ugotovila, da ponekod niso pobeljeni hodniki in stopnišča, predstavniki milice pa, da ponekod zvečer ne zapirajo vhodnih vrat in da so parkirišča premalo osvetljena, za kar naj bi poskrbeli stanovalci skupaj s krajevno skupnostjo.

Požarnega inšpektorja smo vprašali tudi, zakaj ne ukrepa ostreje proti tistim, ki ne izpolnjujejo njegovih odločb. Odgovoril je, da prijavljanje sodniku za prekrške ni posebno učinkovito. JOZE PRIMC

Za starše vrtec ne bo dražji?

V prejšnji številki našega lista smo poročali, da bo vrtec dražji, zdaj pa lahko na veselje staršev poročamo, da je skoraj zanesljivo, da vrtec za starše ne bo dražji, se pravi, da cene za varstvo otrok zanje ne bodo višje.

Izvršni odbor skupnosti otroškega varstva je v soglasju z vodstvi občinskih družbenopolitičnih organizacij in izvršnim svetom občinske skupščine Kočevje pripravil nov predlog za skupščino skupnosti otroškega varstva. Po tem predlogu naj bi skupščina delno spremenila svoj prvotni sklep o podražitvi cen v vrtcu. Tudi po novem predlogu bodo ostale v veljavi povečane cene, ker so izračunane na osnovi dejanskih stroškov. Starši bodo plačevali vrtec po starih cenah. Razlika med staro in novo ceno pa bo plačala skupnost otroškega varstva in ne starši.

Vrtcu so torej priznane nove cene, ker bi sicer imel izgubo. Stare cene veljajo namreč že od 1. maja lani. Od takrat do danes pa so občutno porasli stroški energije, hrane, pa tudi osebni dohodki zaposlenih in drugo.

Seja skupščine skupnosti otroškega varstva bo sicer šele konec meseca, kljub temu pa bodo starši za april plačevali vrtec po starim, kar pomeni, da se ne bo upoštevalo že sprejeto povišanje. Skoraj zanesljivo pa je tudi, da že iglasovano povišanje tistega dela cene, ki naj bi jo plačevali starši, v kratkem ne bo uveljavljeno.

J. P.

DROBNE IZ KOČEVJA

NEVARNE STOPNICE — Betonke plošče na stopnicah pri Nami so spet zelo poškodovane. Betonke plošče na njih so razrahljane, razmajane, delno pa tudi razbite. Potrebne so hitrega popravila, da ne bo prej nesreče. Gips na roki, nogi ali celo na glavi ne bo cenejši kot popravilo nekaj plošč stopnišča.

MOCNI PONOČNJAKI — Uspehi nočnih podvigov so spet vidni. Tabla pri mostu z napisom „Rinža“ je odlomljena in prislonsjena na steno bližnje hiše. Na sredo je obrnjena tako, da se napis ne vidi in

— Je srednjeročni načrt sestavljen stabilizacijsko?

— Seveda, saj v njem ni predvidena niti odprava „ovinka smrti“ pri Mozlju.

KOČEVJSKE NOVICE

Nikar računov brez krčmarja!

Samo delavci v združenem delu lahko odločijo, kam s presežki SIS za leto 1980

Presežki SIS vsako leto znova vzbujajo številne skušnjave po njihovi uporabi mimo združenega dela, ki je edino pristojno, da odloča o njih. Čeprav dajejo interesne skupnosti glede tega različne pobude na sejah skupščin, so to samo želje, ki jih združeno delo lahko upošteva ali pa tudi ne. Isto velja za druge predloge.

Za letos priporoča izvršni svet občinske skupščine, v Brežicah, da bi jih v celoti namenili za blagovne rezerve v občini. Tako bi laže premostili motnje v preskrbi z nekaterimi osnovnimi življenjskimi artikli, do katerih bo verjetno prišlo v drugi polovici leta.

Občinska Zveza prijateljev mladine je podprla pobudo SIS za otroško varstvo, da bi del teh sredstev porabili za ureditev otroških baze za letovanje otrok in šolo v naravi. V svojem predlogu omenja, naj se delavci se nanijo z njim in opredelijo po lastni presoji. Imeli naj bi torej vso pravico, da zveže za pobude različnih predlagateljev in se nato odločijo. ZPM v sv. jem predlogu omenja, da se ob čini trenutno ponuja možnost za skupno ureditev poštinskih središč v Izoli z občinami Žalec, Mozirje, Laško in Sentjur. Letos bi kupili zemljišče, do leta 1985 pa bi na njem zgradili na njem najnujnejše objekte.

Zahtevo po izdelavi predlogov za presežke je na izvršni svet naslovila tudi delegacija zbora združenega dela iz Cate-

skih Toplic. Menila je, da bi v prihodnje vendarle kazalo predlagati takšne prispevne stopnje, ki ne bodo omogočale presežkov in vzbujale praznih upov pri tistih, ki do njih niso upravičeni.

Presežki za minulo leto so bili decembra sicer delno poračunani, vendar jih je ostalo še kar precej za „delitev“. V združenem delu se ta čas sprašujejo hkrati o tem, kam se bodo vračale anuitete iz sklada skupnih rezerv. Do njih imajo

Z BRIGADO V KRŠKO VAS IN ARTIČE

Mladinska organizacija v brežiški občini pripravlja za letos dve lokalni delovni akciji. Ena bo v Krški vasi, kjer bodo brigadirji urejali igrišče. Trajala bo en dan. V Artičah načrtujejo dvodnevno akcijo za zemeljska dela ob cesti in okrog prosvetnega doma. Delavnik brigadirjev na obeh akcijah bo enak delavniku na republiških akcijah. Dopoldanskemu delu bodo sledile interesne dejavnosti: športna srečanja z mladimi iz krajevnih skupnosti, izdaja glasil o akciji, srečanje ob tabornem ognju s kulturnim programom. V popoldanskem delu bodo tudi sestanki vseh organov brigade. To bo priprava Brigadirjev za odhod na republiško akcijo.

Ta bo letos v Kostanjevici na Krasu, kjer bo mladina od 19. julija do 8. avgusta gradila vodovod. Iz brežiške občine bo sodelovalo 40 brigadirjev. Pet jih bo delalo v brigadi Rdečega križa. Do zdaj je prijavljenih 38 prostovoljcev, večinoma srednješolcev. Pričakujejo še precejšen odziv v šolskem centru.

prav tako pravico delavci, ki so prejšnja leta združevali svoj denar v tem skladu, torej lahko zdaj tudi odločajo.

J. TEPPEY

Pionirji oživljajo zgodovino

Delegati iz vseh odredov so se zbrali v Dobovi

V Dobovi so v soboto gostoljubno sprejeli delegate in goste 14. občinske pionirske konference. Najprej so jim z recitalom predstavili svoj kraj od začetkov delavskega in partijskega gibanja 1937 do okupacije, izgnanstva in narodnoosvobodilnega boja. Med povabljenici v dvorani so bili tudi nekateri še živeči udeleženci ustanovnega sestanka sokojevske organizacije v Dobovi.

Pionirji so spregovorili o problemih, s katerimi se odredi srečujejo pri vsakdanjem delu, letna poročila pa je občinska Zveza prijateljev mladine izdala v knjigi. Odredi vzorno sodelujejo med seboj in gojijo prijateljske vezi z odredi iz drugih krajev Slovenije in iz sosednje Hrvaške.

Za to priložnost so pionirji z vseh šol v občini pripravili v Dobovi razstavo, posvečeno izgnancem. Zanj so zbrali dokumente, fotografije, dnevnike, taboriščne številke in druge predmete, ki so jih njihovi starši, dedki in babice prenesli iz taborišč. Prihodnje leto, ko se bodo delegati pionirskih odredov srečali na 15. jubilejni konferenci, so sklenili razpravljati o sodelovanju med mladinsko in pionirsko organizacijo, o vključevanju mladincev v interesne dejavnosti pionirjev.

Denar ni vse

O množičnosti in pestrosti društvenega dela v brežiški občini je javnost do zdaj malo vedela. Šele anketa občinske konference SZDL je razkrila, da deluje v društvih skoraj 22 tisoč občanov. Kot člani se združujejo v 168 društvih krajevnih skupnosti in 23 občinskih društvih in zvezah.

Največ jih je v vrstah Zveze prijateljev mladine in Rdečega križa. ZPM ima 6000 članov. Rdeči križ 5227. Po številu članov jim sledijo športna, gasilska, turistična, invalidska in druga društva. Seveda pa njihovega pomena ne gre ocenjevati samo po številu, ampak po delu, ki ga opravijo.

Nedavna problemska konferenca je na primer pokazala, da denar ni vse in da so ponekod tudi brez večje finančne pomoči zelo uspešni. Ljubiteljstvo je tisto, kar jih združuje in jim vliva voljo do dela.

Delegati OK SZDL so s simpatijami ocenili delo društev, katerih problematika naj bi poslej enkrat na leto prišla na dnevni red SZDL. Seveda se tu in tam dogajajo tudi nezaželene stvari, ki naj bi jih društva poskušala čimprej odpraviti.

Na vprašanje, kam je uperjena kritika, je sekretar OK SZDL Stanko Cerjak pojasnil, da je odločanje v nekaterih zvezah še preveč centralistično, foramsko, da društva premalo skrbijo za podmladek, da je opaziti privatizacijo v lovskih družinah, kjer visok gojitveni prispevek onemogoča enakopravno vključevanje občanov in da nekatere zveze, na primer turistična, ne spodbujajo dovolj prostovoljnega dela društev.

Praščiči spodrivajo govedo

Libenškovi z Libne imajo prašičjo farmo

Ko se pri Starem gradu pri Vidmu popotnik odloči, da zavije levo z glavne prometne žile, ki vodi v Pohanco v sosednji brežiški občini, pride navkreber po ozki, zvečine makadamski poti — na Libno. Odpre se čudovit razgled po poljih in vaseh v nižini. Jedrska elektrarna je kot na dlani, ni pa seveda moč prezreti niti smetišč, nameščenih v globokih velikih jamah, ki se kot tujev v očesu zajedajo v polje.

Stefka Libenšek

Na Libni 6 je domačija Libenškovi. Leta 1978 so zgradili sodoben goveji hlev za 18 stojišč in tri bokse. Od lanske jeseni pa se ukvarjajo še s prašičerejo. Toda kako močno žuli Libenčane cesta, ki tega imena pravzaprav ne zasluži, saj je bolj podobna slabemu kolovozu, je pokazal naš obisk. „Dravske elektrarne so dale štiri

milijone odškodnine za napeljava daljnovoda, vendar so pri krajevni skupnosti porabili denar za asfalt drugod,“ jezero pove gospodinja Stefka Libenšek, še preden vzemo, da meri kmetija 14 ha, od tega polovico obdelovalnih površin in drugo. V hlevu imajo privezanih 14 glav govedi. „Pitam tudi bikce. Ne prodamo drugim, čeprav so cene ugodnejše, ker je Agrokombinat tudi nam pomagal,“ pojasni gospodar Jakob. V mislih ima pomoč TOK Kooperacija, ki je pri gradnji hleva priskrbel 11 starih milijonov posojila.

„Nimamo telefona. Živino zdravnik v Breznicah kliče po telefonu z Vidma,“ razgrinja želje in probleme Stefka in doda: „Pozimi okoli dva tedna po kolovozu niso mogli priti z avtom in prikolico po prašičke. Pozimi moramo kuriti, če je v prostoru 50 ali 300 prašičkov.“ Libenškovi izvajajo takoimenovano B fazo; dobijo 7 kg težke prašičke in jih vzredijo do dvajsetih kilogramov. Prostora imajo za 300 prašičev; redijo pa jih od 70 do 100. 24-letni Branko, ki bo nasledil starše, pravi: „Ne splača se majhna količina. Ob 20-odstotni izkoriščenosti našega hleva se sprašujem, kako naprej. Če hočemo, da bo hrane dosti, je treba kmetu res pomagati.“

P. PERC

SKRB VREDNA POSNEMANJA

Upravni organ, pristojen za zadeve vojaških vojnih invalidov in borcev NOV pri krški občinski skupščini, ter občinska zdravstvena skupnost pripravljata samoupravni sporazum, s katerim bodo združevali sredstva za regresiranje rekreacije socialno ogroženih borcev in invalidov. Po tem sporazumu — pričakujejo, da bo podpisan do konca aprila — bodo deležne rekreacije tudi matere in žene padlih borcev. Tem bodo v celoti krili stroške rekreacije, drugim upravičencem pa po posebnih lestvici, vendar regres ne sme presegati stroškov rekreacije. Borci lahko vzamejo s seboj tudi družino, toda otroci pridejo v poštev le, če so telesno ali duševno prizadeti.

Najmanj 10 dni aktivnega oddiha v Strunjanu, Nerezinah in Poreču, kjer ima počitniške prostore krška Počitniška skupnost, ali pa v Banjolah pri Pulju, bo gotovo vsaj malce utrdilo močno načeto zdravje. Tako skrb za borce je pohvalil republiški odbor ZB NOV Slovenije in priporočil, naj grejo tudi drugi po sledih Krčanov.

KADROVSKE POTREBE PONOVRNO NA REŠETU

Že nekaj časa je dobro znano, da mora biti pri zaposlovanju v prvi vrsti prisoten ekonomski vidik. To razglašajo tudi predstavniki občinskih skupnosti za zaposlovanje. Toda v številnih okoljih se vedno ne načrtujejo kadrov. Zato je krški izvršni svet sklenil pozvati organizacije združenega dela, naj ponovno načrtujejo kadrovske potrebe.

Družbeni plan ni seštevek želja

Pri skupni porabi prednost otroškemu varstvu, zdravstvu in izobraževanju

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v krški občini bodo morale uskladiti svoje programe dejavnosti v okviru letne stopnje rasti za največ 3,6 odstotka vse tja do konca 1985. leta. V družbenem planu občine za naslednje srednjeročno obdobje potemtakem ne more biti in ne bo programov in naložb, ki ne bi imeli jasnih virov financiranja.

To je eden temeljnih poudarkov iz sekcijske razprave. Zlasti članica občinskega izvršnega sveta in načelnica oddelka za gospodarstvo Zdenka Lipovž ter podpredsednik IS Igor Dobrovnik sta odločno pojasnila, da je skupno porabo nujno omejiti v stvarnih okvirih. Dobrovnik je opozoril na zapleten položaj gospodarstva, kjer je likvidnost slaba. „Potrebne so pogoste intervencije občinskega rezervnega sklada, ko gre za izplačilo osebnih dohodkov.“

Novi podpredsednik občinskega izvršnega sveta Igor Dobrovnik je poudaril, da je bistveno v usklajevanju glede skupne porabe, komu omogočiti razširjeno reprodukcijo, komu pa enostavno ali še te ne. „Pomembno je poiskati tudi najmanjše notranje rezerve. So osnovne šole, ki so prešle na ogrevanje s kurilnim oljem, imajo pa še vedno kurjače, kot tedaj, ko so kurili še s premogom.“

Kljub vsemu pa bo v teh petih letih deležno posebne skrbi otroško varstvo, zdravstvo in izobraževanje. Predsednik občinske konference SZDL Franc Rakar se je zavzel, da bi proučil, kako približati zdravstveno varstvo. „Ne moremo vedno računati na kritje primanjkljaja iz presežkov.“ Mimogrede povejmo, da izvršni svet podpira zagotavljanje potrebnih dodatnih sredstev; občinska skupnost socialnega skrbstva se tako nadeja 4,06 milijona, skupnost otroškega varstva pa 3,63 milijonov dinarjev pomoči za kritje primanjkljaja.

Predstavnica republiškega urbanističnega inštituta Katja Repič je omenila, da bo zapo-

slovanje do leta 1985 naraščalo po 2,5 odst., nakar bo rast vseskozi padala. Po letu 2000 bo rast le še 1,2 odstotka. Do leta 2000 naj bi se priselilo v občino 5.000 ljudi, če bi hoteli uresničiti zastavljene cilje. Zato bi kazalo skrbno pretehtati, ali

ne bi bilo smotrnejše zaposliti več žena iz občine. Tako bi se lahko izognili dražjemu priseljevanju ljudi, ki jim je treba zagotoviti prostor v vrtcih, šolah in domovih upokojencev.

Zirija pri predsedstvu OK SZDL Krško za podeljevanje Priznanj OF na podlagi 4. člena pravilnika o postopku za podeljevanje častnega priznanja občine Krško

RAZPISUJE

Podelitev častnih priznanj z medaljo J. V. VALVASORJA ZA LETO 1981

- Častna priznanja so namenjena temeljnim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim ter posameznikom za posebno zasluge, izjemni prispevek oziroma rezultate, dosežene v daljšem časovnem obdobju na področju:
 - vsesplošnega družbenega razvoja in krepitve materialne osnove v združenem delu;
 - razvijanja in utrjevanja družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov in delegatskega sistema;
 - za izjemne dosežke na posameznih področjih družbenega življenja.
- V utemeljenih primerih se častno priznanje lahko podeli za izjemne uspehe oziroma posebne zasluge v krajšem časovnem obdobju.
- Predlog lahko podajo delovne organizacije, SIS, KS, družbeno-politične organizacije in društva ter občinska skupščina in njeni organi. Predlog mora biti predložen v pisni obliki in mora poleg vseh podatkov o kandidatu vsebovati podrobno utemeljitev.
- Predloge je treba poslati predsedstvu OK SZDL Krško z oznako: „Zirija za podeljevanje častnih priznanj z medaljo J. V. Valvasorja“
- Rok za predložitev predloga je 15 dni po objavi razpisa.

Zirija za priznanja OF pri predsedstvu OK SZDL Krško

KRŠKE NOVICE

V DOMU ŽIVAHNO — V Krškem v zadnjem času večkrat opazimo plakate, s katerimi „Dom mladih“ vabi na prireditve, ki jih imajo v teh nedavno pridobljenih prostorih na levem bregu Save. Res, da so to večinoma glasbeni večeri s plošč ali v živo, vendar tudi to po svoje prispeva k organizirani izrabi prostega časa.

VRSTA USPEHOV — Z njim so se pohvalili na nedavni letni skupščini gasilskega društva v Leskovcu. Med njimi je bila tudi vrsta tekmovalnih, tako je bila ženska desetina v občinskem merilu že tretjič prva, na republiškem tekmovanju pa je bila druga. Morda bodo ti uspehi privabili med leskovske gasilke poslej več

mladih, saj so na skupščini ugotovljali, da jih je sedaj bolj malo.

BLIŽA SE VRHUNEC — Ta mesec in v maju se bodo v krški občini zvrstile številne kulturne prireditve, ki bodo pripravile amaterske skupine za konec sezone 1980–81. Mešani pevski zbor Vik tor Parma iz Krškega je v minulih tednih nastopil kar dvakrat. Na enen izmed nastopov se mu je pridružil krška godba na pihala, ki ima jutri koncert v Krškem. Čakamo še nastop igralcev senovske Svobode lahko pa računamo na strožji nastop, ki bodo pokazali, kako so od lanske jeseni naprej vadile v krški občini vse bolj številne amaterske kulturne skupine.

Pt ZDRAV CICIBANOV — Udeleženci občinske pionirske konference v Dobovi so v soboto, 11. aprila, pristrčno zaploskali nastopu ovancev iz tamkajšnjega otroškega vrtca. Kulturni spored konference je bil tokrat posevčen 40-letnici vstaje, 40-letnici OF in tovarišu Titu, največjemu vzorniku mladega rodu. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

OLAJŠAVE ZA OTROKE V SOLI — Kmetom, katerih otroci se izobražujejo v kmetijskih šolah, priznava novi odlok o davkih olajšavo v višini šolnine. Za otroke pa, ki se šolajo za druge poklice, je letos upoštevana kot olajšava vsota 2.000 dinarjev namesto dosedanjih 1.200 dinarjev.

BO ZRASEL NOV OBRAT? — Ljubljanska tovarna Izolirka se zanim za gradnjo proizvodnega obrata v rečicah. V njem bi zaposlila 200 delavcev. Dogovori potekajo z izvršnim svetom in kaže, da bi ji lahko očtopili zemljišče v industrijski coni v Sentenartu. Potrebneje namreč pet hektarov zemljišča in možnost za postavitev industrijskega

tira. Delovna mesta se potemtakem še obetajo.

KAM PO NASVET? — Pravno pomoč občanom sicer organizira sidniški svet, vendar ta ne zadostuje. Občani želijo nasvete z raznovrstnih področij, hkrati pa se premalo obračajo na poravnalne svete. Nekateri so dobro zaživel, drugi se ne morejo uveljaviti. Tudi sami so potrebni pomoči, predvsem pa občasnih posvetovanj za predsednike, ki jih do sedaj kljub dobrim sklepom ni še nihče organiziral.

Nasploh v brežiški občini opažajo, da so ljudje o poteh in možnostih pravne pomoči slabo obveščeni, saj imajo na primer na Bizeljskem v ta namen enkrat mesečno organizirane celo uradne ure občinskega sodišča.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Seje so še vedno preveč tihe

Sindikati spodbujajo delavce, da bi odkrito spregovorili o vsem

Razvejeni dejavnosti občinskega sindikalnega sveta ne zmoremo v celoti slediti, zato smo za pogovor o aktualnih nalogah sindikalne organizacije v občini zaprosili sekretarja Sašo Jejiča.

Člani sveta in predsedstva, ki so se udeležili letnih konferenc osnovnih sindikalnih organizacij, so na seji predsedstva kritično spregovorili o vseh. Kakšno je pravzaprav delo teh organizacij?

„Nadrobno analizo letnih konferenc in akcije ‚Zaključni računi‘ bomo še pripravili. Organizacijska usposobljenost osnovnih organizacij je resnično zelo raznolika. Kot primer zgledega dela lahko navedem osnovni organizaciji v obeh Liscinih šivalnicah, v Sevnici in Krmelju, in tudi osrednjo konferenco tega kolektiva. V Liscinih šivalnicah so se v sindikalno delo zagrizle mlade delavke. Marjeta Repše v Krmelju, denimo, kot predsednica sproti izpelje slaherno obravnavo.“

Konference so tudi usmeritev za naprej, nekakšen kazipot za celotno delo, koliko se odraža življenje in delo v teh načrtih?

„Očitna so vprašanja, ki ne zajemajo le dela sindikalnih organizacij. Zasedli smo lahko občutene razprave o različnih možnostih pridobivanja dohodka, kjer s se takim naprežanjem na kraju vseeno ni zelenih uspehov, ker naši delovni usmeritvi industrije tega trg ne priznava. Zato ocenjujemo, da so akcije ‚Zaključni računi‘ vseeno iz leta v leto bolj izpeljane. Strokovne službe domala povsod pripravijo gradivo, kar, žal, ne velja za tako imenovano negospodarstvo.“

In vendar delavci ne razpravljajo zadosti? „Srečujemo se s problemom, o katerem je govoril že predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner. Nekakšna apatičnost je nedvomno tudi posledica težjih ekonomskih razmer. Kot sem že omenil: delavci se lahko naprezajo do skrajnih meja, a dohodka ni. Velik napredek je, da

so tudi ob prilikah, kot so bile konference osnovnih organizacij in obravnave zaključnih računov, spregovorili vsaj ponekod o dohodkovnih odnosih in družbenoekonomskih odnosih nasploh. Pomembno je, kako osnovna organizacija zastavi delo.“

K temu lahko mnogo prispeva izobraževanje?

Sašo Jejič: „O pomanjkljivosti in tudi uspehih spregovoriti odkrito!“

„Prav na to smo mislili pri sestavi finančnega načrta občinskega sveta. Občutno več denarja naj bi namenili izobraževanju, kjer želimo sprva zajeti člane predsedstva in izvršnih odborov.“

Na seji predsedstva je bilo omenjeno večje število delavcev pri zasebnikih, ki so se zatekli po pomoč k pravni svetovalki pri občinskem svetu. Kako jim boste pomagali?

„Dogovarjamo se že tudi za sodelovanje z upravnimi organi. Tako terjamo, da se ponovi postop-

pek za ustanovitev pogodbeno organizacije združenega dela, ker sprva ni bil k delu pritegnjen predstavnik sindikata. Zavzeli se bomo, da obrtnica, ki je vrnila obrt, ne bo dobila ponovnega dovoljenja. Kjer z delavci ne bodo ustrezno ravnali, sindikat ne dal dovoljenja za zaposlovanje delavcev.“

A. ŽELEZNIK

ZAKAJ SE PRAŠI?

Neveščeno prašenje po Sevnici, posebno po Šmarju in blokovskem Naselju heroja Maroka, jezi pa tudi Boštanjčane iz Jugotana, je bilo povod delegatskemu vprašanju na seji vseh treh zborov občinske skupščine 9. aprila. Delegete iz Jutrjanke zanima, kaj je vzrok temu prašenju. Sprašujejo se, ali je temu kriva tehnologija ali nemarnost delavcev.

MARLJIVI LOČANI

V loški krajevni skupnosti svojih delovnih uspehov ne obešajo na veliki zvon. Lani so poasfaltirali ulice po Račici in Bregu. Električno so potegnili do treh oddaljenih hiš blizu naselja Radež. Razborčani so v minulem letu uredili mrliško vežico. V Račici in Lohki so razširili tudi javno razsvetljavo.

JASNIČ GOVORNIK TABORNIKOM

Osrednja prireditelj ob 30-letnici odreda Treh smrek kot najstarejši slovenski taborniški enoti bo v Sevnici 24. maja. Slavnostni govornik bo predvidoma izvršni sekretar predsedstva CK ZKS in predsednik Zveze tabornikov Slovenije Ljubo Jasnič.

DOPISNIKI LE V SEVNICI

Akcije tisoč delavcev – sodelavcev Delavske enotnosti za dopisnike so se v Posavju udeležili le v sevniki občini. Komisija za obveščanje pri občinskem sindikalnem svetu pripravila ustanovitev aktiva organizatorjev obveščanja. Pripravljajo izdajo biltna.

Bili so lepi časi

Fanikini spomini na taborniško kuhinjo

Sevniški taborniki so svoje čase Faniki Markl iz Radne rekli kar mama. Fanika pa je bila le ena mnogih, ki je v treh desetletjih pomagala tej organizaciji.

Verjetno ne bi zašla v taborniško kuhinjo, če je takratni vodja žage, sedanjí predsednik občinske konference ZK v Sevnici Slavko Štrukelj, tabornikom ne bi „posodil“, tako so namreč tisti čas imenovali brezplačni dopust. Marklova ima na to delo vseeno prijetne spomine. Še danes ne more prehaliti marljivosti fantov, ki so, to vedno poudari, prvo, kar so storili ob prihodu na novo taborišče vedno najprej sezidali peč. Dobro je bilo, če se je v bližini našla kakšna opeka, sicer so uporabili kamne. „Fantje so bili v kuhinji sila spretni.“ Še danes priznava pravo mojstrstvo pri pečenju palačink Miru Blazniku, sedanjemu diplomiranemu arhitektu v Ljubljani.

„Hrana je bila preprosta, dali pa smo si opravka z njo,“ pove, kako je bilo npr. za zajtrk v še tako skromnih časih vedno kaj zraven. Fanika je cenila tudi prostovoljno delo mladih. Visek je bila gradnja taborniškega doma. Nerada kaj pograja, vendar meni, da takšne delavnosti med današnjo mladino ni več.

A. Ž.

Fanika Markl: „Delati so znali!“

SKLADIŠČE V ŠOTORU – Donit TOZD Tesnila iz Velike Loke ima velike težave zaradi pomanjkanja skladiščnih prostorov. Zato so se v tem tozdu odločili, da bodo naredili skladišče v šotoru, kakršne dela Induplati iz Jarš. Skladišče bo veljalo 200.000 dinarjev, veliko bo 150 kvadratnih metrov, naredili pa ga bodo že na koncu tega ali na začetku drugega meseca.

Kako pomagati poplavljenecem?

Akcijo za pomoč prizadetim v poplavah bo vodil koordinacijski odbor – O izgubah v IGK s polno politično odgovornostjo – Direktorji dobili podporo

Mimo kadrovske problematike in družbenopolitične aktivnosti je bilo na skupni seji predsedstev sindikata in Socialistične zveze največ govora o pomoči pobrateni občini Obrenovac, ki so jo precej prizadele nedavne poplave, in o gospodarskih težavah v industriji gradbene keramike na Račjem selu.

njih za sanacijo tega tozda objavljeno na tretji strani).

Na seji je tekla tudi razprava o kadrih, med drugim o razpravi za direktorje v IGK, GOP in Gozdnem gospodarstvu. V obsežni in odkriti razpravo so dobili podporo vsi dosedanjí poslovodni organi, rečeno pa je bilo, da bo treba v teh tozdh oziroma delovnih organizacijah bolj kot doslej spremljati, kako teče družbenopolitična aktivnost. Opaziti je bilo namreč, da v njih niti sindikat ne deluje tako, kot bi moral.

V okviru priprav na III. kongresu samoupravljalcev so se v trebanjski občini odločili, da jih bo na njem zastopala Jana Pterovac, ki je bila doslej izredno aktivna na družbenopolitičnem področju.

J. S.

POPRAVEK

Nedavno smo poročali, kako so v Gorenjih Laknicah ob pomoči Elektra napeljali novo električno napeljavo. Žal smo se zmotili in zapisali, da so bili tam električarji iz Novega mesta, v resnici pa so Lakničanom pomagali električarji Elektra iz Krškega, delovodstva Sevnica, izpostava Sevnica. Za napako se vsem prizadetim opravičujemo.

KAKO VE LIKA RADIRKA BI BILA POT RE BNA?

Za direktorja IGK se je na razpisu prijavil menda tudi neki gumar. Eden izmed članov političnega organa, ki je ocenjeval primernost kandidatov, je med drugim dejal, da bi bila ta stroka kar primerna. Saj bi lahko izdelal tako veliko radirko (gumico), ki bi izbrisal vse dosedanje dolgove in izgube tega tozda. Žal se člani tega organa niso navdušili za njegov predlog.

BRIGADIRJI GREDO NA MORJE

Priprave na letno šolo v naravi so v trebanjski šoli v polnem teku. Ker so zanjo spremenili lokacijo, morajo biti pripravne nekoliko bolj obsežne, saj je na novi lokaciji kar precej dela.

Pri delih bodo pomagali tudi brigadirji, ki bodo v teh dneh že drugič odpotovali v Pavičine pri Pulju.

PO SLEDI MOKRE NOGE

KAR DVA DNI IN DVE NOCI so bile prižgane žarnice v novih mokronoških blokih. Hvale vredno je seveda, če so graditelji na ta način preizkušali električno napeljavo v njih, malo manjše hvale pa bi bilo vredno, če bi stroške dolgotrajnih preizkusov morali plačati novi stanovalci, ki se bodo kmalu vselili vanje. Vendar pa, naj bo tako ali drugače, to nikakor ni prispevek k varčevanju z energijo.

naj kar takoj pridejo z astattom in drugimi pripomočki.

ČE NA VOGALU ISKRE RES VRTAJO ZA NAITO, potem bodo Mokronožani še nekaj časa potrpeali in bodo tudi plačevali morebitne poškodbe na podvozjih avtomobilov. Če pa gre pri tisti jami za malomarnost cestarjev ali komunalcev ali kogarkoli, ki je pač odgovoren za urejanje cest v Mokronogu, potem si žele, da bi te ljudi čimprej videli v svojem kraju, po možnosti

Z N A M E T N I T I „STRELOSTOLP“, KOT PRAVIJO Mokronožani zgradbi v središču, ki bo kmalu podobna znamenitemu stolu v Pisi, je spomeniško zaščiten. Vendar zanj kaj več ni bilo narejenega, zato grozi, da se bo kljub svoji znamenitosti in veličastju zrušil. Ker tak, kot je zdaj, ni v okviru Mokronogu, si žele, da bi odgovorni končno povedali, kaj bodo naredili z njim.

HISA JE KOT IZ ŠKATLICE, bi človek rekel za novo Induplatjevo tovarno v Mokronogu. Toda okolica, ki jo urejajo že dolge mesece, nikakor ne more dobiti bolj spodobnega videza. Seveda je to velika škoda, saj bi zdaj v okolici tovarnice že rasle rože, če bi se urejevalci nekoliko bolj potrudili in pohiteli z deli pri urejanju.

TREBANJSKE NOVICE

SEVNIŠKI PABERKI

„BANANA BAR“ UREJEN? Ob poročilu inšpekcijskih služb je delegat v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine v imenu sindikatov izrazil začudenje, kako more poslovati kiosk nasproti spomenika padlim borcem. Nima ne stranišča ne tekoče vode. Sanitarna inšpekcija za celotno Posavje ugotavlja, da niti ena zasebna slaščičarna ne ustreza predpisom. Kako morejo potemtakem poslovati?

lesenega mostu čez Savo, je odpadla ta, od lani prepovedana bližnjica. Problem mostu je sprožil razpravo na zadnji seji občinske skupščine. Povedano je bilo, da otroci zlezajo po deski do navpičnih opornikov splezajo navzgor in jo mahnejo čez most, ki je sicer trikrat pregrajen. Deska za tak „prehod“ je res pod mostom. Starši bi morali otrokom resnično zabičati, da ne bi izivali nesreče na takšen način.

So pa že morale biti zanimive novice, ki sta jih soferja Gorjanec skozi okenca svojih avtobusov izmenjavala ob srečanju na cesti pri Krmelju! Ne vem, kako je bilo z drugimi potniki zaradi četrtne zamude, ki sta jo s tem povzročila, zase vem, da sem bil kriv za odpoved seje v Sevnici...

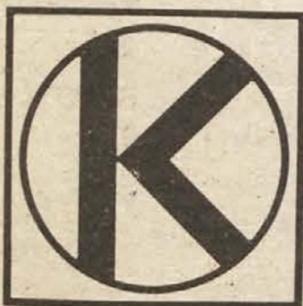
NAKUPOVALNI IZLET? Sevniško društvo upokojencev je znano kot prireditelj izletov po številnih naših krajih. V sredo, 23. aprila, pripravijo izlet v Lipnico, Gradec in nazaj po „vinski cesti“ čez Jurija. Posebno Lipnico je znana podobno kot Ponte Rosso v Trstu, kjer trgovci umejo koga tudi obrniti. Zeleli bi, da cilj izleta ne bi bilo le nakupovanje.

POMOČ SODELAVCU – Dolga zima je kmetom nakopičila obilo del, ki bi jih sicer lahko bolj zlagoma opravljali daljši čas. Tovariši na delu v tovarni si tako ob večjih delih, med seboj pomagajo. Tako so v soboto sodelavci iz Kopitarne prispevali na pomoč kurinju Rudiju Ameršku v vinogradu na Ostrešju. Vseh kopačev je bilo kar 27.

LAHKOMISELNOST – Ko se je pred nedavnim podrl del starega

SEVNIŠKI VESTNIK

25

KRKA

KRKA, Tovarna zdravil, uspešno uresničuje razvojne načrte. V letu, ko praznujemo 25 let obstoja, obveščamo javnost, da končujemo z deli na novih sodobnih obratih, kjer bo stekla proizvodnja povečanih količin osnovnih farmacevtskih surovin, kot so antibiotiki, encimi itd. Osnovne fermentacijske volumne bomo povečali za preko 60 %. Celotna oprema je najsodobnejša, z merilnimi napravami in regulacijo. Novi obrati bodo pričeli z obratovanjem v začetku junija letošnjega leta.

V teh novih obratih bomo potrebovali nove delavce, zato

OBJAVLJAMO PROSTA DELA IN NALOGE:

1. 5 obratnih vzdrževalcev
2. 40 procesničarjev

Pogoji:

pod 1 – kvalificirani elektromehaniki, strojniki ali ključavničarji z dvema letoma delovnih izkušenj

pod 2 – končana osnovna šola. Poseben pogoj: Zaradi 3-izmenskega kontinuiranega dela lahko ta dela opravljajo le moški z odsluženim vojaškim rokom.

Naloge procesničarjev zahtevajo 1-letno usposabljanje, po katerem si delavci pridobivajo interno kvalifikacijo. V času usposabljanja so delavci nagrajeni skupaj z dodatkom za 3-izmensko kontinuirano delo z akontacijo osebnega dohodka v višini 8.100 din, po opravljenem preizkusu po usposabljanju pa z 9.100 din.

Naloge vzdrževalcev ob enakih pogojih dela pa so nagrajene z 11.000 din.

Kandidate vabimo, da svoje ponudbe dostavijo kadrovski službi v 15. dneh od dneva te objave.

Poleg že naštetih obratov pa teče tudi izgradnja obrata steklenih izolacijskih vlaken, ki bo predvidoma pričel z obratovanjem konec leta 1982. Po končani izgradnji bo obrat zaposloval okoli 160 delavcev, pretežno kovinarske stroke. Že v času izgradnje pa potrebujemo nove sodelavce, katerih pričetek dela načrtujemo v zadnjem četrletju letošnjega leta.

Načrtujemo zaposlitve delavcev za naslednja dela in naloge:

1. Vodjo zmesarne
2. Dežurne električarje
3. Električarje jakega in šibkega toka
4. Procesničarja

Pogoj za zasedbo del in nalog so zaključene poklicne šole ustrezne smeri.

Interesente vabimo, da se oglasijo na informativni razgovor v kadrovske službe.

**DELAVCI KRKE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM OB 40. OBLETNICI VSTAJE,
ZA DAN OF IN ZA PRAZNIK DELA – 1. MAJ!**

TELEVIZIJSKI SPORED

17. IV. petek

1

8.45 TV V SOLI: Koledar, Pravljica, Ruščina, Sportna rekreacija in zdravje, Nega bolnika na domu

10.00 TV V SOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute

15.10 POROČILA

15.15 ŠVEDSKA: KITAJSKA, prenos namiznoteniškega dvoboja moških s Spensa

JUGOSLAVIJA: SOVJETSKA ZVEZA, prenos namiznoteniškega dvoboja žensk s Spensa

17.45 RISANKA

17.50 ČEZ TRI GORE: KVARTET SPEV

18.20 OBZORNIK

18.30 MANJ ZNANI SAH

Da bi vzbudili še večje zanimanje za bitke na šahovski deski, bodo televiziji današnja oddaja posvetili prikazu zgod in anekdot, za katere so skozi desetletja poskrbeli veliki šahisti.

18.50 PRAVILNA IZBIRA IN NAMESTITEV SVETILK

19.00 NE PREZRITE

19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 USTVARJANJE TITOVE JUGOSLAVIJE

21.05 T. Mann: BUDDENBROOKOVI

22.05 V ZNAMENJU

22.20 NOČNI KINO: KAJ SE JE ZGODILO S PUNČKO JANE

Ameriški film z gornjim naslovom so že pred leti vrteli po slovenskih kinih; kdor ga je že videl, temu se

najbrž ne bo ljubilo ob tako poznih urah posedati ob malih zaslonih. Gre pa za delo, ki je vredno ogleda; pritegneta zlasti izvrstni igri Bette Davis in Joan Crawford. Vsebine te grozljivke, ki jo je 1961 režiral Robert Aldrich, ne bomo povzemali, dodajmo le, da ob omenjenih igralkah nastopa še Victor Buono in Marjorie Bennet.

2

16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Z našega zornega kota - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Glasbeni klub - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabavnoglasbena oddaja - 20.50 Zagrebška panorama - 21.10 Družina in družba - 21.55 Jugoslavija: Poljska (posnetek namiznoteniškega dvoboja moških s Spensa) - 22.25 Pregled Spensa

18. IV. sobota

1

9.10 POROČILA

9.15 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI

9.25 KAPITAN KUK, slovaška pravljica

9.35 F. Rudolf: 40 ZELENH SLONOV

9.55 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE

10.25 PALČKI NIMAJO POJMA

10.55 VARSTVO PRI DELU: TRAKTOR

Predlani so traktorji pokopali 38 kmetov, lani je pod temi nepogrešljivimi stroji umrlo še več ljudi, zato se zastavlja vprašanje, kako preprečiti tako veliko merijo po slovenskih poljih, travnikih in gozdovih. Današnja oddaja bo prikazala večino nepravilnosti, ki botrujejo tako žalostni bilanci.

11.10 CAS, KI ŽIVI: UPOR NA RUŠILCU

11.40 EMILE ZOLA

12.40 POROČILA

15.25 ŽELJEZNICAR: RIJEKA, prenos nogometne tekme

17.20 RISANKA

17.35 POROČILA

17.40 SNEŽICA IN ROŽICA, vzhodnonemški mladinski film

V vasi, ki so jo ljudje zapustili v strahu pred zlobnim gozdnim duhom, živita pri ovdoveli materi hčerki Snežica in Rožica. Na sejmu v sosednji vasi sta srečali dva čedna lovca, ki se ponudita, da raziščeta zadevo z duhom. Fanta nimata sreče, duh ju začara v medveda in sokola, v človeka pa bi se spremenila spet, ako bi ju kdo ljubil v živalski preobleki. Kot v pravljici kajpak nastopita sestri in vse se srečno konča. Po istonaslovni pravljici bratov Grimm je film posnel Siegfried Hartman, igrajo pa Julie Juristova, Katrin Martin, Pavel Travnicek, Bodo Wolf, Hans P. Minetti in drugi.

18.50 NAŠ KRAJ: PRELOKA

Na Preloki in v drugih vaseh krajevnih skupnosti ob Kolpi si na moč želijo sodobne ceste, sicer bodo mladi še naprej zapuščali te kraje. Oddaja, ki jo je pripravil novinar Janez Pezelj, pa bo govorila še o drugih stvareh, prikazala bo preloški gasilsko-kulturni dom, dejavnost ene najboljših belokranjskih folklornih skupin, načrte za kmečki turizem itd.

19.05 J. Ribičič: MIŠKOLIN

19.10 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 STARI BEOGRAD, zabavnoglasbena oddaja

20.55 MODNE NOVOSTI

21.00 CIRKUS

21.30 KORAK S POTI, ameriški film

Trije kameradi iz korejske vojne so po prihodu domov lačni, zato se odločijo oropati menjalnice. Izkušeni so dovolj, zgodba o njihovem nečednem početju pa je zastavljena tako, da se junaki gledalcem celo prikupijo. Film je pred desetimi leti posnel Bernard McEveety, glavne junake pa igrajo Peter Falk, Peter Lawford in Vic Morrow.

23.05 TV KA ZIPOT

23.25 POROČILA

2

14.45 Test - 15.00 Jugoslavija: Madžarska (prenos namiznoteniškega dvoboja moških s Spensa) - 17.00 Narodna glasba - 17.30 Na vrat na nos - 18.30 Kitajska: Japonska (moški) in Jugoslavija: Koreja (ženske) - prenos namiznoteniških dvobojev s Spensa - 20.30 Gradovi iz blata - 21.20 Poročila - 21.30 Človek in zakon - 22.00 Športna sobota - 22.20 Pregled Spensa - 22.50 Koncert violinista Leonida Kogana v novosadski sinagogi

19. IV. nedelja

1

9.10 POROČILA

9.15 ŽIVZAV

10.05 NA VRAT NA NOS

11.10 TV KA ZIPOT

11.30 NARODNA GLASBA

12.00 KMETIJSKA ODDAJA

13.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN

14.15 DANES NAM MAKE DONIJO SONCE VZHAJA, dokumentarna oddaja

14.45 POROČILA

14.50 NEZVESTE, italijanski film

V visoki italijanski družbi na začetku petdesetih let je veljalo pravilo, kdo bo koga, pri teh

prestižnih odnosih pa je bilo skakanje čez plot vsakdanje početje. Skandali so ostajali za zaprtimi vrati. Film, ki sta ga 1952 posnela Steno in Menichelli, pa ta vrata odpira z zanimivo zgodbo. Igrajo Gina Lollobrigida, May Britt, Anna - Maria Ferrero, Pierre Cressoy, Marina Vlady, Irene Papas in drugi.

16.30 ŠPORTNA POROČILA

16.40 KOLINSKA SLOVAN: MAGDEBURG, prenos rokometne tekme

18.05 SEŠTANEK V NEBOTIČNI KU

19.10 RISANKA

19.24 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 M. Milankov: SVETOZAR MARKOVIČ

21.30 ZANIMA ME

Prvi prispevek tokratne oddaje, ki so jo s predlogi izoblikovali gledalci,

bo govoril o človeku invalidu, ki je zmogel toliko volje in moči, da je na invalidskem vozičku dosegel srednjo in visoko izobrazbo. Tudi zaposlil se je. To je dipl. pravnik Marjan Grušovnik. Zatem bo beseda tekla o zdravlilih, ki so človekov prijatelj, pa tudi hud sovražnik.

22.00 V ZNAMENJU

22.30 ŠPORTNI PREGLED

2

16.00 Nedeljsko popoldne - 19.00 Če bo igrala Jugoslavija, bodo s Spensa prenašali polfinalni namiznoteniški dvoboj, sicer pa bodo na sporedu ustaljene nedeljske oddaje - 20.30 Zakaj imam rad jazz - 21.30 Poročila - 21.40 Satyricon (italijanski film)

20. IV. ponedeljek

1

8.45 TV V SOLI: Koledar, Matematika, C. Prica: Balada o Romih, Glagolica

10.00 TV V SOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute

14.55 TV V SOLI, ponovitev

17.15 POROČILA

17.20 VRTEC NA OBISKU: CICI-BAN IZLETNIK

17.35 GROF, burleska Charlieja Chaplina

18.00 PRED IZBIRO POKLICA: POKLICI V LETALSKEM PROMETU

Jugoslovanski letalski promet je nproti živahnega razvoja, zato je

stalna potreba po usposobljenih delavcih, ki lahko skrbijo za nemoteno delo na letališčih in za varne polete. Primanjkuje v glavnem letalskih mehanikov in pilotov, oddaja pa bo prikazovala tudi druge poklice, brez katerih si ni mogoče zamišljati letalstva.

18.35 OBZORNIK

18.45 MLADINSKA ODDAJA

19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 V. Pečjak-B. Grabnar: TRE-TJE ZIVLJENJE

Ljubljanski televiziji so poskrbeli za ekranizacijo drame, za katero sta scenarij spisal Vid Pečjak in Boris Grabnar. Gre za znanstvenofantastično zgodbo (dogajanje je postavljeno v Ljubljano okoli 2200), ki govori o človekovi odvisnosti od znanosti, saj slednja zlahka ruši, spreminja ali celo odstranjuje zakone, ki jih je postavila največja

mojstrica - narava. Dramo je režiral Mirč Kragelj, glavno vlogo pa igra Jožica Avbljeva. Dodajmo še, da je bila drama na letošnjem berlinskem festivalu odlikovana z veliko mednarodno nagrado Prix future.

21.25 KULTURNE DIAGONALE

22.05 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Bajke daljnih ljudstev - 18.00 Enci menci - 18.15 Zbliževanja - 18.45 Glasbena medigra - 18.55 Prenos hokejske tekme s svetovnega prvenstva skupine A iz Goeteborga - 19.40 Prenos finalnih namiznoteniških dvobojev za moške in ženske s Spensa - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Ameriške novele

21. IV. torek

1

9.00 TV V SOLI: Koledar, Kukšno vodo pijemo, Zgodba, Dnevnik 10

10.00 TV V SOLI: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute

10.00 TV V SOLI: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute

16.10 ŠOLSKA TV: Uničenje je večno, Plavanje

Prvi prispevek bo sestavljala nenavadna botanična zgodba o orjaškem pridu dodu in leski. Dodo je že izumrl in to tedaj, ko so na otok, kje je živel, prišli ljudje. Zdaj umira še leska na tem otoku, in to zato, ker noben drug ptič ne more pravilno raztrsti njenega semena. Namen zgodbe je jasen: s porušenjem naravnega ravnotežja je hkrati uničenih več živih bitij, kot bi si kdo mislil. Zatem bo govor o tem, kako se je moč najlaže naučiti plavalnih tehnik kravla in delfina, plavalnega obrata in štafetnega skoka. Dodan bo tudi podatek o reševalnem plavanju.

17.10 POROČILA

17.15 KAPITAN KUK

17.25 PTUJ 80

17.55 PISANI SVET: KAKO SEM POSNEL FILM

Oddaja bo govorila o tem, kako mladi v različnih starostnih obdobjih dojemajo film, posebno še tisti, ki imajo izrazitejšo nagnjenje do filmske ustvarjalnosti in sčasoma tudi sami poskusijo posneti dogajanje na filmski trak.

18.25 OKROGLI SVET

18.35 OBZORNIK

18.45 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA

19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 AKTUALNA ODDAJA

20.55 J. Allen: DNEVI UPANJA

21.55 V ZNAMENJU

22.10 IZ KONCERTNIH DVORAN - J. Haydn: LETNI CASI (POLMLAD)

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Književni klub - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 Dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Neobvezno - 21.40 Zagrebška panorama - 22.05 Iz arhiva šolske TV

22. IV. sreda

1

9.20 TV V SOLI: Koledar, Samogorsko pogorje

10.00 TV V SOLI: Biologija, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute

17.35 POROČILA

17.40 F. Rudolf: 40 ZELENH SLONOV

18.00 VELIKE RAZSTAVE

18.30 OBZORNIK

18.45 REPUBLIŠKA REVIIJA ZAGORJE 80

Na sporedu bo prva od petih oddaj, ki bodo predstavile mladinske pevske zборе, ki so nastopili na lanskem 7. reviji v Zagorju. Sodelovalo je nad 50 mladinskih, otroških in dekliških zborov.

19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

20.00 FILM TEDNA: POŠTNA KOČIJA

Osem potnikov, pravcata mešanica nenavadnih značajev, potuje s pošto kočijo iz Tonta v Lordsburg. To se dogaja na ameriškem Divjem zahodu, na dolgi poti belce čaka Geronimo z Apači, dogodivščine si kar sledijo. Taka je na kratko vsebinska zasnova ameriškega vester- na, ki ga je 1939 režiral John Ford.

Gre za film, ki je pravcati vzorec dobrega akcijskega filma, uvrščajo ga med najboljše filmske stvaritve sploh. Scenarij zanj je spisal Dudley Nichols, igrajo pa Claire Trevor, John Wayne, Endy Devine, Thomas Michell in drugi.

21.35 MINIATURE: IVAN MRAK

21.55 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Kaj je novega pod streho - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Amaterski studio - 19.30 Dnevnik - 20.00 Športna sredi - 23.00 Dnevnik

23. IV. četrtek

1

9.00 TV V SOLI: Koledar, Rojstvo, Človekovo telo, Obiščimo letališče

10.00 TV V SOLI: Umetnost, Risanka, OZN, Risanka, Predšolska vzgoja, Zadnje minute

16.30 ŠOLSKA TV: Uničenje je večno, Plavanje

17.30 POROČILA

17.35 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE

18.05 MOZAIK KRATKEGA FILMA

18.30 OBZORNIK

18.40 MLADINA - VRATA V DANES IN JUTRI

Časopisi so redkokdaj na zeleni veji, v zadnjem času pa jim gre izredno slabo. To še posebno občutijo glasila za mladino, v škripcih se je znašla tudi Mladina, glasilo ZSMS. Kako ta časopis

ohraniti pri življenju, o tem bodo govorili njeni uredniki in izdajatelji pa tudi bralci.

19.10 RISANKA

19.24 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME

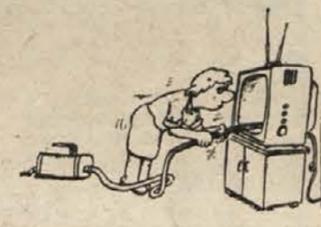
20.00 BOBU BOB, aktualna oddaja

21.35 625

22.15 V ZNAMENJU

2

17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Družba rdečelaske Zore - 18.15 Znanost - 18.45 Risanka - 19.00 Goli z evropskih nogometnih igrišč - 19.30 Dnevnik - 20.00 Gost urednik: Svetozar Vukmanović - Tempo - 23.00 Poročila - 23.05 Pregled Spensa

STRUŽENO POHIŠTVO

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojsko prijetnost struženemu pohištvu, ki z bogato obliko sprošča in osvobaja človeka v domačem ambientu. Struženo pohištvo s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpežnost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in pozitivni prostora.

Struženo pohištvo, ki zajema omare in postelje z nočnimi omaricami, s svojo uporabno funkcijo omogoča prilagajanje prostoru po širini in višini ter namenu. Služi nam lahko za vsakdanji počitek, prijeten oddih na dopustu, vikendu ali hotelu.

Struženo pohištvo je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravnih barvi lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitrolakom v pol mat izvedbi.

PRODAJAJO V POSLOVALNICI LIP BLED NA REČICI, tel. 064/77-161, IN ŠTEVILNIH TRGOVINAH S POHIŠTVOM

lip **bled** **lesna industrija**

64260 bled ljubljanska c. 32
 telefon: 064-77661
 telegram: lip bled
 telex: 34 525 yu lipex

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 16. aprila - Bernarda Petek, 17. aprila - Rudi Sobota, 18. aprila - Konrad Nedelja, 18. aprila - Leon Ponedeljek, 20. aprila - Neža Torek, 21. aprila - Simeon Sreda, 22. aprila - Leonida Četrtek, 23. aprila - Vojko

LUNINE MENE

19. aprila ob 8.59 - ščip

KINIO

BREŽICE: 17. in 18. 4. avstralski barvni film Nenavaden rop. 19. in 20. 4. ameriški barvni film Vratolomni i kaskader. 21. in 22. 4. zahodnonemško-jugoslovanski barvni film Winetou v dolini smrti.

CRNOMELJ: 17. in 20. 4. francoski film Žandarm proti Marsovcem. 18. in 19. 4. ameriški film Plamen na Pacifiku. 19. in 21. 4. italijanski film Mlada žena. 23. in 24. 4. italijanski film Taxi Girl.

KOSTANJEVICA: 18. 4. češki film Strogo kontrolirani vlake. 19. 4. ameriški film Beli Buffalo. 22. 4. francoski film Madame Klode.

MIRNA: 18. 4. film Imenujem se Nobody.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 17. do 19. 4. ameriški barvni film Stirijski gadi. 20. do 22. 4. ameriški barvni film Tigrove oči. 22. in 23. 4. francoski barvni film Pogumno, bežimo.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 17. do 19. 4. ameriški film Skrivnostna dediščina. Od 20. do 22. 4. ameriški film Stekleni zvon.

SEVNICA: 17. 4. italijanski film Orlovo krilo. 18. in 19. 4. hongkanski film Junak divjine.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

TAKOJ ZAPOSILIM mladega fanta iz okolice Novega mesta. OD pogodov. **JOŽICA FLORJANČIČ**, priprava in embalaranje poljesterskih smoil in setov, Novo mesto, Nad mlini 46.

PENSION „BELLEVUE“ Marija Polovič, Sela 2 pri Dobovi, zaposli kuharja ali kuharico. Na razpolago je družinsko stanovanje. Nedejše proste, ostalo po dogovoru osebno ali na tel. (068) 68-625.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno garsonjero v Novem mestu. Tel. (068) 25-708.

V SEVNICI PRODAM trisobno stanovanje s centralnim ogrevanjem, telefonom in garažo. Vseljivo v marcu 1982. Plačilo kreditgotovina. Jože Novinec, 68290 Sevnica, Heroja Maroka 10.

MLADA MAMICA IŠČE SOBO v Novem mestu ali bližnji okolici. Fani Sinor, Ul. Ilke Vaštevove 8, Novo mesto.

ODDAM NOVO OPREMLJENO dvosobno stanovanje v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (1578/81).

Motorna vozila

OPERL ASCONO, letnik 1976, prodam. Zabija vas 15, Novo mesto. R 4, letnik 1979, prodam. Nad mlini 58, Novo mesto.

Z 101, letnik 1974, dobro ohranjeno, prodam. Tel. 25-342 od 14. do 16. ure.

FIAT 126 P, letnik 1980, prodam. Medle, Vel. Brusnice 96.

Z 101 SC, 1100 ccm, 64 KS, temno modre barve, staro 14 mesecev, prevoženih 13.500 km, ugodno prodam. Jovič, Mestne njive 7, Novo mesto, tel. 23-995.

126 P, letnik 1978, prodam. Koštalova 28, Novo mesto.

VW 1200, letnik 1976, prevoženih 36.000 km, prodam. Koštalova 30 a, Novo mesto, tel. (068) 22-108.

ZASTAVO 750 SC, letnik 1980, prevoženih 6500 km, prodam. Tel. 69-748 od 6. do 14. ure. Valentin Jenškovec, Male Vodence 13, Kostanjevica.

ZASTAVO 750, letnik 1977, registrirano do aprila 1982, prodam. Avsec, Štrit 7, Skočjan, ali te. 23-946.

R 4, letnik 1978, ugodno prodam. Tel. 24-730.

SPACKA, letnik 1975, registriranega do 22. marca 1982, prodam.

Jože Kobe, Drska 46, Novo mesto. **SKODO**, po delih ali celo, prodam. Janez Čečelič, Regerča vas 68, Novo mesto.

DYANO 6, letnik 1978, prodam. Branko Lilek, Nad mlini 21, Novo mesto.

MINI 1000 po delih prodam. Naslov v upravi lista (1577/81).

FIAT 850 ugodno prodam. Jože Vidmar, Mačkovec 34, Novo mesto.

BREZISPITNI TROBRZINEC ugodno prodam. Tomaž Barborič, Mačkovec 9, Novo mesto.

ZASTAVO 101, staro 4 leta, prevoženih 54.000 km, školjka stara eno leto, prodam za 95.000 din. Martin Vidmar, Straža 9, tel. 84-576.

R 10, registriran, v voznem stanju, prodam. Sela 18 pri Straži.

SPACKA prodam ali zamenjam. Ogled: Kastelic, Dol. Težka voda 14.

NSU 1200, letnik 1971, dobro ohranjen, ugodno prodam. Jože Urbančič, M. Jarca 26, Novo mesto, tel. 21-694.

ZASTAVO 750, letnik 1971, prodam. Peter Selak, Šentjernej 6.

WARTBURG prodam. Tel. 85-709 dopoldne.

R 4 TLS, letnik 1979 (junij) in 126 P, letnik 1978 (junij), prodam. Andrej Gerbec, Majde Šilc 19, Novo mesto, tel. 24-412 popoldan.

AUDI 60, letnik 1968, registriran do novembra, prodam. Jože Strojnj, Mihovica 17, Šentjernej.

R 18 (nov) in **Z 101**, letnik 1978, prodam, lahko tudi na kredit. Ogled v Šentjoštu 5 pri Stopičah.

Z 750, letnik 1977, ugodno prodam. Registriran je do 5. 1. 1982. Vozilo je v odličnem stanju. Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

Z 101, letnik 1976, prodam. Tel. 25-098 dopoldan.

Z 750, letnik 1977, prodam. Ivan Slak, Stari trg 18, Trebnje.

Z 126 P, letnik avgust 1979, garažirano, prodam za 7,2 M. Janez Penca, Ragovska 15, Novo mesto. Ogled možen vsak dan po 15. uri.

WARTBURG KARAVAN, december 1978, prodam. Tel. 21-239.

SKODO 110 L, skupaj ali po delih, motor generalno obnovljen, prodam. Zbašnik, Groblje 8, Novo mesto.

VW 1200 J, letnik 1975, prodam. Ovniček, Smolenja vas 79, Novo mesto.

Z 101, letnik 1978, prodam. Prevoženih je 33.000 km. Informacije na tel. 83-205 zvečer.

R 12 TL, letnik 1974, prodam. Informacije popoldan od 15. do 17. ure. Blažič, Bršljin 43, Novo mesto.

126 P, star 8 mesecev, prevoženih 7.000 km, prodam. Tel. 84-916.

VW, letnik 1974, prodam. Naslov v upravi lista (1576/81).

Z 750 luxe prodam po zelo ugodni ceni. Anton Zajc, Velike Poljane 9, Skočjan.

R 4, karamboliran, prevoženih 6.000 km, prodam. Informacije od 15. ure dalje na tel. 84-303 ali 25-485.

NSU 1200 C, letnik 1970, prodam po ugodni ceni. Informacije v soboto in nedeljo. Štojs, Glavni trg 26, Sevnica.

ZASTAVO 750 luxe, letnik 1976, prodam. Parkelj, Prečna 25, tel. 24-227 od 14. ure dalje.

R 4, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Vojteh Leskovšek, Segova 3, Novo mesto, tel. 23-300.

SKODO 105 S, letnik 1977 decembra, in **Z 750**, letnik 1976, prodam. Jože Koritnik, Partizanska 11, Krško.

ZASTAVO 101 L, letnik december 1976, prodam. Lapuh, Senovo 310, tel. 75-326 do 14. ure.

Z 750, starejši letnik, prodam. Suklje, Gubčeva 22, Novo mesto.

Z 101, letnik 1977, prodam. Andrej Strajnar, Dvor 36 pri Žužemberku.

R 4, letnik 1974, prodam. Rado Mezek, Gor. Straža 153.

R 4, obnovljen, registriran do decembra, prodam. Pintarič, Otočec 78.

ZASTAVO 750, letnik 1977, PZ 126, letnik 1978, in **VW**, letnik 1974, prodam. Dušan Gačnik, Potov vrh 53, Novo mesto, tel. 25-239.

ZASTAVO 750, letnik 1975, prodam. Pavle Barič, Mršca vas 9, Šentjernej.

TOVORNI AVTO MERCEDES 6 t, letnik 1965, prodam. V račun vzamem tudi osebni avto ali traktor. Franci Cizerle, Studenec 53 a, Sevnica.

ZASTAVO 101, letnik 1979, prodam. Tel. 76-389 od 15. do 20. ure.

Kmetijski stroji

KOSILNICO BCS, novo, 127 cm, na bencin - petrolej, prodam. Kozan, Pribinci 2, Adlešiči.

PRODAM motorno kosilnico Alpina v dobrem stanju. Anton Zupančič, Srednje Grčevje 16, Otočec.

KOSILNICO BCS, dobro ohranjeno, prodam. Ivan Bohte, Vinja vas 38, Novo mesto.

MLATILNICO z reto, trosili in čistili in grablje za BCS, prodam. Ivan Brudar, Daljni vrh 5, Novo mesto, tel. 23-674.

PRODAM

HLAJEN TOČILNI PULT znamke LTH z vgrajeno napravo za točenje odprtega piva in s stekleno vitrino, skupne dolžine 3,20 m, prodam. Tel. (068) 75-112.

HRAM v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi lista (1573/81). 50 m GUMI KABLA 3 x 2,5 mm prodam. Tel. 25-630.

STARO OSTREŠJE (grušt) in strešno opeko prodam. Mej vrti 6, Novo mesto.

DNEVNO SOBO CEZAR in kavč s fotelji prodam. Zlatko Romih, Segova 18, Novo mesto.

PUNTE in 5 špirovcev 8 x 0,14 x 0,12 prodam. Tel. 21-688.

2 t MRVE in 1 ha košnje prodam. Ragovo 3, Novo mesto.

CEBELE v 9 in 10 saterjih, 30 panjev prodam skupaj ali posamezno. Kranjc, Rožno 56, Blanca.

ZAKANSKO POSTELJO ELEGANT eblo (140 x 200 cm) prodam za 10.000 din. Dubravka Bostač, 21. oktobra 17 c, Crnomelj, tel. 76-324 do 14. ure.

UGODNO PRODAM rabljeni gradbeni material za postavitev barake in za frčolanje betonskih zidov ali plošč ter 800 kg betonskega železa. Oglasite se lahko ob nedeljah dopoldan na naslov: Franc Zlender, Heroja Maroka 26, Sevnica.

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK ugodno prodam. Dežman, Mačkovec 6, Novo mesto.

ZAGO STIHL 0,32 AV, novo, prodam. Jakljevič, Cesta padlih borcev 2, Crnomelj.

PRODAM PODOJALNO NAPRAVO za obdelavo lesa. Musar, Roje II, Mirna.

KOZOLEC širine 6 m in dva štanta prodam. Alojz Rudman, Groblje 50, 68310 Šentjernej.

PRODAM predelan sod, pripravljen za vikend. V njem je miza ter dve klopi za 6 oseb ali prostor za dve

ležišči. Dr. Mitič, Brežice, tel. 61-789.

12-, 13-, 14-, 15- in 16-colske gumi vozove, nove, prodam za konjsko, volovsko ali traktorsko vprego. Delamo tudi vse vrste traktorskih prikolic in osovine za traktorske prikolice. Dostava na dom po dogovoru. Priporoča se STANE BULC, Jurčkova pot 73, Ljubljana-Rakovnik.

SPALNICO, rabljeno, v odličnem stanju, prodam po ugodni ceni. Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

GARAŽNA VRATA, štedilnik Gorenje (elektrika, plin) in otroško posteljico z jogijem prodam. Lubej, Mestne njive 7, Novo mesto, tel. 22-877.

1000 KG SENA prodam. Franc Medle, Ragovo 9, Novo mesto.

KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Dular, Vavta vas 12, Straža.

SKORAJ NOVO SEDEŽNO GARNITURO z velikim kavčem za dnevno sobo prodam po ugodni ceni. Marko Badovinac, Ilke Vaštevove 17, Novo mesto.

PRODAM 10 špirovcev (7,5 m dolgi in 14 x 12, žagani). Milan Vovko, Ratež 11.

GUMI COLN MAESTRAL 9 z motorjem Tomos 4 prodam. Mej vrti 3, Novo mesto, tel. 23-066 po 23. uri.

RODAM ROVOKOPAC JCB c3. Stane Jakše, Ob Težki vodi 28, Novo mesto.

KONZOLNO DVIGALO, menjalnik in steklo (šipa) za fiat 750 prodam. Martin Klavs, Cankarjeva 9, Sevnica.

MIZNI REZKAR prodam. Tel. 83-460.

HRASTOVE PLOHE in deske prodam. Kristina Abunar, Crmošnjice 12, Stopiče.

PRODAM gliser kvarnerplastika G 370 z vso opremo, prikolico in motorjem T 18, rabljeno dve sezoni. Srečo Petric, Segova 16, Novo mesto tel. (068) 23-575.

KUPIM

SUPPORT, mali, vzdolžni, za stružnico kupim. Tel. 72-362.

TRAKTOR do 25 KM, po mo žnosti z vozom ali prikolico ali brez nje, kupim. Franc Velič, Izvir 3, 68263 Cerklje ob Krki.

OBRAČALNIK SONCE kupim. Tone Golenko, Gor. Gora 4, Skočjan.

CESTNIKE

DRAGIMA MAMI IN ATU MARIJI IN FRANCU ANDERLIČ iz Zbur 45 obilo sreče za njun jubilej želita sin Marjan in hčerka Majda ter sin Franc z družino.

DRAGI MAMI IN ATU TEROPŠIČ iz Črešnjic pri Otočcu želimo za njun srebrni jubilej veliko sreče in skupnega zadovoljstva v nadaljnjem življenju hčerke Jožica z družino, Mojca z možem Toneom, Pavli in Duško.

DRAGI MAMI IN STARI MAMI TONČKI HOČEVAR želijo za njen 78. rojstni dan obilo sreče in zdravja, da bi ostala še mnogo let med nami, vsi njeni otroci, vnuki in pravnuki. Mala Katja pa pošilja babici koš poljubčkov. Čestitki se pridružuje tudi Ivanka, Janja in mali Robi.

DRAGIMA ATU IN MAMI FRANCU IN SLAVKI MURN iz Podgore za 30-letnico skupnega življenja vse najlepše, veliko zdravja in skupnega razumevanja, želijo hvaležni otroci Franci, Slavka s Karlo, Danica s Milanom in Marija, vnučka Marko in Tomaž pa pošiljata koš poljubčkov!

LUZARJEVA MAMA IN ATA iz Ratja pri Hinjah bosta te dni praznovala rojstni dan. Iskreno vama čestitamo in vama želimo še mnogo zdravih in veselih let. Enake želje vama pošiljamo tudi za minuli praznik, 50 let skupnega življenja, ki sta ga praznovala v krogu svojih dragih. Neizmerno smo srečni, da smo doživeli ta dan, ki nam bo ostal vedno v spominu. Hvaležni smo vama za lepa otroška leta, ki sta nam jih podarila, za poštvalnost in trpljenje, s katerim sta preživela številno družino na kamniti suhokranjski zemlji. Hvaležni smo vama tudi za to, da sta nas spravila do kruha in nas vzgojila v poštene državljane. Mnogokrat vama je primanjkovalo hrane, da bi nasitila družino. Kljub temu pa sta pomagala tudi partizanom in jih reševala iz stiske in lakote. Hvala vama za vse, draga mama in ata. Zahvaljujemo se tudi matičnemu uradu za poslano darilo, tov. Senca, tov. Brulcu, duhovniku in vsem, ki ste jima prišli čestitat in jima prinesli darila. 10 otrok, 17 vnukov in 1 pravnuk.

PREKLIC

LEOPOLD HRASTAR iz Malega Kala 4, Mira peč, opozarjam MARIJO RUPNIK iz Malega Kala, naj preneha z obrekovanjem in žaljenjem moje pastorkinje in hčerke. Če tega ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal.

JOZEFA ZAMIDA, Ob Težki vodi 5 b, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoši po mojem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

MIRKO DRAGMAN iz Regerče vasi 31, Novo mesto, prepovedujem sinu MIRKU vsakršno prodajo mojih premoženj in nepremičnin. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

VINCENC FLAJNIK, Nova lipa 17, Vinica, prepovedujem vsakršno hojo in vožnjo po nedoločeni parcelah, lastitev in odlaganje smeti na parceli št. 96/2 lastniku JANEZU ME TEŽU, ženi ANI, materi JOHANI in ostali družini. Če preklca ne bojo upoštevali, bodo sodno preganjani!

»Dolenjski list«

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Bojan Budja, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Princ, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik priloge: Dušan Lazar, Ekonomska propaganda: Janko Sajc in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).

UGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 200 din, 1 cm na določeni strani 300 din, 1 cm na prvi strani 400 din. Vsak mali oglas do 10 besed 80 din, vsaka nadaljnja beseda 8 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 12 od 1. 4. 1981 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1981) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52000-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Jenkova 1, p. p. 33, tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33 telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prepom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Čeprav se je letošnja zima naposled umaknila, bo prehitro spet prišel čas, ko bo treba znova poskrbeti za toploto v stanovanju.

VELEBLAGOVNICA

nama KOČEVJE je zato omogočila,

da se že zdaj lahko zavarujete pred mrazom v jesenskih in zimskih dneh.

NA ODDELKU Z GOSPODINJSKIMI APARATI SO NAPRODAJ

še bolj ekonomične, z veliko grelni močjo, estetskega izgleda in z zagarantirano dolgo dobo uporabe.

Žalujoči: vsi njeni Crnomelj, 7. 4. 1981

NOVE - UDOBNE

TRAJNO ŽAREČE PEČI

KÜPERSBUSCH MODEL 60 in 60 D,

še bolj ekonomične, z veliko grelni močjo, estetskega izgleda in z zagarantirano dolgo dobo uporabe.

Žalujoči: vsi njeni Crnomelj, 7. 4. 1981

NA ODDELKU Z GOSPODINJSKIMI APARATI SO NAPRODAJ

še bolj ekonomične, z veliko grelni močjo, estetskega izgleda in z zagarantirano dolgo dobo uporabe.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi oče, brat in stric

STANKO MASNIK

s Tolstega vrha 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega doma in pri pogrebu. Priznana hvala podjetju Kremen Novo mesto, IMV Novo mesto in vsem ostalim, ki ste pokojnemu Stanetu poklonili toliko vencev in šopkov spomladanskega cvetja. Hvala vsem za izraze sožalja, vaščanom za izkazano pomoč, Francu Zagorcu in Francu Kovačiču za poslovilne besede ter duhovniku za pogrebni odred.

Žalujoči: vsi njegovi

Tolsti vrh, 4. 4. 1981

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar nas je zapustila ljuba žena, dobra mama in stara mama

JOŽEFA VIDMAR

iz Drame

in dve leti, odkar je umrla njena hčerka in naša draga

JOŽEFA SIVEC

roj. Vidmar

Čas hitro beži, a boleč spomin nanju ostaja.

Žalujoči: vsi, ki smo ju imeli radi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, babica, prababica in teta

ANA VIDE

iz Dol. Stare vasi 12

Vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, izrazili sožalje ali kakorkoli pomagali, najlepša hvala. Posebna hvala vsem vaščanom za nesebično pomoč, enako tudi župniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu naju je za vedno zapustila naša dobra mama, teta in sestra

FRANČIŠKA RECELJ

iz Šmalčje vasi pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki so pokojno spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala velja pevcem, župniku za opravljeni obred, sodelavcem in sindikatu Iskre Hipot, hvala za denarno pomoč, izrečeno sožalje ter sindikatu za venec. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča: hčerka Karlina in sin Franc

ZAHVALA

V 86. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

MARIJA GOLJUF

s Praproč pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje in podarjene vence in cvetje. Zahvaljujemo se vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. Hvala kolektivoma Trimo in Tomos, ZZB Trebnje, godbi in pevcem iz Trebnjega ter govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoči: sinova Lojze, Stanko, Jože in hčerka Ani z družinami ter drugo sorodstvo

Trebnje, Novo mesto, Lucija

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi naše ljube mame, babice in prababice

ANČKE ILC

iz Šmarjeških Toplic

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nas tolažili, nam priskočili na pomoč v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za nesebično pomoč, župniku za opravljeni obred, Zdravilišču Šmarješke Toplice in vsem, ki ste sočustvovali z nami. Ostala si z nami!

Žalujoči: sin Franci, hčerke Tončka, Anica, Mici in Pepca z družinami

ZAHVALA

Upal je, da mu pomlad vrne zdravje, a mu je le ogrela zemljo in jo posula z nežnimi cvetovi, da bo v njej lepše počival najin ljubi in skrbni mož in nenadomestljivi oče

FRANCE NAGLIČ

iz Kočevja

Ob boleči izgubi izrekava globoko in iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali toliko cvetja in vencev, ga množično spremili na zadnji poti in nam ustno in pisмено izrazili sožalje. Zahvaljujemo se družinam Movrin, Zakrajšek, Avstelj, Grahelj in Ilic za nesebično pomoč v času bolezni ter v najtežjih trenutkih. Iskrena hvala dr. Tomiču in medicinskim sestram Stanki in Ivanki za skrb med zdravljenjem in za lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se delovni organizaciji Avto Kočevje in društvu ZSAM, govornikom tov. Kranjcu, tov. Komradu in tov. Trkovnikovi za ganljive poslovilne besede, pevkam noneta Rog, godbi iz Kočevja ter župniku za opravljeni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakomur posebej!

Žalujoči: žena Zofka, hčerka Emica, mama, sestra, bratje in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni in težki bolezni nas je v 71. letu zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

ANTON NOVAK

Otok 10, Gradec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnemu darovali cvetje in nam izrekli sožalje ter nam pomagali v težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo Mariji Novak, Amaliji Križan, Jožefi Križan, Vidi Križan ter ostalim vaščanom in sosedom, sodelavkam tovarne Beti - konfekcija, župniku za lepo opravljeni obred in metliški godbi.

Žalujoči: hčerka Marija in Jožefa z družinama, sestra Mimica, Vida z družinama in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj nas je po hudi bolezni v 40. letu starosti zapustil naš sodelavec

VID GOLOB

mizar

Od dragega sodelavca smo se poslovili v ponedeljek, 13. aprila na pokopališču v Ločni.

SAMOUPRAVNI ORGANI, DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN DELAVCI KRKE, TOVARNE ZDRAVIL - TOZD TEHNSOSERVIS NOVO MESTO.

ZAHVALA

Nenadoma je prenehalo biti plemenito srce naše drage mame in stare mame

NEŽE RANGUS

iz Šentjerneja 97

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem iz Šentjerneja ter Novega mesta, ki so nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravnikom in ostalemu osebju internega oddelka bolnice v Novem mestu za lajšanje bolečin v njenih zadnjih trenutkih življenja, moškemu pevkemu zboru „Dušan Jereb“ iz Novega mesta za zapete žalostinke, govorniku Rudiju Mrazu za ganljive poslovilne besede ter duhovnikom za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Darinko, hčerki Vera in Mira, vnuki in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi, ki nas je prizadela s smrtjo naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

ANE KUŠLJAN

iz Šentjerneja 58

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se zdravnikom Splošne bolnišnice Novo mesto in Onkološkega inštituta v Ljubljani ter zdravnikom iz Šentjerneja dr. Vesni Šoštar-Hribar in dr. Ivanu Baburiču. Posebej se zahvaljujemo obema govornikom za ganljive besede slovesa, godbi, Šentjernejskemu oktetu in gasilcem. Vsem še enkrat hvala za tako številno spremstvo na zadnji poti.

Žalujoči: mož Ignac, sin Slavko z družino, hčerki Ani in Marjetka z družinama in ostalo sorodstvo

OBVESTILA

FOTOAMATERJI! Barvne fotografije v enem tednu ter vse ostale fotografske usluge dobite v FOTOATELJEJU, Vrhovčeva 5, Novo mesto.
VODOVODNE INSTALACIJE montiram in popravljam po ugodnih cenah. Material na zalogi.
DRAGO VIRČ, Tomšičeva 11, 68210 Trebnje, tel. 83-594.
CENJENE STRANKE OBVE-

ŠCAM, da izvršujem vse vrste avtoprevoznih uslug, tudi selitve. MARJAN ČUČNIK, tel. dopoldan (068) 23-826, popoldne osebno K Roku 73, Regerčeva vas, Novo mesto.

RAZNO

V NOVEM MESTU ODDAM v najem lokal za mirno obrt. Ponudbe proti večeru na tel. (068) 23-003.

POIZVEDBA! ANTON PETERMAN Flajs, javi se na naslov IBIC ŠTEFKA, (Ravnik), Koper, Glagoljaška 1/c.
POSLOVNI PROSTOR ZA OBRTO v Šentjerneju oddam v najem. Naslov v upravi lista (1582/81).

POSEST

PRODAM 1079 m2 travnika (Temenica, Čagoška gora), primerno za vikend in vinograd, zazidljivo. Tel. (061) 43-590 popoldne.
VINOGRAD (12 a) z zidanico v Hmeljiču prodam. Ana Murgelj, Vel. Bučna vas 32 a Novo mesto.
HIŠO z vrtom in gozdom v bližini železniške postaje Otovec pri Črnomlju prodam. Informacije pisмено na Tone Lokar, Celje, Dečkova 26.

TAKOJ ZAZIDLJIVO PARCELO v Gotni vasi prodam. Naslov v upravi lista (1574/81).

9 a VINOGRADA in parcelo za zidavo vikenda v Dol. Straži - Stara gora prodam. Dostop z vsakim vozilom. Električna v bližini (70 m). Franc Oklešen, Loke 16, Straža.

PRODAM ALI DAM V NAJEM posestvo v bližini Zidanega mosta. Tel. (063) 23-445 od 6. do 14. ure.

ZAZIDLJIVO PARCELO v Žabji vasi na Tratah prodam. Naslov v upravi lista (1575/81).

PARCELO, velikosti 24 a, v Libni prodam. Na parceli je zasajen vinograd, star 3 leta. Voda in električna sta v neposredni bližini. Zlatko Rožman, Tomšičeva 9, Brežice.

PRODAM del vinograda v Dolu pri Podbočju. Stanko Colarič, Dol 22, Podbočje.

HIŠO in gradbeno parcelo v Novem mestu prodam. Naslov v upravi lista (1579/81).

VINOGRAD na Vinjem vrhu prodam. Mrgole, Šentjerneja.

PRODAM ENODRUŽINSKO stanovanjsko hišo v Krškem. Olga Mavšar, Hočevarjev trg 9, Krško.

SODOBNO KMEČKO HIŠO, v celoti podkleteno, z 2 ha zemlje, takoj vseljivo, prodam. Gvidon Vesel, Leskovec pri Krškem, ob asfaltirani Rostoharjevi cesti.

PRODAM starejšo hišo s 13 a zemlje, možna novogradnja na Gor. Prekopi, Krašovec, Orehovec 34, Kostajevica.

PARCELO za vikend (25 arov) z vinogradom, 1000 trt na sončni legi na Dolenjskem prodam za ceno do 20 M. Dostop z vsakim vozilom. Tel. (063) 28-146.

NOVEJŠO HIŠO v Novem mestu s centralno kurjavo, telefonom in vrtom, prodam zaradi starosti. Naslov v upravi lista (1580/81). HIŠO z okoli 2500 m2 vrta, 2 km iz Novega mesta, prodam. Primerna za obrtnike ali gostince. Naslov v upravi lista (1581/81).

GRADBENO PARCELO v Krški vasi pri Brežicah prodam. Tel. 61-686.

»Dolenjski list«

Vedeti, kdaj izpreči

Sevniško občino po dolgem in počez je malokdo bolje spoznal kot Rudi Lisec, dolgoletni predsednik občinskega odbora Rdečega križa. Poti so ga vodile po največjih brezpotjih, kjer pač domujejo revni ljudje, potrebni pomoči. „Teh krajev in ljudi zanesljivo ne bi spoznal, če ne bi bil pri Rdečem križu,“ pravi Rudi in dodaja, da bi se na takšno pot vedno šel z veseljem podal, četudi le s svojim poni ekspresom, čeprav je že v letih – jutri bo slavil sedemdesetletnico.

Kot sin topolovskega knapa je prišel na Nemoško kot dosti ljudi v časih gospodarske krize. Ob povratku v domovino je v Mariboru bridko občutil, kako mlad ličarski pomočnik ne more uspeti ob uveljavljenem mojstru. Pridobljena znanja so nemalokrat usodno pomagala stakniti konec s koncem, ko se je zaposlil na železnici in ko železničarska plača ni držala do konca meseca. Življenje so mu uravnale tudi direktive. Tako ni mogel v partizane, ko so ti minirali vlak med Grosupljem in Šmarjem-Sapom. „V ilegalo pojdeš nazaj v Ljubljano, ker znaš nemško,“ so rekli. Po vojni, ko se je spet vrnil k stari dobri železnici je padla druga direktiva: „Treba je na spomaganje v Sevnico!“ Rudi je s tovarišem mislil, da bo to pač za kakšen mesec dni. Predpostavljali pa so že takrat mislili drugače. Tako bo 3. maja že 35 let, odkar je v Sevnici. Od Ljubljane se je bil takrat poslovil s solzami, danes tam ne bi hotel več živeti.

Od železnice sta mu vsekakor prišla v meso in kri natančnost in čut odgovor-

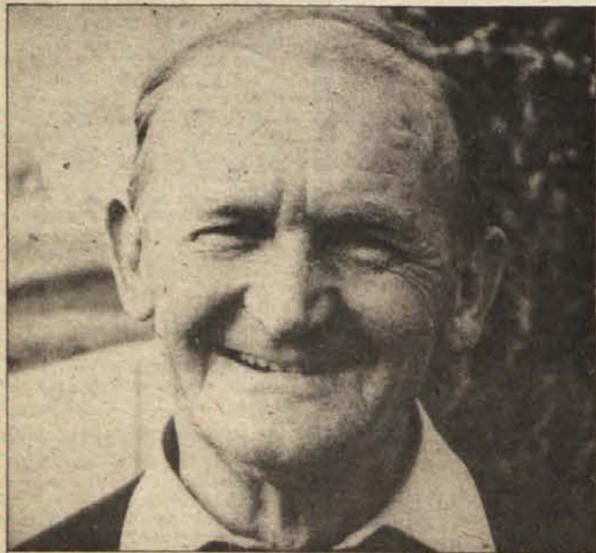
nosti za prevzeto opravilo. Leta in leta je opozarjal, da bi ga moral pri Rdečem križu zamenjati kdo od mlajših. Z bratom sta pričela v boštanjski osnovni organizaciji. Ker je tam delo dobro steklo, je dobil „za nagrado“, predsedništvo občinske organizacije. Izpregel je lahko šele lanskega 15. septembra, po več kot 13 letih predsednikovanja. „Predolgo je bilo to,“ pove, ne ker bi postal naveličan, temveč zato, ker meni, da človek po tolikem času nujno postane preveč tog in ukalupljen.

Blok št. 24 v Naselju heroja Maroka v Sevnici, kjer stanuje, so v mestu nemalokrat navedli za zglednega zaradi zunanje urejenosti. Nič ga ne more prepričati, da so stanovalci tega novega sevniškega jedra nepovezani s tem naseljem, da z njim ne čuti. Le pravi način je treba poiskati. Rudi ne skriva radosti, kako hvaležni delavci znajo biti blokovski otroci. Tako je verjetno zaradi nepogrešljivih bobnov, ki se za vsakega kuštravčka najdejo vedno v žepu, ali pa ker zna ta „stric“ toliko povedati o iskrenih hlaponih, ki jih danes ni več.

Rudi je prepustil mlajšim še nekaj funkcij, popolnoma pa se jih vseeno ni otesel. Tako se z vlakom še vozi na seje skupnosti za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Celje ali hodi na seje svetov pri občinski konferenci SZDL.

Med enajstimi prejemniki državnih odlikovanj sevniške občine za 1. maj bo tudi Rudi Lisec. Podelili mu bodo red republike z bronastim vencem.

ALFRED ŽELEZNIK

VADIJO ZA PRVI NASTOP – Takole so se člani ansambla Lotos pri Kladnikovih v nedeljo pripravljali za prvi javni nastop in srečanje za dan mladosti. Pričakujejo, da bodo „izpilili“ vsaj dvajset skladb. (Foto: P. Perc)

Dan mladosti v znamenju glasbe

24. maja bo v Sevnici srečanje mladih glasbenikov – Kdo je Lotos?

Ansambl, ki igrajo tako glasbo kot sevniški Lotos, je precej, silno redki pa so vokalno-instrumentalni sestavi, ki bi jih tvorili tako mladi člani. Druga posebnost ansambla ob več kot očitni mladosti je namen ustanovitve. Fantje so se namreč zbrali komaj pred nekaj meseci, da bi se s pridno vadbo dobro izurili za prvi javni nastop za dan mladosti. Titov rojstni dan je za mladeniče kar nekakšen mejnik; če bo njihovo igranje latinskoameriške glasbe vseč

mladim, zbranim ob srečanju raznih glasbenih skupin pri sevniškem taborniškem domu, bodo še nastopali.

24. maja pričakujejo na prireditvi okoli 24 skupin iz Posavja in drugih krajev naše ožje domovine. Samo Brežičani naj bi prišli z devetimi, Krčani pa s štirimi ansambli. To bo res prava glasbena nedelja mladosti, prešernega razpoloženja, kot ga zna pričarati le radoživ doživljanje otroštva. Kako tudi ne bi? Samo pomislimo, kakšne odmeve bodo v ušesih vrstnikov zapustili bobnar Boris Kladnik in trobentar Damir Walland, stara komaj 12 let, ali 14-letni Marjan Dirnbek, ki igra pri Lotosu bas kitaro; potem sta tu še 15-letni Andrej Urbanč z ritem kitaro, za električnimi orglami pa sedi Franc Leben, ki je že dopolnil 18 let. Večina že ima nižjo glasbeno šolo, sicer pa Franci igra klavir že 12 let, Andrej kitaro 5 let, prav toliko časa pa Boris harmoniko in Damir trobento.

Znanje, pridobljeno v šoli, s pridom uporabljajo, pri vajah pa jim pomaga učitelj Izidor Zidar, ki je sam igral in vodil več ansambl; z

na zadnji seji je občinska konferenca SZDL Metlika sprejela predlog žirije za podelitev občinskih priznanj Osvobodilne fronte, ki je izmed 36 predlogov izbrala šest letošnjih nagrajencev.

To visoko priznanje, ki ga bodo podelili v soboto, 25. aprila, na svečani akademiji, posvečeni 40-letnici OF, vstaje in 1. maju, bodo prejeli: Julka Kočvar, ravnateljica OŠ Podzemlj, Jože Mihelčič iz Metlike, Anica Molek iz Metlike, Jože Berkšič iz Gor. Suhorja, Franc Kočvar iz Metlike in gasilsko društvo Lokvica.

NAJBOLJŠI STRELCI V TREBNJEM
Regijsko pionirsko tekmovanje osnovnih šol v streljanju je bilo 7. 4. 1981 v Trebnjem. 1. mesto pri pionirjih je zasedla OŠ Trebnje, 2. OŠ Metlika in 3. OŠ Črnomelj; pri pionirkah: 1. OŠ Črnomelj in 2. OŠ Metlika. Posamezno-pionirji: Marjan Rajkovič, 2. Andrej Svajger in 3. Andrej Novak; pionirke: 1. Renata Kobe, 2. Natalija Pišec in 3. Silva Veselič.

ŠMARJE SPET RJAVA
Krajin blokovega naselja Heroja Maroka v Sevnici so v torek zjutraj spet z negodovanjem ogledovali svoje avtomobile, parkirane na prostem. Iz Jugotania se je namreč ponoči vsula na mesto spet precejšnja količina rjavkastega prahu. Zamazano je kajpada tudi perilo, ki ga gospodinje sušijo po balkonih.

POIZVEDBA

Za Darinkom Brulcem, rojenim 29. marca 1970, je 29. 3. 1981 izginila vsakršna sled. Obleden je v modro vetrovko in modre hlače, obut je v nizke čevlje rdeče barve, srednje razvit in kostanjevih las. Kdor kaj ve o njem, naj javi na bližnjo postajo milice ali na UNZ Novo mesto.

GASILCI STORILI VSE – Vaščani, gasilci iz Sevnice in Boštanja hiše Jožeta Mrviča iz Konjskega niso mogli več iztrgati plamenom. (Foto: Železnik)

Oče in sinček padla z drvečega vlaka

Triletni Semir pritisnil na nepravo kljuko – Oče se je pognal za njim

V sredo, 8. aprila okoli 20. ure, sta iz brzca, ki vozi v Avstrijo, pri naselju Bukovšek pred Brežicami padla 27-letni Fikret Ramić in njegov 3-letni sinček Semir. Oba sta bila hudo ranjena, vendar v brežiški bolnišnici pravijo, da bosta okrevala.

Ramićevi žive na Jesenicah. Omenjeno sredo se je družina, ki šteje še mater in ženo ter starejšega sina, peljala iz rodnega Sanskega Mosta na Jesenice. Sinček Semir je šel na stranišče, oče tik za njim. Otrok je zgrešil vrata, odprl nepravo kljuko in padel iz drvečega vlaka. Oče se je pognal za njim.

Preiskovalci ugotavljajo, kako so se mogla meni nič tebi nič odpreti vrata vagona triletnemu otročku.

bodo krvavi juriši za Ribnico in vso domovino šele začeli.
ANDREJ ARKO

RAZOČARAN SEM SE VRNIL DOMOV

Imam pač zemeljsko srečo, da me pošlje moja delovna organizacija od časa do časa na službeno potovanje v tujino, kjer pa se ne posvečam le golemu poslu, ampak poskušam globlje prodreti tudi v družbeni ustroj tujih držav. Kolikor bolj spoznavam tuje dežele, toliko bolj mi je všeč moja lastna.

Trdim, da je Zahod že preveč globoko zagazil v potrošniško miselnost. Poglejte: povprašal sem po cementu, pa so mi ga hoteli takoj dostaviti na gradbišče, četudi sem zagotavljal prodajalcu, da se

zanimam za cement kar tako, ker mi je pač dolgčas in hodim iz trgovina v trgovino. Skoraj enako je bilo z žebli. S trgovcem sem se nazadnje še skregal, saj se ga drugače nisem mogel otresti, tako je bil vsiljiv.

V drugi trgovini, kjer prodajajo barvne televizorje, je bila prodajalka tako prijazna, da je prižgala najmanj trideset aparatov, kajti v meni je videla resnega kupca. „Če vam ni všeč blaupunkt, vzemite grunding ali pa morda philips.“ „Ne, hvala. Morda

kdaj drugič.“ „Pa drugič. Se priporočamo.“

V trgovini z avtomobilskimi rezervnimi deli so imeli vse, od hupe do ležajev. S prihrankom od dnevnice sem kupil oljni filter, trgovec pa mi je hotel prodati še zračnega. „Vzemite, zelo je poceni.“ Zavil sem še v trgovino s sadjem: jabolka, hruška, pomaranč, banan, limon, ananasov, bruskev in ne vem česa še vse, na tone. Kupil sem dva kilograma grape fruita in zbežal na ulico, kajti vse skupaj se mi je pričelo gabiti. Poznam jih, hudiče kapitali-

Vin Garbutt bo spet nastopil v Kinu Krka

Koncert bo 19. aprila

Tisti, ki so bili pred dvema letoma na koncertu angleškega glasbenika Vina Garbutta v novoševskem kinu Krka, ga gotovo še niso pozabili, saj se je predstavil kot eden najboljših ljudskih glasbenikov, ki so se kdaj pojavili v Novem mestu. brez dvoma pa je bil najzvirnejši in najbolj duhovit zabavneč med vsemi glasbeniki, ki so se naših odrih predstavili v zadnjih letih.

Garbutt izvrstno poje, igra akustično kitaro in piščali, tokrat pa prihaja k nam skupaj

DRUGIČ PRI NAS – Tako je Garbutt poziral Andreju Vircu med nastopom v kinu Krka pred dvema letoma.

Stuom Luckleyem, pevcem in igralcem na akustično basovsko kitaro in „navadno“ kitaro. Tako se nam torej obeta glasba v duetu, Garbutt pa bo pripravil poseben repertoar za novo meški oder, saj si je na turneji pred dvema letoma skrbno zapisoval vse skladbe, ki jih je kjerkoli zaigral. „Nikdar ne vem, morda se še kdaj vrnem k vam,“ je tedaj v šali pojasnil.

In tako je sedaj šala postala resničnost: Garbutt in Luckley se bosta v kinu Krka predstavila v nedeljo, 19. aprila, ob 19.30. Vstopnice so že v prodaji pri blagajni kina od 16. do 19. ure.

Koncert omenjenih glasbenikov prireja tudi tokrat Glasbena mladina Novo mesto.

D. VOVK

Saje so podkurile hišo

Požar na Mrvičevi domačiji na Konjskem – Brez vetra

V ponedeljek zarana, okrog dveh, je svetlikanje prebudilo Mrvičevovo mambo na Konjskem. Ko so vsi pihтели iz hiše, so iz ostrejša že sikali visoki plameni.

Prizadevni sosedje so brž priključili cevi na hidrant ob hiši. Ob gradnji vodovoda ni marjalko takih, ki so nergali nad tem izdatkom, ob tej nesreči je bil prva pomoč. Res ni bil kos zubljem, brez te vode pa ne bi utegnili rešiti niti tega, kar so. Na Konjsko so prihitali sevniški gasilci z obema cisternama, orodnim vozom

in boštanjski gasilci. Leseni strop 1 x 9 metrov velike hiše je na kraju popustil pod gorečim ostrešjem.

Po ugotovitvah sevniških miličkov si je rdečel petelin poiskal gnezdo ob zasilem dimniku iz železnih cevi. V njem so se namreč okrog 21. ure vnele saje. Po vsej verjetnosti je od vročine pričel tlak tram, ki je bil le 10 cm oddaljen od cevi, proti jutru pa je zagorelo. Mrečo je vladalo brezvetrje. Hiša stoji na sredi vasi.

A.

ZMAGA NOVOMEŠKIH PIONIRJEV V NAMIZNEM TENISU

Mladi novoševski namiznoteniški igralci so prejšnji petek v Ljubljani dosegli svoj največji uspeh in enega največjih v novoševskem pionirskem namiznem tenisu sploh. V finalnem delu medregijskega tekmovanja so prepričljivo premagali vse nasprotnike, igralce Olimpije, Ljubljane in Ilirije – vse z rezultatom 3:1 – in osvojili prvo mesto. Za Novo mesto so igrali trije gojenci trenerja Eгона Zabkarja: Dušan Kočvar, Marjan Hribar in Rok Gliha. Kočvar je tudi najboljši igralec sklepnega dela, saj ni izgubil niti niza.

Črn trak na ribi napovedal boj

Te dni pred 40 leti: italijanska laž o zavzetju Ribnice – bela rjuha na pol droga – kako jo je Italijanom zagodel ribniški krojač Štefan Lovšin

Italijanski fašisti in redna vojska so pred 40 leti po kapitulaciji stare Jugoslavije brez posebnih težav zasedli Ribnico. O tem dogodku pa so italijanski časopisi, ki so jih delili tudi v Ribnici, pisali na dolgo in široko, vendar so zgodbo prikrojili po svoje: „da je italijanska vojska zavzela Ribnico, center Ribniške doline, po krvavih bojih in z jurišem.“

Komandant okupirane Ribnice je nato zahteval, da je treba na poslopju občine v znak vdaje izobesiti belo zastavo. Ker je bila to prva uradna vdaja v zgodovini Ribnice, je bilo nekaj zapletljajev. Občinski možje so imeli precej opletanja, preden so našli primerno

belo in še kar čisto rjuho, potem pa so jo obesili, a le na pol droga. To pa ni bilo prav, ker se lahko zastave v narodnih barvah izobešajo na pol droga, in še to samo v znak žalovanja. Italijani so menili, da gre za izzivanje, in so zahtevali, naj izobesijo belo zastavo po širini in na cel drog.

Ta popravek je nekoliko po svoje, na lastno pobudo in seveda v okrilju noči opravil krojaški mojster Štefan Lovšin, ki je bil znan telovadeč, godbenik in član naprednih društev. Preko ribe v reliefu ribniškega grba, ki je na tej zgradbi (nad vhodom v takratno občinsko hišo) je obesil črn trak; nato je z droga na strehi snel še belo rjuho, da je proti nebu moledel le drog.

Zjutraj so se seveda Ribničanje smejala, fašisti pa so divjali po trgu in imeli nemalo težav, da so sneli trak z ribe in drog s strehe. S tem so imeli več posla kot s toliko opevanim „krvavim jurišem“ na Ribnico. Kdo je priredil to stramoto okupatorju, pa fašisti niso nikoli zvedeli. Štefan je rešil takrat čast Ribnice in tudi dal slutiti, da se

VREME

Ob koncu tedna so možne v notranjosti Slovenije, predvsem v popoldanskem času krajevne plohe ali nevihte.